

UTAJÄRVEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2021

Kunnanhallitus 29.3.2022

SISÄLLYS

1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	6
1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	9
1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	9
1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	12
1.1.6 HENKILÖSTÖ	14
1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ	17
1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	21
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	22
1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	22
1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	23
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	24
1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT	25
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	26
1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	26
1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS JA SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	26
1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	27
1.6.4 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	28
1.7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	31
2. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN	31
2.1. Elinkeinoprosessi	31
2.1.1. Elinvoimapalvelut	31
2.1.2. Elinympäristöpalvelut	37
2.1.3. Konserni	45
2.2. Hyvinvointiprosessi	61
2.2.1. Hyvinvointipalvelut	61
Kuntayhtymän johtajan katsaus	68
2.2.2. Sivistyspalvelut	75
2.3. Hallinto- ja tukipalveluprosessi	82
2.3.2. Hallintopalvelut	82

2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	90
2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	92
2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	93
2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	94
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	95
3.1 TULOSLASKELMA	95
3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA.....	96
3.3 KUNNAN TASE	97
3.4 KONSERNILASKELMAT	98
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT MERJA	101
5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	116
6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	120

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuonna 2021 koronapandemia vaikutti maailman toimintaan ja talouteen monin eri tavoin, kun Covid-19-tautitilanne ja siitä seuranneet useat eri rajoitustoimet ympäri maailmaa romuttivat totutun normaalin toimintaympäristön. Suomi on monien muiden maiden rintamassa torjunut koronapandemiaan liittyneiden rajoitustoimien taloudellisia menetyksiä lukuisilla eri tukikierroksilla. Tukitoimet ovat loiventaneet talouden iskua, mutta samalla velkaannuttaneet valtiontaloutta voimakkaasti. Tautitilanteella on ollut taloudellisen epävarmuuden ja valtioiden lainanottojen ohella myös monia muita vaikutuksia yhteiskuntaan, kuten esimerkiksi ihmisten liikkuvuuteen, palveluiden järjestämiseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaan. Terveystaloudessa henkilöstöä ja muita voimavaroja on siirretty epidemian hoitoon ja hoitojonoja ei saatu purettua suunnitellusti. Sosiaalihuollossa epidemiatilanne on tämän lisäksi lisännyt palveluiden tarvetta. Palvelu- ja hoitovelkaa on kertynyt useisiin eri palveluihin. Kuitenkin tällä hetkellä näyttäisi siltä, että koronapandemian pitkittymisestä ja aaltoilusta huolimatta iskut kansantalouden kasvulukuihin ovat olleet Suomessa lievempiä kuin esimerkiksi finanssikriisin ja 1990-luvun alun lamassa.

Vuonna 2021 kunnassa käynnistyi merkittäviä elinkeinohankkeita teollisuusalueelle tukemaan kunnan hiiliviisas-ajattelua. Maaliskuussa solmittiin aiesopimus yritysten kanssa lähien energia -teollisuusalueen kehittämiseksi ja kesäkuussa Mustikkakankaan teollisuusalueen laajennus sai lainvoiman. Vuoden aikana valmistui Hietaselän lähien energia-alueen kaavoituksen vaatimusmäärittelyt, alueen tuulivoiman suunnitelmat sekä käynnistyi aktiivinen lähien energia- ja vetytuotannon verkostoyhteistyö. Kunta osti sekä Mustikkakankaan että Hietaselän alueen maa-aloja aluekehityksen tueksi, käynnisti Mustikkakankaan uuden risteysalueen suunnittelutyön ja investoi alueen teiden rakentamiseen. Kiinnostus Utajärven teollisuusalueelle ja kuntaa kohtaan kasvoi vuoden 2021 aikana merkittävästi. Tästä osoituksena mm. kesäkuussa 2021 lainvoiman saaneen Mustikkakankaan teollisuusalueen lisätonttien loppuunmyynti. Kiertotalousyrittäjyyden määrä kasvoi ja vuoden 2021 aikana saatiin kiertotalous- ja lähien energiateemat osaksi elinkeinoelämän kehittämisen käytännön toimintaa. Utajärven Yrityspuisto Oy:n ja kunnan elinympäristöpalveluiden yhdessä tekemä työ elinvoiman lisäämiseksi on ollut tuloksellista. Kunnan alueen yritysten määrä ja yksityisten investointien määrä on jatkanut kasvua. Kaiken kaikkiaan kunnan alueen yritysten elinvoima on kokonaisuudessaan ollut aktiivista ja kehitysnäkymät ovat myönteisiä.

Vuonna 2021 kunnassa arvioitiin tuulivoiman edistämisen linjauksia osana strategiaprosessia ja edistettiin eritasoilla tuulivoimahankevalmisteluja. Vuoden lopussa kunnan alueella oli noin 150 myllyn hankevalmistelut. Vuoden lopussa kunta sai hallinto-oikeudelta myönteisen päätöksen Pahkavaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavaan liittyen. Rakentamisvaihe odottaa vielä korkeimman hallinto-oikeuden linjauksia.

Rokuan ydinalueen kaavoitusprosessi käynnistyi ensimmäisen vaiheen osalta. Rokuan alueen tonttikysyntä oli aktiivista ja kunta sai vuoden lopulla myönteisen rahoituspäätöksen Rokuan ydinalueen fasilititeettihankkeelle. Hyvinvointipuistohanketta suunniteltiin ja sen toimeenpano odottaa kaavan valmistumista. Matkailua on edistetty ja yhteistyötä tämän osalta on tehty Humanpolis Oy:n kanssa. Humanpolis Oy:n uusi strategia hyväksyttiin ja uuden strategian mukaista yhteistyötä käynnistettiin Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimesta alueen elinkeinoelämän kehittämiseksi.

Asumisen kehittämisen osalta osuuskuntapohjaista mallia kehitettiin kunnan omana asumisen kehittämisen kokonaisuutena. Unelmakoti -osuuskunta osakeyhtiömalli eteni suunnitelmallisesti siihen vaiheeseen, että

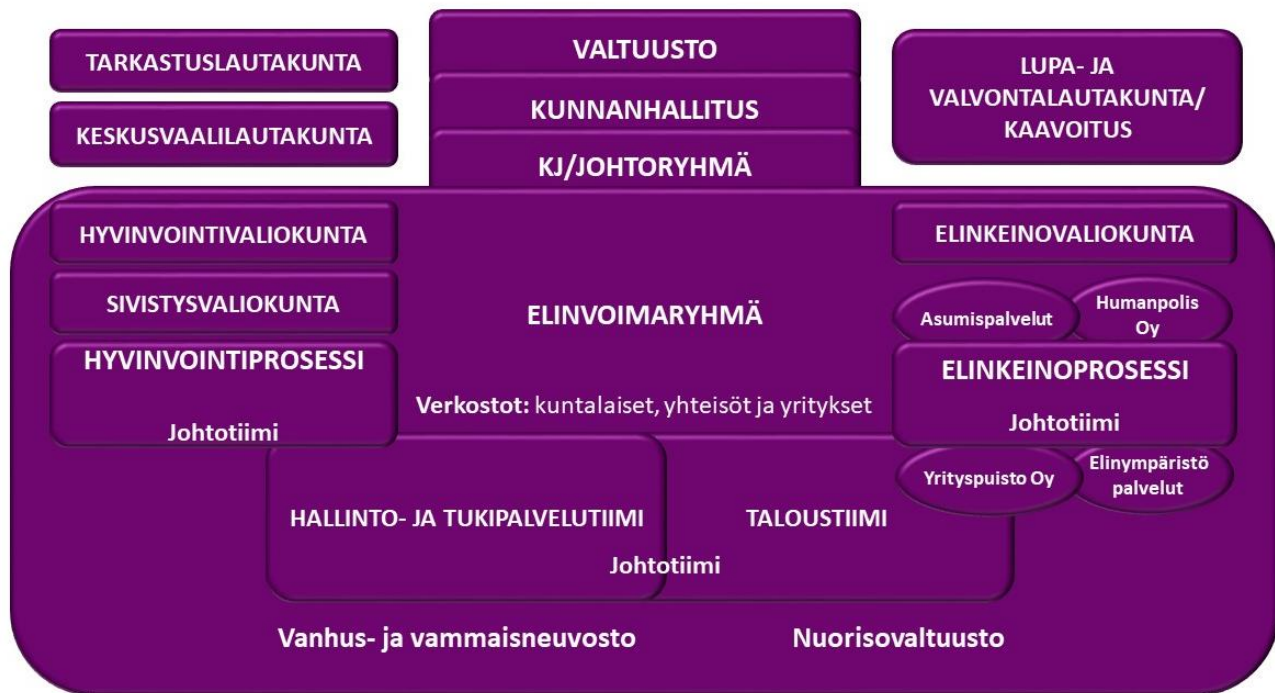
rakentaminen pääsee käynnistymään kevään 2022 aikana. Vuokra-asuntojen käyttöaste on ollut keskimäärin yli 90 %. Vuokra-asuntokysyntä on kasvussa. Uuden rivitalohankkeen malleja suunniteltiin. Keskusteluja sijoittajien ja yritysten kanssa käytiin ja keskustan uuden asuinalueen ennakkomarkkinointi käynnistyi. Lapsiperhepaketti toimii ja laadukkaiden palveluiden myötä päiväkotia on ollut täynnä ja kouluun on tullut edelleen tasaisesti uusia oppilaita.

Tämä tilinpäätös on miellyttävä allekirjoittaa. Teimme ylijäämäisen tilinpäätöksen, vaikka koronapandemian aiheutti meille vuonna 2021 edelleen toimintaan muutospaineita. Positiivista tilinpäätöstä tuki myös tällä kaudella valtion koronaepidemian tukitoimenpiteet sekä Oulunkaaren kuntayhtymän odotettua parempi tulos.

Olen luottavaisella mielellä suuntaamassa eteenpäin yhdessä henkilöstön ja luottamushenkilöidemme tukemana. Meillä on hyvät mahdollisuudet selvitä tulevista muutoksista vahvan strategian ja kuntatalouspohjan sekä luottamuksellisen ilmapiirin tukemana. Näen, että olemme edelleen oikealla tiellä kunnan kehittämiseksi. Olemme kuntana saaneet vuoden 2021 aikana uutta ymmärrystä siihen, että uusi suuntamme kestävä kehityksen rakentajana on oikea, sillä näyttää, että tulevaisuudessa kunta- ja aluepolitiikan keskeisenä tulevaisuuden viitekehyksenä on laaja-alaisesti kestävä kehitys.

Anne Sormunen, kunnanjohtaja

1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Kuva: Utajärven kunnan organisaatio 31.7.2021 saakka.

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokoonpano tilikaudella (31.7.2021 saakka)

Valtuuston jäsenmäärä 17 valtuutettua: Puheenjohtaja Savolainen Kai, I varapuheenjohtaja Pirttikoski Eero, II varapuheenjohtaja Juntunen Riikka, jäsenet Huuhtanen Minna, Juntunen Risto, Kamula Pertti, Kokko Raili, Moilanen Ahti, Nikula Mirja, Paavola Maija, Perttunen Toivo, Pinoniemi Anja, Räisänen Pentti, Soronen Heikki, Tuovinen Pentti, Tuovinen Reetta, Vääräniemi Antti.

Valtuuston voimasuhteet

Suomen Keskusta	10 valtuutettua
Perussuomalaiset	3 "
Sosialidemokraatit	2 "
Vasemmistoliitto	2 "

Kunnanhallituksen jäsenmäärä on seitsemän.

Puheenjohtaja Tuovinen Pentti, varapuheenjohtaja Tuovinen Reetta, Kamula Pertti, Nikula Mirja, Perttunen Toivo, Pinoniemi Anja, Räisänen Pentti

Kunnanhallituksen voimasuhteet

Suomen Keskusta	4 jäsentä
Perussuomalaiset	1 "
Sosialidemokraatit	1 "
Vasemmistoliitto	1 "

Valtuuston päätöksen (10.12.2020 § 107) mukaisesti uuden valtuustokauden alusta 1.8.2021 valtuutettujen lukumäärä on 19 valtuutettua aiemman 17 valtuutetun sijaan.

Kaavio. Utajärven kunnan luottamushenkilöorganisaatio 1.8.2021 alkaen.

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokoonpano tilikaudella (1.8.2021 alkaen)

Valtuuston jäsenmäärä 19 valtuutettua: Puheenjohtaja Savolainen Kai, I varapuheenjohtaja Paavola Maija ja II varapuheenjohtaja Leinonen Petteri. Jäsenet: HUUHTANEN Minna, ITÄLAHTI Hanna, JUNTUNEN Riikka, KAMULA Pertti, KAUPPINEN Sanna, KOISTINEN Maija, KOKKO Raili, MOILANEN Ahti, MERILÄ Asko, NIKULA Mirja, PENTINPURI Pasi, PINONIEMI Anja, RIKKOLA Jaakko, SORONEN Heikki, TUOVINEN Pentti, TUOVINEN Reetta.

Valtuuston voimasuhteet

Suomen Keskusta	11 valtuutettua
Perussuomalaiset	5 "
Sosialidemokraatit	2 "
Vasemmistoliitto	1 "

Kunnanhallituksen jäsenmäärä on seitsemän.

Puheenjohtaja Tuovinen Pentti, varapuheenjohtaja Tuovinen Reetta, Kamula Pertti, Kokko Raili, Nikula Mirja, Pentinpuro Pasi, Pinoniemi Anja.

Kunnanhallituksen voimasuhteet

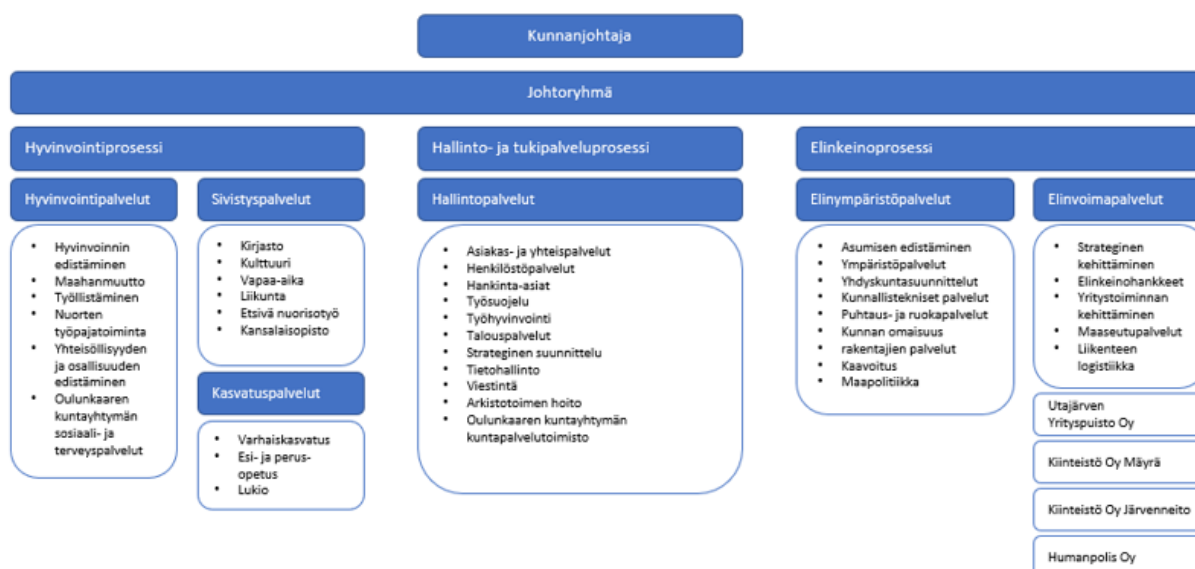
Suomen Keskusta	4 jäsentä
Perussuomalaiset	2 "
Sosialidemokraatit	1 "

Kaavio. Kunnan henkilöstöorganisaatio 31.7.2021 saakka.

Kaavio. Kunnan henkilöstöorganisaatio 1.8.2021 alkaen.

Valtuuston (27.5.2021 § 41) päivittämä hallintosääntö tuli voimana 1.8.2021. Päivityksen johdosta hyvinvointiprosessissa siirryttiin kahden johtajan malliin 1.8.2021 alusta. Tämän muutoksen yhteydessä varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä lukio siirtyivät hyvinvointijohtajan vastuulta rehtori, kasvatusjohtajan vastuulle. Hyvinvointijohtajan vastuualueelle kuuluvat 1.8.2021 alkaen hyvinvointi- ja sivistyspalvelut. Valtuusto on aiemmin (17.6.2020 § 48) päivittänyt hallintosääntöä siten, että 1.8.2021 lukien kunnassa toimii kaksi valiokuntaa, jotka ovat hyvinvointivaliokunta ja elinkeinovaliokunta, joissa molemmissa on seitsemän jäsentä.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnanhallituksen jäsenet ja toimialueiden johtavat viranhaltijat, joita Utajärven kunnassa ovat elinympäristöjohtaja, hyvinvointijohtaja, palvelujohtaja, kunnanjohtaja ja 1.8.2021 alkaen rehtori, kasvatusjohtaja.

Hyvinvointijohtaja Tiina Martinkauppi irtisanoutui virastaan 21.11.2021 lukien. Kunnanhallitus määräsi Reetta Tuovisen hyvinvointijohtajan sijaiseksi 15.11.2021 lukien siihen saakka, että uusi hyvinvointijohtaja on aloittanut tai korkeintaan 31.3.2022 saakka. Reetta Tuovinen ei hoitanut luottamustehtäviään ollessaan virkasuhteessa kuntaan. Kunnanhallitus päätti (14.12.2021 § 331) julistaa hyvinvointijohtajan viran haettavaksi 3.1.2022 alkaen.

1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys. Koronaepidemian myötä isoksi kasvanut julkisen talouden alijäämä pienenee vauhdikkaasti lähivuosina. Ripeä talouskasvu ja koronaepidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien vähentyminen vahvistavat julkista taloutta. Julkinen talous jää kuitenkin ripeän suhdannepyrähdyksen jälkeen yhä alijäämäiseksi. Julkisessa taloudessa vallitsee rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kohosi koronaepidemian vuoksi 10 prosenttiyksikköä korkeammalle tasolle kuin ennen kriisiä. Velkasuhteen kasvu taittuu tänä vuonna ja jatkaa laskuaan ensi vuonna. Vahva BKT:n kasvu vaikuttaa suotuisasti velkasuhteen kehitykseen. Keskipitkällä aikavälillä kuitenkin velkasuhde alkaa kasvaa uudelleen. Julkinen velkasuhde on jäämässä huomattavasti korkeammalle tasolle kuin ennen koronavirusepidemiaa, mikä lisää julkiseen talouteen kohdistuvia riskejä. (Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2021)

Hintatason nousu monella sektorilla heikentää yleistä kulutusta. Myös matala korkotaso näyttää kääntyvän nousuun. Tällä on vaikutusta lainanhoitokuluihin. Maailmanpoliittinen tilanne on herkkä eikä sen vaikutusta voi myöskään väheksyä taloudellista tilannetta ennustettaessa. Talouteen kohdistuu suuria epävarmuustekijöitä.

Kuntatalous. Kuntien vuosikate heikkeni keskimäärin 650 €/asukas vuodesta 2020. Vuosikate kuitenkin ylitti poistotason ja myös nettoinvestoinnit. Kuntien tulos oli selvästi positiivinen.

Valtionosuudet vähenivät 8,0 prosenttia johtuen pääasiassa siitä, että valtion vuonna 2020 myöntämät noin 1,5 mrd. euron koronatuot jäivät pois. Sitä vastoin verotulot kasvoivat lähes 7,0 prosenttia. Verohallinnon tilitystietojen perusteella kunnallisveron tuotto kasvoi 2,4 prosenttia, yhteisövero peräti 45,5 prosenttia (kunnilla 10 prosenttiyksikön korotus) ja kiinteistöveron tuotto kasvoi myös selvästi (12,9 %).

Kuntien nettoinvestoinnit vähenivät viime vuonna lähes 10 %, kun taas vuonna 2020 nettoinvestoinnit kasvoivat yli 21 prosenttia. Kuntien lainakanta nousi noin 3 479 euroon/asukas. Lainakanta ylitti maan keskiarvon 140 kunnassa. (Lähde: Valtiovarainministeriö, Manner-Suomen kuntien tilinpäätösarvot 2021)

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Toiminta

Koronavirus vaikutti edelleen kunnan toimintojen järjestämiseen vuoden 2021 aikana. Kuntavaaleja jouduttiin siirtämään ja luottamushenkilöiden toimikausi jatkui 31.7.2021 saakka ja uusi valtuustokausi alkoi poikkeuksellisesti 1.8.2021.

Kunnan hallintosääntöä päivitettiin 1.8.2021 lukien siten, että valtuutettujen lukumäärä on 19 aiemman 17 valtuutetun sijaan. Valiokuntien määrä väheni kolmesta kahteen. Kunnassa on valmistelevina toimieliminä hyvinvointi- ja elinkeinovaliokunnat. Lisäksi hyvinvointiprosessissa siirryttiin kahden johtajan malliin. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä lukio (kasvatuspalvelut) siirtyivät rehtori, kasvatusjohtajan vastuulle. Hyvinvointijohtajan vastuualueelle kuuluvat hyvinvointi- ja sivistyspalvelut. (valt. 27.5.2021 § 41)

Valtuusto päätti (30.6.2021 § 54), että kunnassa pidetään väli vuosi kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta vuoden 2021 kiintiön osalta. Valtuusto on aiemmin tehnyt pysyvän päätöksen (28.2.2018 § 18), että kunta vastaanottaa vuosittain kiintiöpakolaisia ja oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita, hätätapaustilalta sekä Euroopan sisäisiä siirtoja yhteensä noin 35 henkilöä.

Valtuusto päätti (30.6.2021 § 53), että kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut järjestetään ostopalveluna yrittäjältä vuoden 2022 alusta lukien. Kunnanhallitus päätti myöhemmin, että liikunta- ja nuorisopalveluiden kilpailuttaminen siirretään toteutettavaksi siten, että palvelutuotanto aloitetaan uusissa tiloissa liikunta- ja nuorisotalon peruskorjauksen valmistuttua syksyllä 2023.

Laki hyvinvointialueiden perustamisesta tuli voimaan 1.7.2021. Hyvinvointialueen vastuulle siirtyvät kuntien ja sairaanhoitopiirin vastuulla olevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja pelastustoimen palvelut. Kokonaisuudessaan ko. palveluiden järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023. Oulunkaaren kuntayhtymä on tuottanut sosiaali- ja terveyspalveluiden lisäksi omistajakunnilleen myös talous-, henkilöstö- ja ICT-palveluja. Omistajakunnat ja kuntayhtymä ovat yhdessä valmistelleet kuntapalvelutoimiston tuottamien palveluiden järjestämistä soten siirtyessä hyvinvointialueelle. Mikäli jäsenkunnat siirtävät kuntapalvelutoimiston palvelut in house -toimijoille vuoden 2023 alussa, käynnistää se kuntayhtymän purun.

Oulujokilaakson kuntien Muhos, Utajärvi, Vaala välistä kuntien maankäytön ja elinympäristön yhteistyösopimusta päivitettiin siten, että jatkossa kaikilla kolmella kunnalla on oma kaavoituksesta vastaava asiantuntija, joka keskittyy omassa organisaatiossa toimimiseen. Kunnilla on mahdollista ostaa toisten kuntien kaavoitusasiantuntemusta, joista kunnat laskuttavat toisiaan. (valt. 16.12.2021 § 90)

Valtuusto päivitti kuntastrategiaa ja hyväksyi kuntastrategian toimeenpano-ohjelmat valtuustokaudelle 2021-2025.

Talous

Vuoden 2020 tilikauden ylijäämä on 405 378 euroa. Talousarviovaiheessa tilikauden ylijäämäksi oli suunniteltu -411 110 euroa. Tilikauden tulos oli 1 009 107 euroa ja tuloksesta tehtiin 650 000 euron investointivaukset. Toimintakatteen toteutuma oli 95,7 % ja se alitti budjetin n. 950 000 eurolla. Tulojen toteutuma oli 98,6 % ja budjetti alittui n. 46 000 euroa. Menojen toteutuma oli 96 % ja se alitti budjetin 996 895 euroa. Tähän oli merkittävin tekijä Oulunkaaren kuntayhtymän sotebudjetin alitus n. 718 000 eurolla.

Verotulot yhteensä toteutuivat 662 841 euroa isompina kuin budjettivaiheessa arvioitiin. Tähän vaikutti edellisvuoden tapaan jako-osuuden korotukset. Ainoastaan kiinteistöverotulot jäivät hieman budjetoidusta. Valtionosuudet jäivät n. 18 000 euroa budjetoidusta. Koulun oppilasmäärän tilastotarkistuksen myötä osa opetushallituksen valtionosuudesta jouduttiin palauttamaan.

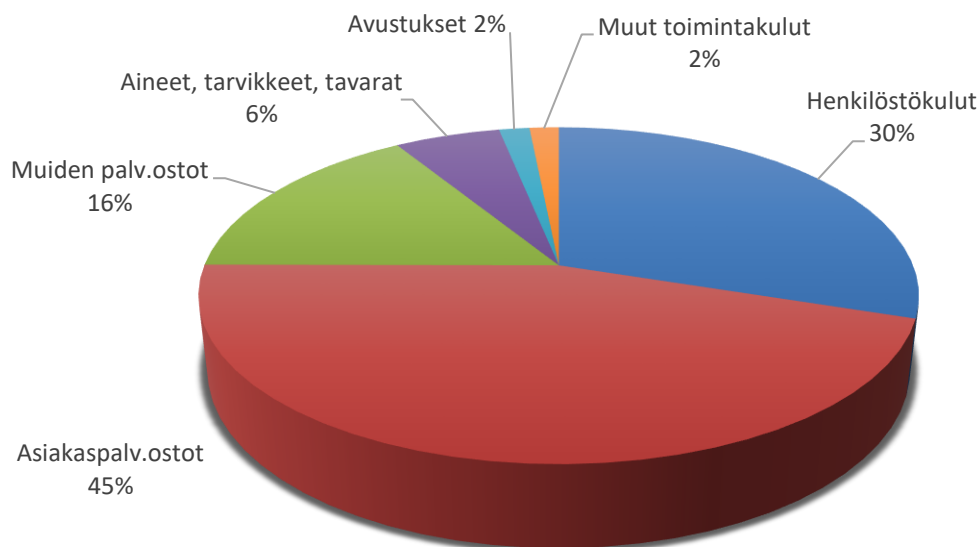
Investointibudjetti oli alun perin 3 055 000 euroa. Vuoden aikana tehtiin lisäyksiä investointibudjettiin 275 000 eurolla. Lopullinen investointimeno oli n. 3 098 000 euroa. Lainojen lisäykseen oli budjetissa varauduttu reilulla 3 600 000 eurolla. Lainaa nostettiin kuitenkin lopulta 3 200 000 euroa.

Sekä vuosi 2020 että vuosi 2021 ovat olleet kuntataloudessa poikkeuksellisia. Sama, hyvä taloustilanne, ei ole Kuntaliiton tai valtiovarainministeriön kuntakohtaisten ennusteiden mukaan nähtävillä vuodesta 2023 eteenpäin.

Seuraavassa taulukossa vertaillaan vuoden 2021 tuloslaskelman toteutumaa talousarvioon vuodelta 2021 ja tilinpäätökseen vuodelta 2020.

ULKOISET	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP20/TP21 ero, €	TP20/TP21 kasvu %	TA21/TP21 ero, €	TA21/TP21 tot.%
Myyntituotot	1 628 111	1 629 000	1 546 935	-81 176	-5,0	-82 065	95,0
Maksutuotot	75 581	122 500	81 806	6 225	8,2	-40 694	66,8
Tuet ja avustukset	497 727	471 390	565 376	67 648	13,6	93 986	119,9
Muut toimintatuotot	1 000 657	1 014 320	997 599	-3 057	-0,3	-16 721	98,4
Toimintatuotot	3 202 075	3 237 210	3 191 715	-10 360	-0,3	-45 495	98,6
Henkilöstökulut	-6 718 452	-7 294 330	-7 235 558	517 106	7,7	-58 772	99,2
Asiakaspalvelujen os.	-11 603 668	-11 552 290	-10 871 024	-732 643	-6,3	-681 266	94,1
Muiden palvelujen os.	-3 746 644	-4 132 370	-3 887 310	140 666	3,8	-245 060	94,1
Aineet, tarvikkeet, tav.	-1 331 669	-1 443 020	-1 357 695	26 026	2,0	-85 325	94,1
Avustukset	-431 310	-375 320	-391 793	-39 517	-9,2	16 473	104,4
Muut toimintakulut	-322 940	-319 700	-376 749	53 809	16,7	57 049	117,8
Toimintakulut	-24 154 682	-25 117 030	-24 120 129	-34 553	-0,1	-996 901	96,0
TOIMINTAKATE	-20 952 607	-21 879 820	-20 928 414	-24 193	-0,1	-951 406	95,7
Kunnan tulovero	6 543 690	6 524 000	6 976 093	432 403	6,6	452 093	106,9
Kiinteistövero	2 531 412	2 810 000	2 798 392	266 980	10,5	-11 608	99,6
Yhteisöveron tuotto	976 731	1 151 000	1 373 356	396 625	40,6	222 356	119,3
Verotulot	10 051 833	10 485 000	11 147 841	1 096 008	10,9	662 841	106,3
Valtionosuudet	12 849 583	12 078 340	12 060 146	-789 437	-6,1	-18 194	99,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-45 311	-80 830	-54 278	8 968	19,8	26 552	67,2
VUOSIKATE	1 903 499	602 690	2 225 295	321 797	16,9	1 622 605	369,2
Suunn.muk. poistot	-1 113 116	-1 137 130	-1 216 107	102 992	9,3	-78 977	106,9
Arvon alentumiset	-88 989		0	-88 989			
TILIKAUDEN TULOS	701 395	-534 440	1 009 188	307 794	43,9	1 543 628	
Varaust. ja rahast. muut.	-595 402	123 330	-603 804	-8 403	1,4	-727 134	-489,6
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	105 993	-411 110	405 384	299 391	282,5	816 494	

Tiliryhmien suhteellinen osuus kuluista

Taulukko: Tiliryhmien suhteellinen osuus kuluista vuonna 2021.

1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

On väistämätöntä, että koronakriisin vaikutukset kansantalouteen, julkiseen talouteen ja kuntatalouteen ovat merkittävät lähitulevaisuudessa. Koronakriisin täsmällisiä, ja erityisesti pidemmän aikavälin, vaikutuksia niin talouteen kuin normaalin arkielämäämme on mahdotonta arvioida tilanteessa, jossa pandemian ja siitä johtuvien rajoitustoimien kestoja ja laajuutta ei tänä päivänä tiedetä. Koronapandemian laajemmat ja pysyvät yhteiskunnalliset vaikutukset ovat myös yhä selkeytymättömät.

Suurimmat riskit Suomen talousnäkymille ovat koronapandemia ja tästä syntyneet seuraukset sekä vuonna 2022 käynnistynyt Ukrainan sota ja siihen liittyvät Venäjän talouspakotteet, jotka heikentävät arvioiden mukaan talousnäkymiä niin meillä kuin muualla maailmassa.

Sote-uudistus on Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle.

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Se vaikuttaa muun muassa kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön. Kuntasektorin työntekijämäärä vähentyy kansallisesti merkittävästi, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen henkilöstö siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueiden palvelukseen. Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Pitkällä aikavälillä oleellisin kuntavaikutus on, että väestön ikääntymiseen ja sairastavuuteen liittyvät kustannukset ja niistä seuraavat kuntatalouteen kohdistuvat riskit siirtyvät pois yksittäisten kuntien vastuulta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alue- sekä työ- ja elinkeinopalveluiden uudistuksen jälkeen kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmissä tapahtuu muutoksia, jotka heijastuvat toimintaamme. Kunnalle on tärkeää, että kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän toimivuutta sote-uudistuksen ja TE-palveluiden siirron jälkeen seurataan ja arvioidaan rauhassa. Uudistamisessa ei tulisi kiirehtiä, koska muutos on laaja ja meille kaikille uusi. Rahoitusratkaisuja tulisi kunnan näkökulmasta suunnata siten, että ne olisivat ennakoitavia ja pitkäjänteisiä ja kunta tulisi nähdä valtionavustuksien myöntämisen osalta yhtenä kokonaisuutena. Kuntien verojärjestelmärakenteeseen kohdistuvia muutoksia tulisi tarkoin harkita, sillä se muodostaa suhteellisen hyvin toimivan kokonaisuuden. On tärkeää, että tulevaisuudessa mahdollistetaan monenlaisten kuntien kehittyminen, sillä kunnallisen itsehallinnon näkökulmasta ei ole riittävää, että kunta vain suoriutuu päivittäisistä velvoitteistaan. Pitemmässä katsannossa kunnalla olisi oltava strategista kehittämiskapasiteettia, joka antaa sille pysyvän ja pitkäjänteisen kyvykkyyden uudistua ja vastata toimintaympäristön kehitykseen. Tämä on tärkeä edunvalvonnallinen tulokulma.

Tällä valtuustokaudella on tärkeää yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa kehittää yhteistä rajapintaa ja selkeyttää hyvinvoinnin edistämisen rooleja ja vastuita. Kunta on aktiivisesti mukana hyvinvointijohtajien kehittämistiimin ja omistajaohjauksen neuvottelukunnan kautta rakentamassa tätä yhteistyötä. Kunnan tavoitteena on omalla toiminnallaan yhteisöjen ja sidosryhmien kanssa tukea kuntalaisten hyvinvointia.

Kuntamme haasteena on alhainen syntyvyys sekä väestörakenne, sillä ikäihmisten osuus väestöstä on korkea. Yli 64-vuotiaita oli 31,9 % kuntalaisista. Utajärven väkiluku oli 2568 henkilöä vuoden 2021 lopussa. Nykyisen väestöennusteen mukaan Utajärven väestö vähenisi noin 50 henkilön vuosivauhtia.

Väkiluvun vähenemisen pysäyttäminen edellyttää edelleen ponnisteluja. On tärkeää, että valtuuston asettamia strategisia toimenpiteitä toimeenpannaan suunniteltujen kehittämishankkeiden kautta. Kunta on vuoden 2021 aikana saanut liikkeelle useita uusia kehittämistoimenpiteitä kestävän kehityksen osalta uusien kaavoitettavien teollisuusalueiden osalta. Näiden hankkeiden ja uusien yrittäjämahdollisuuksien kautta elinkeinoelämä rakenteen monipuolistuminen mahdollistuu. Tulemme aktiivisesti mahdollistamaan lähi- ja kiertotalousyritysten sijoittumista kuntaan ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n ja kunnan elinympäristöpalveluiden yhteistyötä tulee edelleen vahvistaa, jotta pystymme tasapainoisesti viemään elinkeinoelämän projektisalkutustamme eteenpäin.

Rokuan ydinalueen kaava valmistuu vuoden 2022 aikana. On tärkeää kuntana vahvistaa yritysten ja Humanpolis Oy:n kanssa yhteistyössä aluemarkkinointia Utajärven Yrityspuisto Oy:n tukemana. Lisäksi on tärkeää jatkaa edelleen Rokuan ydinalueen kaavoituksia toiseen vaiheeseen osalta. Lämpötien teollisuusalueen kaavan edistäminen mahdollistuu myös kun kunnan, ELY:n ja Väyläviraston selvitystyö Utajärven taajaman liikenne- ja logistiikkaratkaisusta valmistuu vuoden 2022 aikana. Tällä kaavalla on suuri merkitys elinkeinoelämän mahdollistajana.

Utajärvellä on useita kehitettäviä tuulivoima-alueita. Pahkavaaran hankkeen rakentamisaikataulu selviää vuoden 2022 aikana. Hietaselän teollisuusalueen tuulivoimahanke osana lähien energia-alueen energiaratkaisuja tuo merkittäviä mahdollisuuksia kunnalle. Tuulivoiman kaavaprosessin aikataulu selviää vuoden 2022 aikana. Tällä on vaikutusta Hietaselän teollisuusalueen kehittymisaikatauluun. Tuulivoimapuistojen toimintaan liittyvät tulot ovat merkittäviä kunnalle. Ne muodostuvat rakennuslupamaksuista, kiinteistövero- toista, yhteisöverosta, maanomistajien maanvuokratuloista. Lisäksi hankkeilla on laaja-alainen työllistävä vaikutus koko Oulujokilaakson alueelle. Näiden hankkeiden merkitys kunnalle on merkittävä.

Utajärvellä on toimivat ja asiakaslähtöiset palvelut. Palvelutarjotin on kuntakokoon nähden laadukas. Koulun opetustarjonta on monipuolista ja varhaiskasvatusta saa kaikkina vuorokauden aikana. Liikunta-, nuoriso- ja sivistyspalveluiden palvelutarjottimet ovat monipuolisia. Tapahtumia ja elämyksiä, sekä kunnan että järjestöyhteistyön kautta, on pystytty järjestämään aktiivisesti. On tärkeää, että tuemme järjestö- ja sidosryhmäyhteistyötä erilaisten avustusten muodossa koko kunnan alueella. Lisäksi on tärkeää, että voimme pitää laadukkuudesta ja monipuolisuudesta kiinni ja kehitämme osallisuusmenetelmiä ja käyttöönotamme uusia sähköisiä interaktiivisia osallisuus- ja vuorovaikutuskanavia kuntalaisten hyvän elämän tueksi.

On todennäköistä, että tehdyllä systemaattisella kunnan laaja-alaisella kehittämistyöllä, suunnitelmallisella brändäys- ja markkinointityöllä sekä jatkuvasti esillä olevien asuin- ja vapaa-aika-asuntojen tonttien kautta Utajärven tunnettuus lisääntyy tuoden tullessaan kuntaan matkailijoita, yrittäjiä, loma-asukkaita sekä uusia utajärveläisiä. Näitä markkinointitoimenpiteitä tulee jatkaa vahvasti ja suunnitelmallisesti.

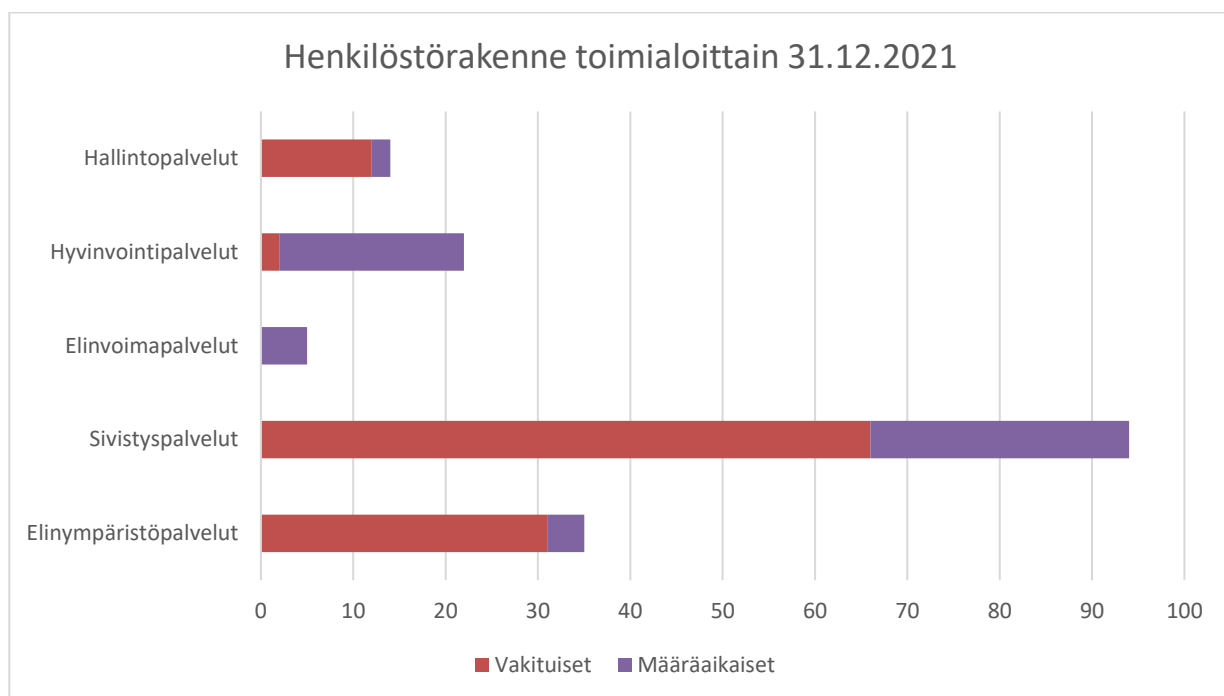
		2017	2018	2019	2020	2021
Utajärvi	Väkiluku 31.12.	2768	2702	2676	2620	2568
	Väkiluvun muutos	-56	-66	-26	-56	-52
	Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta %	-2,0	-2,4	-1,0	-2,1	-2,0
	Alle 15-vuotiaiden osuus %	16,1	15,3	15,1	14,7	14,2
	15-64 -vuotiaiden osuus %	55,5	55,0	54,2	53,5	53,9
	Yli 64 -vuotiaiden osuus %	28,4	29,8	30,6	31,8	31,9
	Perheiden lukumäärä	730	708	723	696	
	Asuntokuntien lukumäärä	1266	1253	1255	1265	
	Lapsiperheiden lukumäärä	235	227	231	218	
	Eläkeläisten osuus %	36,5	37,6	38,4	38,6	

*Taulukko: Väestörakenteen kehitys Utajärvellä vuosina 2017-2021. Lähde: Väestörakenteen kehitys (Tilastokeskus).
Vuoden 2021 luvut ovat Tilastokeskuksen ennakkolukuja ja perheiden, lapsiperheiden ja asuntokuntien lukumäärät sekä eläkeläisten osuus % eivät ole vielä saatavilla.

Väestörekisterin mukaan kuntaan muutti vuoden 2021 aika 116 henkilöä ja poismuuttaneita oli 120. Kuolleita oli 61 ja uusia kuntalaisia syntyi 10.

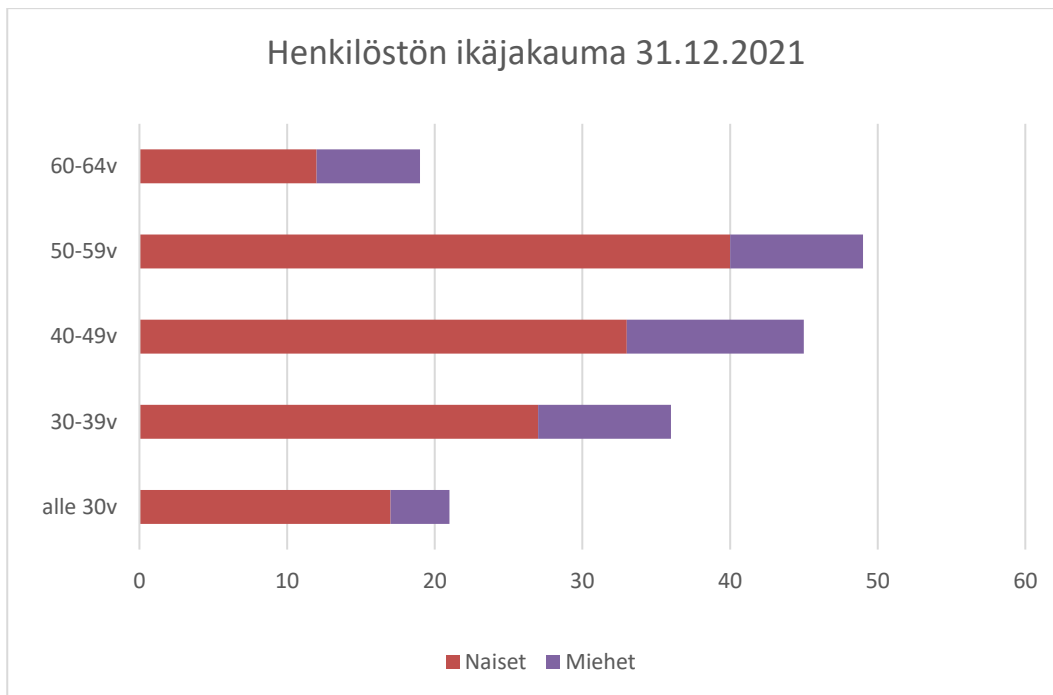
1.1.6 HENKILÖSTÖ

Kunnan henkilöstömäärä oli 31.12.2021 170 henkilöä, joista vakituksessa palvelussuhteessa työskenteleviä oli 111 ja määräaikaissuhteessa 59. Oppisopimustyöntekijät ja työllistetyt ovat määräaikaissuhteessa eri toimialojen luvuissa. Koko henkilöstöstä osa-aikaisia palvelussuhteita oli 26, oppisopimuskoulutuksessa oli 3 ja työllistettyjä 13. Henkilötyövuosia kertyi 156.

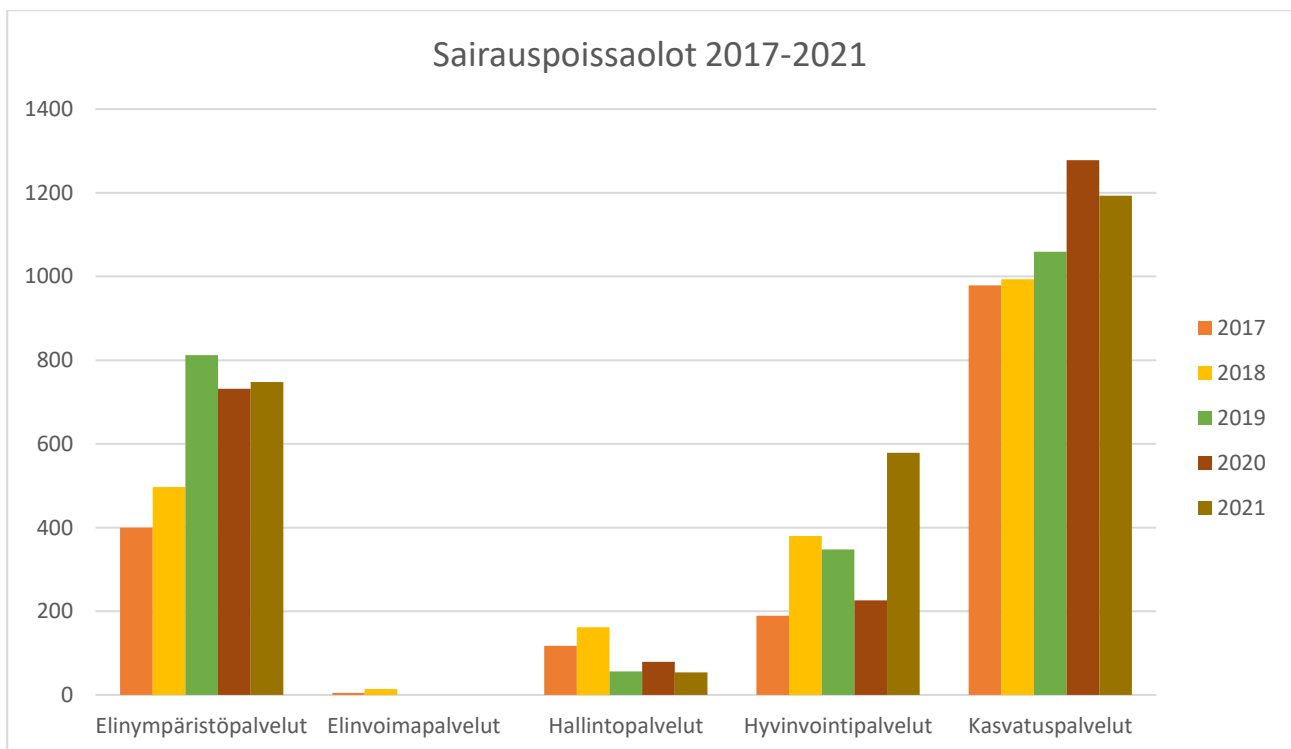
Taulukko: Henkilöstörakenne toimialoittain 31.12.2021

Henkilöstömäärästä 170 naisia oli 129 ja miehiä 41. Henkilöstöstä 39,41 % oli yli 49-vuotiaita. Koko henkilöstön naisten keski-ikä oli 44,3 ja miesten 44,9 vuotta.

Taulukko: Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2021

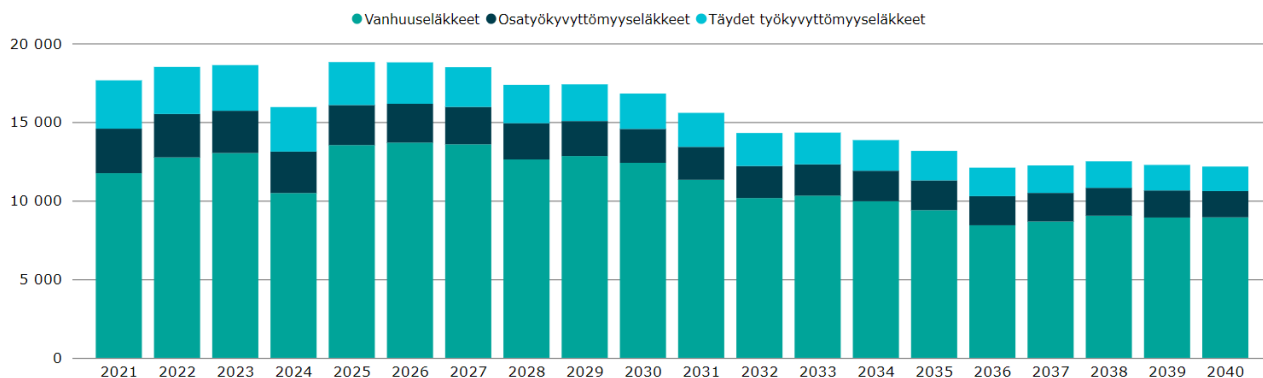
Koko henkilöstön palkkoja maksettiin vuonna 2021 yhteensä 5 801 508,57 (vuonna 2020 yhteensä 5 365 700 €). Kela on maksanut sairaus- ja äitiyspäivärahoja työnantajalle 71 876,98 € (ed. 54 086,93 €) ja vakuutusyhtiö tapaturmista aiheutuneita korvauksia 3 622,52 (ed. 4 328,87 €). Luvut ovat ilman työnantajan sivukuluja. Koulutusajalta palkkakustannukset vuodelta 2021 olivat 12 834,27 € (vuonna 2020 yhteensä 16 156,22 €) ilman työnantajan sivukuluja. Sairauspoissaoloja oli 2 574 päivää, eli 15,14 päivää/työntekijä/vuosi. Vuorotteluvapaalla vuonna 2021 oli kolme henkilöä. Vanhuseläkkeelle siirtyi kolme henkilöä. Työkyvyttömyyseläkkeitä ei ollut yhtään.

Taulukko: Sairauspoissaolot vuosina 2017-2021.

Eläkepääätökset/eläkelaji	2021	2020	2019
Työkyvyttömyyseläkkeet	0	1	0
Osa-aikaeläke	0	0	0
Vanhuuseläke	3	2	2
Yhteensä henkilöä	3	3	2

Taulukko: Eläkepääätökset eläkelajeittain vuosina 2019-2021

Taulukko: Kuntien henkilöstön eläköitymisennuste vuosille 2021-2040. Lähde: KEVA.

Kunnanhallitus päätti palkita henkilöstöä hyvin tehdystä työstä ja joustavuudesta koronaepidemian aikana lisäämällä työntekijöiden e-passin saldoa 50 eurolla. Palkitsemisen edellytyksenä oli, että työntekijän palvelussuhde kuntaan on ollut voimassa keskeytyksessä 15.8.2020-31.5.2021. (kh 11.5.2021 § 130)

Koko kunnan henkilöstölle toteutetaan henkilöstökysely noin kahden vuoden välein. Suurimmalle osalle henkilöstöä kysely toteutettiin vuoden 2020 puolella, mutta koulun henkilöstölle kysely toteutettiin vuoden 2021 puolella.

Henkilöstölle on järjestetty säännöllisesti henkilöstöinfoja noin 1-1,5 kuukauden välein. Infot on järjestetty koronatilanteen vuoksi etänä. Infot tallennetaan ja ne ovat henkilöstön katseltavissa myöhemmin. Kunnassa toimii esimiestiimi, jonka toiminnan tavoitteena on tukea kunnassa tehtävää lähiesimiestyötä.

Kunnassa tarkasteltiin työajan hallinnan ratkaisuja ja hallintopalveluiden henkilöstölle otettiin käyttöön sähköinen työnajan seurannan järjestelmä, joka mahdollistaa työaikojen kirjaamisen älypuhelimella.

Utajärven kunta on mukana lin kunnan hallinnoimassa ESR-rahoitteisessa henkilöstön työhyvinvoinnin Ve-toa- ja pitoa kuntatyöhön -hankkeessa, joka toteutetaan ajalla 1.6.2020-31.12.2022. Muita toteuttajia ovat Vaalan ja lin kunnat, Pudasjärven kaupunki ja Oulunkaaren kuntayhtymä. Hankkeessa kehitetään henkilöstölähtöisesti digitaalista työhyvinvointitarjottina, jolle kootaan kuntien työntekijöiden ja esimiesten työhyvinvointia ja osaamista edistäviä palveluita. Työhyvinvointitarjottimen tavoitteena on, että henkilöstön työhyvinvointi ja itseohjautuvuus paranevat. Vuoden aikana hankkeessa toteutettiin työhyvinvointipajoja henkilöstölle.

1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ

Valtuusto on hyväksynyt kunnan riskienhallintapolitiikan vuonna 2016 (valt. 15.12.2016). Kunnan toimintaan vaikuttavat **toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit.**

TOIMINNALLISET RISKIT

Henkilöstö- ja toimintariskit

Henkilöstön suhteen riskit määritellään saatavuuteen, osaamiseen ja palvelutuotannon turvaamiseen sairaspotilaiden aikana. Myös henkilöstön vaihtuvuus on riski toiminnalle, mutta myös mahdollisuus tarkastella palvelurakennetta uusin silmin. Henkilöstöriskeihin on pyritty vastamaan mm. kuntayhteistyöllä.

Kunnan koko asettaa haasteita erityisasiantuntemuksen osalta, koska tehtävät ovat usein yhden henkilön varassa. Korvaavan resurssin rekrytointi on usein haastavaa ja henkilöstö vaihtuvuus haastaa toimintaa sekä tiedon siirtymistä.

Myös koronaepidemia on haaste kunnan toimintojen turvaamisen näkökulmasta, mikäli iso osa henkilöstöä sairastuisi samanaikaisesti.

Tietosuoja- ja tietoturvariskit

Tietoturva- ja tietosuojariskit voivat olla vaikutuksiltaan merkittäviä ja riskien realisoituminen on mahdollista tai jopa todennäköistä. Tietosuoja- ja tietoturvariskien hallinta edellyttää koko organisaation toiminnan kehittämistä, teknisiä toimenpiteitä sekä henkilöstön jatkuvaa koulutusta. Vuoden 2021 käynnistettiin kunnan sisäisen tietoturvaryhmän työskentely. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja käsittelee tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät vakioasiat, sekä ajankohtaiset muutosta tai kehittymistä vaativat asiat ja linjaa jatko-toimenpiteet.

Rahoitusriskit

Utajärven kunnassa rahoitusriskiä on vähennetty sillä, että ei ole käytetty koronvaihtosopimuksia korkosuoja- jana. Kunnalla ei ole myöskään valuuttalainoja. Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassavarojen seurannalla. Kunnan kokonaisvelkamäärää kasvuun tulee kiinnittää huomioita. Korkojen huomattava nousu on lisärasite maksukykyyn.

Kunta on taannut lainoja tyttärilleen Utajärven Yrityspuisto Oy:lle sekä Kiinteistöyhtiö Oy Järvenneidolle ja Kiinteistö Oy Mäyrälle. Takauksia on annettu myös Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissäätiölle ja Rokuan Kuntoutus Oy:lle. Takausvastuut käyvät ilmi liitetiedoista. Kaikki takaukset on annettu ennen valtiontukisäännösten muuttumista. Näiden lisäksi kunta on osittain rahoittanut Osuuskunta Utakuidun kuituinvestoinnit lainaamalla pääomaa. Osuuskunta Utakuidun myynti toteutui vuodenvaihteessa 2021-2022 ja pääomalaina on maksettu kunnalle takaisin tammikuussa 2022.

Vahinko- ja kriisiriskit

Kriisitilanteiden johtamiseen varaudutaan valmiussuunnitelmilla, joita päivitetään säännöllisesti. Elinympäristöpalvelut on varautunut rakennettuun ympäristöön ja infraan kohdistuvien poikkeustilanteiden hallintaan. Ukrainan sodan takia kriisiriskiin on suhtauduttava vakavasti. Pakolaisaalto sodan takia kohdistunee myös Suomeen ja varautuminen tältä osin on aloitettu.

Ympäristöriskit

Utajärven kunnassa ei ole laadittu erillistä ympäristöraporttia. Kunnan oman toiminnan ympäristöön liittyvät riskit ovat vähäiset. Utajärven teollisuuden kehittyminen on ollut voimakasta, jonka myötä lisääntyneen toiminnan kautta tulee arvioida riskien kehittymistä ja niiden hallinnan keinoja.

Utajärven kunnassa on paljon pohjavesialueita ja varantoja. Vesihuolto pohjautuu täysin pohjaveden käyttöön. Pohjaveden pilaantuminen on suuri riski. Sen voi aiheuttaa mm. öljyvahinko.

Kunnan molemmat kaatopaikat (Rokua, Utajärvi) on suljettu ja maisemoitu asianmukaisesti. Jälki-tarkkailuohjelman mukaista tarkkailua suoritetaan AFRY (Pöyry) Oy:n toimesta.

Kiinteistö- ja kiinteän omaisuuden riskit

Vanha kiinteistökanta on muodostanut kunnalle merkittävän taloudellisen ja toiminnallisen riskin. Tähän riskiin on vastattu kunnan kantokyvyn puitteissa. Uusia kiinteistöjä on rakennettu tai toimintaa on siirretty toisiin tiloihin. Vanhaan rakennuskantaan liittyy edelleen sisäilmariskiä. Viime vuoden aikana koulun käyttöön on hankittu lisätilaa vuokrausperiaatteella. Uusien julkisten rakennuksien talotekniset järjestelmät lisäävät turvallisuutta, koska hälytykset lähtevät mm. palohälytys - ja sammutusjärjestelmien kautta.

RISIKIKARTTA

	1 = pieni 2 = keskisuuri 3 = suuri	1 = pieni 2 = keskisuuri 3 = suuri	vaikutus x tod.näk.	pieni kohtalainen suuri	
Riski ja sen kuvaus	Vaikutus	Todennäköisyys 1-3	Riskitaso 0-9	Mahdollisuus vaikuttaa	Hallintatoimenpiteet
Kunta-/kuntayhtymäyhteistyön epäonnistuminen/loppuminen	2	1	2	kohtalainen	Yhteisen tahtotilan kartoittaminen, omistajaohjaus. Sopimusten säännöllinen seuranta. Oulunkaaren kuntayhtymän toiminnan hallittu purkaminen.
Olennaisten strategisten tulosten epäonnistuminen (työpaikat, asukkaat ym.), kunnan elinvoiman heikentyminen	3	2	6	kohtalainen	Strategisten kärkitoimenpiteiden säännöllinen seuranta ja raportointi sekä toimenpiteiden suuntaaminen uudelleen, mikäli tilanne sitä vaatii. Liikennevaloportoinnin käyttöönotto strategian toimeenpano-ohjelmien raportoinnissa puolivuositain. Vetovoimatekijät.
Henkilöstön työhyvinvointi, mm. sairauspoissaolot	3	2	6	kohtalainen	Työhyvinvointia kartoitetaan henkilöstökyselyllä ajoittain ja puututaan kyselyistä esiin nousseisiin epäkohtiin.
Matala organisaatorakenne ja työntekijöiden tehtäväkuvat ovat laajoja. Avainhenkilöiden liian iso rooli.	2	2	4	kohtalainen	Toimintamallien ja tiimien tarkastelu. Tehtäväkuvien läpikäynti ja mahdollisten tehtävien ja vastuiden uudelleen jakaminen. Kumppanuuksien rakentaminen naapurikuntien kanssa. Tiedon jakaminen laaja-alaisesti.
Organisaation tiedonhallinnassa on havaittu puutteita ja kehittämiskohteita.	2	2	4	suuri	Tiedonhallinnan ohjauksen kehittäminen, tietoturvallisuustoimenpiteiden kehittäminen.
Kehittämistyön jääminen omasta toiminnasta irralliseksi, kehitystyötä ei saada	1	2	2	suuri	Projektien kytkeminen osaksi kunnassa tehtävää perustyötä ja huolehtiminen

jalkautetuksi osaksi kunnan perustoimintaa.					siitä, että tulokset jalkautetaan osaksi toimintaa.
Kunnan talous heikkenee, oman toiminnan rakenne muuttuu (kulut kasvavat tulot vähenevät), vuosikate heikkenee (lainanmaksukyky alenee, rahoituksen saatavuus vaarantuu).	3	2	6	kohtalainen	Operatiivisten ja strategisten toimenpiteiden taloudellinen vaikutusarviointi (tulot ja menot).
Velkamäärä kasvaa liian isoksi. ”Investointiruuhka” kasvattaa lainaosuutta yli maksukyvyyn.	3	2	6	kohtalainen	Investointien kokonaissuunnitelma ja siinä pitäytyminen. Taloudellisen kokonaisarvioinnin päivittäminen investointisuunnitelman ulkopuolisten investointien yhteydessä.
Työtapaturmat, vastuuvahingot (henkilöstön virheet)	2	2	4	suuri	Koulutus, perehdyttäminen, työajan resurssointi.
Kiinteistön vahinkoriskit: vesivahinko, tulipalo, kaukolämpö katkeaa, sisäilmaongelmat yms.	3	2	6	kohtalainen	Varoitus/hälytysjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, varautumissuunnitelmat, vakuutukset
Vesihuollon vahinkoriskit, veden säästäminen, laiterikko, verkostovuoto.	3	1	3	pieni	Varoitus/hälytysjärjestelmät, valvontakamerat, sammutusjärjestelmät, varautumissuunnitelmat, vakuutukset

1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen vuonna 2016 (valt. 26.4.2016 § 128) ja kunnan riskienhallintapolitiikan vuonna 2016 (valt. 15.12.2016 § 68).

Kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kunnanhallitus valvoo ja ohjaa kunnan sekä kuntakonsernin toimintaa ja päätöksentekoa, jotta sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään ja toimeenpannaan hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti. Kunnanhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanjohtajan ja johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on toimeenpanna sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa vastuualueellaan ja raportoida niistä ohjeiden mukaisesti. Tilivelvollisia ovat kunnanjohtaja ja toimialajohtajat. Kuntalain mukaan kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa ja vastaa siten kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuudesta. Kunnanjohtajan tehtävänä on luoda toimiva ja kattava ohjaus- ja seurantajärjestelmä. Toimialajohtajat eli kunnanjohtaja, palvelujohtaja, hyvinvointijohtaja, elinympäristöjohtaja sekä rehtori, kasvatusjohtaja vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä omalla toimialallaan. Toimialajohtajat vastaavat toiminnan järjestämisestä siten, että jokaiselle prosessille, hankkeelle, projektille tai yksittäiselle toiminnolle on määritelty vastuutaho/-henkilö. Prosessien johtajat viestittävät henkilöstölleen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkityksestä ja varmistavat, että henkilöstöllä on riittävä tieto sovellettavista periaatteista ja toimintatavoista. Utajärven kunnassa käytössä olevan valiokuntamallin vuoksi ainoa sisäisestä valvonnasta vastaava toimielin on kunnanhallitus ja toimialakohtaisesta valvonnasta ja raportoinnista vastaavat nimetyt viranhaltijat.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei ole eriytetty kunnan muusta toiminnasta, vaan se on osa päivittäistä toimintaa ja johtamista. Jokainen esimies vastaa omalla vastuualueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Sisäistä valvontaa tehdään jatkuvasti osana normaalia toimintaa ja mikäli puutteita havaitaan, niihin reagoidaan välittömästi. Samalla puutteiden vaikutus arvioidaan ja kartoitetaan toimenpiteet puutteiden korjaamiseksi ja toimenpiteet dokumentoidaan.

Riskienarvioinnin prosessin mukaisesti keskeisimmät riskit arvioidaan kerran vuodessa tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Merkittävistä riskeistä laaditaan yhteenveto, joka toimii pohjana laadittaessa toimintakertomukseen arviota merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Riskienarviointiprosessin aikana tunnistetuille riskeille on tarvittaessa laadittu toimenpidesuunnitelma niiden poistamiseksi tai ehkäisemiseksi. Vuoden aikana seurataan miten esiin nostetut riskit kehittyvät ja miten niiden toimenpiteet edistyvät.

Tilikaudella ei ole noussut esille puutteita sisäisen valvonnan järjestämisessä.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2021	2020
ulkoiset (katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3191	3202
Toimintakulut	-24120	-24154
Toimintakate	-20928	-20952
Verotulot	11147	10051
Valtionosuudet	12060	12849
Korkotuotot	31	47
Muut rahoitustuotot	8	7
Korkokulut	-93	-99
Muut rahoituskulut	-1	0
Vuosikate	2225	1903
Poistot ja arvonalentumiset	-1216	-1202
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1009	701
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	28	28
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	-650	-650
Rahastojen lisäys (-), vähennys (+)	17	26
Tilikauden ylijäämä	405	105

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut, %	%	13,23	13,26
Vuosikate / poistot %	%	182,99	171,01
Vuosikate, euroa/asukas	e	866,55	726,53
Asukasmäärä	hlö	2568	2620

Toimintatuotot/toimintakuluista %: Tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista. Tunnusluku on 13,26 %. Pidemmän ajan tavoitteena on ollut, että tunnusluku on yli 15 %.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Tulorahoitus on riittävä, kun vuosikate/poistot % -tunnusluvun arvo on 100 tai yli. Lopullinen luku on 182,99 %. Talousarviovaiheessa arvioitiin, että vuosikate €/asukas tunnusluku olisi 220 €. Lopullinen luku on 866,55€. Vuosi oli poikkeuksellinen. Verotulojen osalta jako-osuutta kunnille oli kasvatettu koronapandemian takia ja verotulot toteutuivat n. 662 000 euroa ennustettua paremmin. Hyvään vuosikatteeseen vaikutti myös Oulunkaaren kuntayhtymän sotebudjetin n. 718 000 euron ylijäämä.

1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

(katkaistut luvut)	2021 1 000 €	2020 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 225	1 903
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-252	-120
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 098	-2 391
Rahoitusosuudet investointimenoihin	37	258
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	64	125
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 023	-225
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-18	-19
Antolainasaamisten vähennykset	77	14
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 200	1 995
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 210	-1 147
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-874	489
Rahoituksen rahavirta	1 174	1 332
Rahavarojen muutos	150	1 107
Rahavarat 31.12.	2 721	2 570
Rahavarat 1.1.	2 570	1 463
RAHAVARAT	150	1 107

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		2 021	2 020
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5v:lta	t€	-4 303	-2 354
Investointien tulorahoitus, %	%	73	89
Lainanhoitokate		1,8	1,6
Kassan riittävyys, pv	pv	35	34
Asukasmäärä	hlö	2 568	2 620

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta –tunnusluku on negatiivinen: -4303 t€. Tässä luvussa on nähtävissä kunnan vahva investoiminen viimeiseltä viideltä vuodelta. Tämä tunnusluku ei saisi kuitenkaan muodostua pysyvästi negatiiviseksi luvuksi. Talousarviossa tämä luku oli -5 164 t€.

Lainanhoitokate –tunnusluvun tavoitetasoksi on määritelty, että se ei painuisi alle yhden. Tällöin kunnan lainanhoitokyky olisi heikko. Tunnusluku on 1,8. Tähän vaikutti erityisesti vahva vuosikate viime vuodelta. Talousarviossa tunnusluvuksi oli arvioitu 0,55.

Kassan riittävyys -tunnusluvun tavoitetasona on ollut, että arvo on yli 15. Tunnusluku on 35. Kassa jäi vahvaksi viime vuodelta, sillä valtionosuudet olivat lopulta n. 660 000 euroa budjetoitua isommat.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €	(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	28 682	26 904	OMAPÄÄOMA	15 299	14 912
Aineettomat hyödykkeet	470	517	Peruspääoma	9054	9054
Muut pitkävaikutteiset menot	470	517	Muut omat rahastot	455	473
			Edellisten tilikausien ylijäämä (alij.)	5384	5278
Aineelliset hyödykkeet	17 806	15 921	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	405	105
Maa- ja vesialueet	1274	1151			
Rakennukset	12589	9943	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	2209	1588
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3473	2742	Poistoero	609	638
Koneet ja kalusto	185	144	Vapaaehtoiset varaukset	1600	950
Muut aineelliset hyödykkeet	121	121	PAKOLLISET VARAUKSET	0	194
Ennakkomaksut ja kesk.hankinn.	161	1817	Muut pakolliset varaukset	0	194
Sijoitukset	10 405	10 464	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	52	51
Osakkeet ja osuudet	8002	8002	Lahjoitusrahastojen pääomat	50	50
Muut lainasaamiset	2403	2462	Muut toimeksiantojen pääomat	2	1
			VIERAS PÄÄOMA	15 310	13 725
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 190	3 568	Pitkäaikainen	12 101	10 218
Saamiset	1 468	997	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	11600	9737
Pitkäaikaiset saamiset	54	54	Muut velat/Liittymism. ja muut velat	501	480
Lyhytaikaiset saamiset	706	797			
Myyntisaamiset	513	520	Lyhytaikainen	3 209	3 506
Muut saamiset	193	277	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1257	1130
Siirtosaamiset	708	145	Saadut ennakot	1	1
			Ostovelat	673	753
Rahoitusarvopaperit	30	28	Muut velat	182	135
Osakkeet ja osuudet	30	28	Siirtovelat	1094	1485
Rahat ja pankkisaamiset	2690	2541			
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 873	30 471
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 873	30 471			
			Omavaraisuusaste, %	53,27	54,15
			Suhteellinen velkaantuneisuus,%	57,99	52,57
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000e	5789	5384
			Kertynyt yli-/alijäämä, e/asukas	2254	2055
			Lainakanta 31.12, 1000e	12858	10868
			Lainat euroa/asukas	5007	4148
			Lainat ja vastuut 31.12. t€	13122	11009
			Lainat ja vastuut €/as.	5110	4202
			Lainasaamiset, 1000e	2403	2462
			Asukasmäärä	2568	2620

Omavaraisuusaste = $100 \cdot (\text{Omapääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$ mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 % omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$. Tämä tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut % käyttötuloista tunnusluvussa on lähes sama kaava kuin suhteellisessa velkaantuneisuudessa. Mukaan on lisäksi laskettu vastuut leasing sopimuksista ja vuokravastuista.

1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3191	10,79	Toimintakulut	24120	84,51
Verotulot	11148	37,71	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	12060	40,79	Korkokulut	93	0,33
Korkotuotot	32	0,11	Muut rahoituskulut	1	0,00
Muut rahoitustuotot	8	0,03	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät		0,00	Pakollisten varausten muutos	0	
- Pys.vast.hyödykk.luovutusvoitot	-253	-0,86	- Pakollisten varausten lis+./väh-.	0	0,00
			- Pys.vast.hyödykk.luovutustappiot	0	0,00
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	38	0,13	Investointimenot	3098	10,85
Pys.vast.hyödykk.luovutustulot	65	0,22			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	77	0,26	Antolainasaamisten lisäykset	18	0,06
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3200	10,82	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1211	4,24
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,00
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	29566	100,0	Kokonaismenot yhteensä	28541	100,0
Kokonaistulot				29 566 144,46	
Kokonaismenot				28 541 215,48	
				1 024 928,98	
Muut maksuvalmiuden muutokset				-874 193,87	
Rahavarojen muutos				150 735,11	
				-1 024 928,98	

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	0
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt		
Muut yhtiöt	1	0
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	0
Osakkuusyhteisöt	1	1
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		4
Yhteensä	7	5

Tytäryhtiöt:

- Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt: Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä
- Muut yhtiöt: Utajärven Yrityspuisto Oy

Kuntayhtymät:

- Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osakkuusyhteisöt

- Humanpolis Oy, Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi (yli 20 %, mutta merkitys vähäinen, ei yhdistellä),

Muut omistusyhteisyyshyhteisöt (ei yhdistellä tilinpäätöksessä, koska omistusosuus alle 20 %)

- As. Oy Utajärven Jokihovi, As. Oy Utarivi, As. Oy Utajärven Sillankulma, Oulunkaaren Työterveys Oy.

1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS JA SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernin johtamisen keskeisenä työvälineenä on valtuuston hyväksymä konserniohje (valt. 28.2.2017 § 13) sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä suositus (kh 2.9.2014 § 201). Konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanhallitus valitsee edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin ja antaa edustajille ohjeita kunnan kannasta käsiteltäviin asioihin.

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja ris-

kien hallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konserniyhtiöt ovat velvollisia raportimaan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Vuoden 2021 aikana tytäryhtiöt ovat esitelleet kunnanhallitukselle toimintaansa ja taloudellista tilannetta säännöllisesti. Lisäksi tytäryhtiöiden asioita on käsitelty kunnanhallituksessa erillisinä asioita tai osana kunnanjohtajan katsausta. Tällöin on ollut kyse lähinnä omistajanohjaukseen liittyvistä asioista.

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Talousarvion yhteydessä tytäryhtiöille on asetettu tavoitteita, joiden toteutumista esitetään seuraavassa taulukossa.

Tavoite	Toimenpide/ Mittari	Toteutuminen Koy:t	Toteutuminen Yrityspuisto Oy
Raportointi kunnanhallitukselle, krt/vuosi	4 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaistarkastus merkittävistä muutoksista kunnanhallitukselle, krt/ vuosi	2 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaistarkastus tarkastuslautakunnalle, krt/ vuosi	Vähintään 1 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tarkastelu, krt/ vuosi	Tilinpäätöksen yhteydessä	Toteutui osittain (kirjallisesti ei ole raportoitu)	Toteutui osittain (kirjallisesti ei ole raportoitu)

1.6.4 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut

	2021	2020
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	30 362	29 644
Toimintakulut	-50 196	-49 331
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	23	11
Toimintakate	-19 810	-19 676
Verotulot	11 125	10 030
Valtionosuudet	12 060	12 849
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	46	64
Muut rahoitustuotot	22	15
Korkokulut	-108	-115
Muut rahoituskulut	-3	-11
Vuosikate	3 331	3 157
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 223	-2 081
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		-88
Satunnaiset erät	194	
Tilikauden tulos	1 302	986
Tilinpäätössiirrot	16	11
Tilikauden verot	-1	-1
Laskennalliset verot	-4	1
Vähemmistöosuudet	-3	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 309	995

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut %	60,49	60,09
Vuosikate / poistot %	149,83	145,47
Vuosikate, e/as.	1297	1205
Asukasmäärä	2568	2620

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

(katkaistut luvut)	2021 1 000 €	2020 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3331	3157
Satunnaiset erät	194	0
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-1	-1
Tulorahoituksen korjauserät	-248	-118
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6426	-5207
Rahoitusosuudet investointimenoihin	56	266
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	145	133
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 948	-1 770
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset	-18	-28
Antolainauksen vähennykset	77	15
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5517	4404
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1664	-1438
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-9	6
Oman pääoman muutokset	-12	-7
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		-36
Vaihto-omaisuuden muutos	-27	-101
Saamisten muutokset	-614	212
Korottomien velkojen muutokset	-199	644
Rahoituksen rahavirta	3 048	3 670
Rahavarojen muutos	100	1 900
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	6519	6418
Rahavarat 01.01.	6418	4518
Rahavarojen muutos	100	1 900

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja inv.rahavirran kertymä 5v., 1000€	-4908	-152
Investointien tulorahoitus %	52,31	63,89
Lainanhoitokate	1,94	2,11
Kassan riittävyys pv	40,73	41,74

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	33 647	29 625	OMAPÄÄOMA	15 950	14 880
Aineettomat hyödykkeet	795	843	Peruspääoma	9054	9054
Aineettomat oikeudet	81	84	Muut omat rahastot	562	578
Muut pitkävaikutteiset menot	589	671	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	5023	4251
Ennakkomaksut	124	87	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1309	995
Aineelliset hyödykkeet	29 941	25 874	VÄHEMMISTÖOSUUDET	70	66
Maa- ja vesialueet	2 018	1 735	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Rakennukset	17 525	15 433	VARAUKSET	0	6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3738	3048	Poistoero	0	0
Koneet ja kalusto	991	910	Vapaaehtoiset varaukset	0	6
Muut aineelliset hyödykkeet	126	123			
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	5540	4623	PAKOLLISET VARAUKSET	470	484
			Muut pakolliset varaukset	470	484
Sijoitukset	2 909	2 907	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	209	216
Osakkuusyhteisöosuudet	34	36	VIERAS PÄÄOMA	28 193	24 305
Muut osakkeet ja osuudet	914	913	Pitkäaikainen	19 924	16 054
Joukkovelkakirjalainasaamiset	14	14	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	18912	14962
Muut lainasaamiset	1946	1942	Lainat julkisyhteisöiltä	460	611
			Muut velat/Liittymism.	501	480
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	154	162	Siirtovelat	50	
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 093	10 170	Lyhytaikainen	8 269	8 251
Vaihto-omaisuus	227	199	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1490	1383
			Lainat julkisyhteisöiltä	150	155
Saamiset	4 347	3 552	Saadut ennakot	15	9
Pitkäaikaiset saamiset	249	313	Ostovelat	2214	2239
Lyhytaikaiset saamiset	4097	3238	Muut velat	468	476
			Siirtovelat	3891	3953
Rahoitusarvopaperit	277	144	Laskenall.verovelat	38	32
Rahat ja pankkisaamiset	6242	6274			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44 894	39 959	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 894	39 959
			omavaraisuusaste%	35,70	37,41
			suhteellinen velkaantuneisuus %	52,62	46,26
			kertynyt ylijäämä(alijäämä),1000e	6333	5247
			kertynyt ylijäämä(alijäämä)/as.	2043	2003
			Konsernilainat e/asukas	8398	6715
			Konsernin lainak. 31.12.,1000e	21015	17113
			Lainat ja vuokravastuut 31.12.1000€	22473	18417
			Lainat ja vuokravastuut, €/as.	8751	7030
			Konsernin lainasaamiset,1000e	1950	1946
			asukasmäärä	2568	2620

1.7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnan vuoden 2021 tilikauden tulos on 1 009 188,21 euroa. Poistoeron muutos on 28 333,34 euroa ja rahastojen muutos 17 862,27 euroa. Kunnanhallitus on päättänyt, että tuloksesta kirjataan 650 000 euron investointivaraus, josta 500 000 euroa kohdennetaan Mustikkakankaan kaavatiet hankkeeseen ja 150 000 euroa viemäriverkoston saneeraushankkeeseen (kh 8.2.2022 § 40).

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden ylijäämä 405 383,82 euroa siirretään taseeseen tilikauden ylijäämätilille.

Kertyneet ylijäämät	5 384 108,34 €
Vuoden 2021 ylijäämä	405 383,82 €
Ylijäämä yhteensä	5 789 492,16 €

2. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN

2.1. ELINKEINOPROSESSI

2.1.1. ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimapalveluiden tehtäväalue

Kunnan elinkeinoprosessi käsittää kunnan elinvoimapalvelut, elinympäristöpalvelut sekä kunnan tytäryhtiöiden Utajärven Yrityspuisto Oy:n ja asumispalveluiden palvelukokonaisuudet ja Oulujokilaakson kuntien yhteisomistaisen Humanpolis Oy:n toiminnot.

Elinvoimapalvelun resurssien kautta kehitetään kunnan poikkitoiminnallista elinkeinoelämää ja resurssidaan strategian toimenpideohjelmia tukevia kehittämishankkeita, sidosryhmäverkostoyhteistyötä ja koko kunnan markkinoinnin sekä viestinnän toimenpiteitä koordinoitusti. Lisäksi elinvoimapalveluiden resurssien kautta mahdollistetaan myös alueellinen ja kansallinen verkostoyhteistyö.

Elinvoimapalveluiden tehtäväalueeseen kuuluvat Oulun maaseutupalvelut, messut ja tapahtumat, erilaisten kehittämishankkeiden hallinta ja elinkeinoelämän kehittäminen. Elinvoimapalveluiden budjetista ostetaan lisäksi Utajärven Yrityspuisto Oy:n sekä Humanpolis Oy:n palvelut erillissopimusten kautta. Sopimukset tukeutuvat strategian toimeenpanoon.

Elinvoimapalveluiden kautta toteutettiin kunnan pääbrändiviestintää. Vuoden 2021 aikana vahvistettiin kunnan strategiaa tukevaa perusviestintää, hankittiin markkinointimateriaalia sekä toteutettiin Kalevan nettikampanjoina lapsiperhe- ja yrityskampanjat. Lisäksi rahoitettiin viestinnän asiantuntijatyöpanosta.

Rokuan ydinalueen osalta tehtiin huoneistohotellihankkeen konseptin jalkautustyötä yhteistyössä Rokua Säätiön kanssa. Lisäksi toteutettiin ydinalueen näyttelytilan siirto Rokua Outdoorsin tiloista Rokua säätiön tiloihin ja käynnistettiin tilojen remontti. Näyttelytilan suunnittelu ja remontin toteutus toteutettiin Utajärven Yrityspuisto Oy:n kautta. Lisäksi toteutettiin ensimmäinen versio hyvinvointipuiston suunnittelusta ja määriteltiin alueet, jotka vietiin kaavoitukseen mukaan.

Elinvoimapalveluiden tukemana tehtiin säännöllistä kolmen kunnan yhteistyötä ysitiimin ja Humanpolis Oy:n kautta. Humanpolis Oy:n päivitetty strategia hyväksyttiin ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n tukemana

käynnistettiin konkreettinen alueellinen yhteistyö Humanpolis Oy:n strategian tueksi erillissopimuksen mukaisesti. Lisäksi Tervantien hallitustyöskentelyn tukemana valmistettiin ajantasaista edunvalvontamateriaalia ja kontaktoitiin kansanedustajia liikenteen edunvalvontaan liittyen. Elinkeinministeri Lintilä ja kuntaministeri Paatero vierailivat kunnassa tutustumassa Rokuan matkailuun ja Utajärven teollisuusalueen yritys- ja kehitystoimintaan.

Elinvoimapalveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	Budj. 2021	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Käyttö %
ELINVOIMAPALVELUT						
Myyntituotot	0		0	3 067,70	3 067,70	
Tuet ja avustukset	79 240		79 240	81 597,66	2 357,66	103,0
TOIMINTATUOTOT	79 240		79 240	84 665,36	5 425,36	106,8
Henkilöstökulut	-78 380		-78 380	-143 567,99	65 187,99	183,2
Palvelujen ostot	-659 910		-659 910	-437 411,98	-222 498,02	66,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 000		-1 000	-9 699,42	8 699,42	969,9
Avustukset	-134 160		-134 160	-128 832,35	-5 327,65	96,0
Muut toimintakulut	-12 550		-12 550	-16 848,46	4 298,46	134,3
TOIMINTAKULUT	-886 000		-886 000	-736 360,20	-149 639,80	83,1
TOIMINTAKATE	-806 760		-806 760	-651 694,84	-155 065,16	80,8

Elinvoimapalveluiden talousarvion toimintakate alittui 155 065,16 euroa.

Alla on esitetty hankkeiden, rahaston ja ns. strategiabudjetin toteutuminen.

Hankerahoitus			Strategian toteuttamiseksi varattu rahoitus		
HANKKEET+ RAHASTO(ulk.+sis.)	Budj. v.2021	Tot. v.2021	STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN (ulk.+sis.)	Budj. v.2021	Tot. v.2021
TOIMINTAKATE			TOIMINTAKATE		
Oulujoen moninaiskäyttö	-2 500	-4 135	Varhaiskasvatust. tukeminen ja kuntalisä	-134 160	-96 035
Rokua Geopark -kehittäminen	-69 000	-78 330	Kunnan brändityö	-20 000	-16 530
Oulun Seudun Leader	-30 000	-21 236	Sähköiset palvelut	-16 000	-3 180
Vetoa- ja pitoa kuntatyöhön	-7 460	-231	Strateg. mukaiset hankk. (Löydä kotisi)	-7 300	-2 909
Vaelluskalat (Montta)	-6 000	-4 970	YHTEENSÄ	-177 460	-118 655
Puu kiertoon -hanke	-11 200	-18 934			
Kunnan matkailu	0	-1 308			
Moottorireitistö -hankkeet	-1 000	0			
Muut reitistöt -hankkeet	-41 000	-7 498			
Matkailun edistäminen (rahasto)	-100 000	-17 862			
Kierä -hanke	-7 500	-5 000			
Väre -hanke	-2 500	0			
Kuntien digitalisaation yhteishanke	0	-1 500			
Mustikkakankaan kertotalouden käsik.	0	-37 800			
Muut kehittämishankkeet	-15 000	-4 188			
YHTEENSÄ	-293 160	-202 993			

Strategian talousarvion toteutuminen

Lapsiperhepaketin kustannus varhaiskasvatuksen maksuttomuuden ja kotihoidonkuntalisän osalta oli 96035 euroa.

Oulujoen moninaiskäyttö

Vuoden 2021 aikana kunta on ollut mukana seuraavissa yhteishankkeissa: Lohenpoikasten istutushanke, Montan kiinniottolaitteen käyttö ja ylisiirrot ja lohen istutuspaikkojen tekeminen Utosjokeen.

Oulun Seudun Leader

Utajärven kunta on maksanut vuonna 2021 kuntarahoitusosuutta 21 236 euroa. Tukihakemuksia myönnetty ja vireillä yhteensä 44 512 euroa. Suunniteltu Leader -rahoitus digi-/hyvinvointipuistohankkeelle on keskeytetty toistaiseksi. Puiston sijoittaminen vaatii tarkan sijainnin ja arvioinnin vaadittavista luvista. Rokuan ydinalueen kaavoitus on käynnistetty vuonna 2021 ja siinä on huomioitu tuleva puiston sijainti.

Puu kiertoon hanke: hanke päättyi. Tavoitteet onnistuivat suunnitelmallisesti.

Muut reitistöt hankkeet: Humanpolis Oy:n kautta. Vuoden 2021 aikana toteutettiin Rokuan ydinalueen reitistömerkintöjä. Hanke jatkuu vuoden 2022 ja 2023 ajan.

Matkailun edistäminen: Kehittämisrahaston kautta toteutettiin Rokuan ydinalueen huoneistohotellihankkeeseen liittyvät valmistelut ja aineistot. Aineistojen pohjalta saatiin toteutettua markkinointityötä Utajärven Yrityspuisto Oy:n tuella yhdessä Rokua säätiön kanssa. Alustava varaus hankkeeseen toteutui Rokua Säätiön ja uuden mahdollisen toimijan välille.

Kierä: Hanke käynnistyi vuoden 2021 puolivälissä. Hankkeessa keskitytään rakennusten purkamisesta syntyvän materiaalin mahdollisemman tehokkaaseen hyödyntämiseen ja toimintaideologian kehittämiseen. Hanke kestää vuoden 2022 loppuun. Hankkeessa kohteena on Suvituuli -kiinteistön purkaminen.

Väre: Hanke päättyi. Hankkeen tuloksena syntyi hiiliviisaudesta elinvoimaa toimintaideologia, jonka pohjalta elinkeinohankkeita viedään eteenpäin elinympäristöpalveluiden ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n yhteistyönä.

Elinvoimapaalveluiden strategian toimeenpanoa tukevien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Elinkeinorakenteen monipuolistaminen Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä ja toimimalla kansainvälisissä sekä kotimaisissa verkostoissa erityisesti alueellisten yritysten ja Rokua Geopark-yhteistyön innoittamana.	Aktiivinen edunvalvonnan toteuttaminen verkostoyhteistyössä mm. pysyvän kansallisen Geopark rahoituksen toimeenpanossa ja VT22 edunvalvonnassa Tervantie ry:n tukemana. Oulujoen kilaakson kuntien Ysi-tiimiyhteistyö.	Säännölliset ystiiimin kokoukset n. 1x/kk. Tervantien hallituksen säännölliset kokoukset. Ministeri- ja kansanedustajavierailut ja edunvalvontatapaamisia kunnassa x 5. Useita yrityskontakteja ja verkostotapaamisia Rokuan ydinalueen

	Geopark yritys- ja sidosryhmäyhteistyö. Rokua ydinalueen huoneistohotellin asiantuntija- ja rakennusvaiheen sidosryhmäyhteistyö. Etätyö-tila käytössä.	kehittämissuunnitelman ja huoneistohotellisuunnitelmien osalta yhteistyössä Yrityspuisto Oy:n ja Rokuan säätiön kanssa. Humanpolis Oy:n kautta etänä yrittäjien kuukausitulet. Etätyötila käytössä: korona-aika heikensi käyttöastetta.
Yrityksien ja työllistämisen määrän lisääminen. Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen kunnan kehitysyhtiönä Humanpolis-yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen: tehdyn Geopark-alueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano.	Tuodaan esille uusia työllistymismahdollisuuksia työntekijänä ja yrittäjänä: markkinointi osana kuntamarkkinointia. Yrittäjätapaamisten järjestäminen yhteistyössä Yrityspuisto Oy:n kanssa x 6/ vuodessa. Oulun Seudun Leaderin yhteistointimintaosuus. Huoneistohotellihankkeen toimeenpanoon osallistuminen. Tervantien ja Rokuan alueen reitistöhankeen toimeenpano. Kehittämissuunnitelman mukaisen kehittämishankkeiden hankerahoitusten toimeenpano: Rokuan ydinalueen järvien kunnostushanke. Rokuan ydinalueen mahdollisten maa-alueiden hankinta kehittämisrahaston periaatteiden mukaisesti esim. yleisen uimarannan kehittämisen ja uusien yrittäjien houkuttelevuuden mahdollistamiseksi. Aktiivinen osallistuminen Yrityspuisto Oy:n ja Humanpolis Oy:n hallitus- ja Rokua Geopark johto-	Yrityspuiston toiminnan resurssointi erillissopimuksen mukaan. Säännöllinen nettimarkkinointi. Kalevan kampanja. Läsnäolotapaamisia ei voitu koronaepidemian vuoksi järjestää. Elinkeinoprosessin johtotiimin säännölliset kokoukset 2x/kk. Yrityspuisto Oy:n tukemana toteutus. Alkuvuodesta yrittäjä/investoritapaamisia. Yksi yritysikiinnitys/varaus kevääseen 2022 asti. Humanpolis Oy:n tukemana toteutus vuoteen 2023 mennessä. Humanpolis Oy:n tukemana toteutus vuoteen 2023 mennessä. Elinympäristöpalveluiden toteutusvastuu. Hanke ei käynnistynyt. Ympäristöjaoksen tukemana hankesuunnittelu jatkuu vuoden 2022 aikana Maa-ala ostoehdotuksen ensimmäinen käsittely hyvinvointipuiston osalta kunnanhallituksessa 6/2021. Jatkotoimenpiteet käynnistyvät ydinalueen ensimmäisen vaiheen kaavoituksen valmistuttua. Säännöllinen hallitustyöskentely toteutui. Koronan vuoksi ei voitu yrittäjätapaamisia läsnäolotapaamisina järjestää.

YP:n ja Humanpoliksen yhteistyömuotojen kehittäminen	ryhmätyöskentelyyn sekä matkailualan yrittäjätapaamisiin osallistuminen.	Utajärven Yrityspuisto Oy:n ja Humanpolis Oy:n yhteistyö erillissopimuksen mukaan.
Sähköisten palveluiden määrä ja käyttö lisääntynyt Uudenlaisten innovaatioiden kehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi.	Yli 70-vuotiaiden valokuitumaksun subventointi osana uusien sähköisten palveluiden käyttöön-ottoa.	Subventointi toteutettiin. Jatko-kehittämissuunnitelmien järjestämisvastuu hyvinvointipalveluissa.

LISÄÄ ASUKKAITA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia: lisää uusia asukkaita Ekologisen ja helpon arjen yhteisöllinen sekä älykäs asuinalue konseptin suunnittelu ja toteutus lapsiperheille ja ikäihmisille.	GeoHouse-Älykylän rakennusvaiheen käynnistyminen ja markkinointi. Pyöräilykuntahankkeen toimintasuunnitelman päivittäminen. Vesivisio -hankkeeseen osallistuminen	Kunta irtisanoutui Älykylä hankkeesta ja jatkoi omaa osuuskuntaosakeyhtiömallin kehittämistä. Suunnitelman päivitys toteutui. Säännöllinen toiminta hankkeessa. Raportti valmistunut.

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Kunnan ja Rokua Geopark alueen brändi on vahvistunut Utajärven brändin rakentaminen ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.	Brändityön toteuttaminen suunnitelman mukaisesti Monikanavainen markkinointi: - Geohouse Älykylän markkinointi brändinä innovatiivisesta kunnasta - Lapsiperhepaketin markkinointi - Yrittäjämarkkinointi	Säännöllinen brändityö: Facebook, Instagram. valotaulut sekä radiohaastattelut teemoina Rokua, lapsiperhepaketti ja Unelmakoti. Lisäksi Kaleva lehtiartikkelit näistä teemoista. Kahden perheen kanssa tehtiin yhteistyösopimus

Rokua Geopark-brändin alla on matkailun kehittäminen ja markkinointi osana kuntabrändityötä. Järjestetään yksi kesän päätapahtuma ja eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.	- Valotaulumarkkinointi Alue- ja Rokua ydinalueen markkinointi: Rokua Challenge yhteistyö Muhoksen ja Vaalan kanssa Humanpolis Oy:n johdolla. Tapahtumien toteuttaminen ja edelleen kehittäminen arviointitietoon perustuen.	heidän rakennusajan somekampanjoinnista. Älykylä kampanjointi päättyi alkuvuodesta kunnan vetäydyttyä hankkeesta. Rokua Challenge kampanja toteutui. Näkyvyys vahva.
Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.	Viestinnän monikanavaisuus osana normaalia toimintaa. Ideoiden ja aloitteiden yhteen koaminen aktiivista.	Viestintäsihteerin työpanos 20 % toteutui: netti- ja somekanavajulkaisuvas- tuu ja osallistavan viestinnän kehittäminen. Kulttuurituottajan työpanos 20 % toteutui: viestintäryhmän koordinaatio- vastuu sekä järjestöyhteyshenkilö ja tapahtumaviestintä. Elinvoimaryhmätyöskentelyyn osallistuminen.

2.1.2. ELINympäristöPALVELUT

Elinympäristöpalveluiden tehtäväalue

Elinympäristöpalvelut vastaavat rakennetun ympäristön suunnittelusta ja rakentamisesta. Toiminta koostuu kiinteistöomaisuuden hallinnasta, yhdyskuntasuunnittelusta, asuntosektorista, ympäristön viihtyisyydestä, rakentamisen ohjauksesta sekä kunnan ruoka- ja siivouspalveluista. Oulunkaaren ympäristöpalvelut järjestää Pudasjärven kaupunki, jonka kustannukset ovat elinympäristöpalveluiden budjetissa. Kunnan vesi- ja viemärilaitos toimii omana taseyksikkönään elinympäristöpalveluiden alla.

Elinympäristöpalveluiden palveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	Budj. 2021	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Käyttö %
ELINympäristöPALVELUT						
Myyntituotot	2 280 790		2 280 790	2 406 388,13	125 598,13	105,5
Maksutuotot	120 000		120 000	51 294,56	-68 705,44	42,7
Tuet ja avustukset	25 000		25 000	24 435,14	-564,86	97,7
Muut toimintatuotot	990 820		990 820	981 413,94	-9 406,06	99,1
TOIMINTATUOTOT	3 416 610		3 416 610	3 463 531,77	46 921,77	101,4
Henkilöstökulut	-1 424 320		-1 424 320	-1 456 064,54	31 744,54	102,2
Palvelujen ostot	-1 797 110		-1 797 110	-1 963 238,49	166 128,49	109,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 088 050		-1 088 050	-1 035 894,64	-52 155,36	95,2
Avustukset	-20 300		-20 300	-11 327,85	-8 972,15	55,8
Muut toimintakulut	-128 930		-128 930	-199 173,45	70 243,45	154,5
TOIMINTAKULUT	-4 458 710		-4 458 710	-4 665 698,97	206 988,97	104,6
TOIMINTAKATE	-1 042 100		-1 042 100	-1 202 167,20	160 067,20	115,4

Elinympäristöpalveluiden talousarvion toimintakate ylittyi 160 067,20 euroa.

Elinympäristöpalveluiden strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuma vuonna 2021

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA		
VALTUUSTOKAUDEN		
TULOSTAVOITE 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	
Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toteuma	
Elinkeinorakenteen monipuolistaminen Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä ja toimimalla kansainvälisissä sekä kotimaisissa verkostoissa erityisesti alueellisten yritysten ja Rokua Geopark-yhteistyön innoittamana.	Utajärven kunta on aktiivisesti mukana Rokua Geopark reitistö-hankkeessa. Kiertotalouden toimintojen kehittäminen KIERRÄ-hankkeessa ja yritysyhteistyön vahvistaminen kiertotalouden toiminnoissa mm.	Rokua Geopark reitistö-hankkeessa elinympäristöpalvelut ovat olleet hankkeessa aktiivisesti mukana ja hanke etenee suunnitellusti. Kiertotalouden osalta on aloitettu teollisuusalueen kiertotalouden käsikirjan laatiminen. Käsikirjalla pyritään edistämään laajene-

	tekemällä pilottihankkeita kierto- talouden materiaaleilla esim. energiaterminaali.	van teollisuusalueen kierto- talouden teollista toimintaa sekä kiertotalouden tuotteiden käyttämistä mm. infra rakentamisessa. Uusissa kaavateissa on käytetty hiekkaa korvaavana materi- aalina tuhka-kuonaa.
Yrityksien ja työllistämisen määrän li- sääminen. Monipuolinen kaavoitus: Mustikka- kangas ja Lämpötie.	Mustikkakankaan kaavoituspro- sessien valmistuminen ja uuden VT22 risteysalueen suunnitel- mien valmistuminen ja rahoituk- sen hakeminen. Mustikkakankaan teollisuusalu- een ympäristön osayleiskaavan laadinnan aloittaminen. Lämpötien asemakaava-alueen suunnitteluprosessi valmiiksi. Markkinoinnin aloittaminen.	Mustikkakankaan asema- kaavoitus on valmis. VT22 risteysalueen suunnitel- mat valmiit ja toteutus on vuonna 2022. Mustikkakankaan/Hieta- selän vierivoima-alueen osayleiskaavan rakenne on jäsentynyt kahteen erilli- seen kaavoitus prosessiin. Lämpötien asemakaavapro- sessi on edennyt, mutta ei ole valmis.
On otettu käyttöön 8 uutta sähköistä palvelua: helpottavat asiointia, ovat aika- ja paikkariippumattomia Olemassa olevien sähköisten palvelui- den ajantasaistaminen.	Palveluiden sähköistäminen laa- jamittaisesti kaikkiin tunnistetta- viin palveluihin.	Lupapiste.fi on tullut rutii- niksi rakennuslupaprosessin läpivientiin asiakkaille.

LISÄÄ ASUKKAITA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia: lisää uusia asukkaita Ekologisen ja helpon arjen yhteisöllii- nen sekä älykäs asuinalue konseptin suunnittelu ja toteutus lapsiperheille ja ikäihmisille.	Rakentajan kaverit palvelukon- septi toimii ja asumisen agentin toimenkuva vahvistaa toimintaa. Asiakastyytyväisyys korkea. Geohouse asumisen konseptia ja aluetta aletaan rakentamaan.	Tonttikauppojen määrä li- sääntynyt ja rakentajan ka- verit palvelukonseptin vas- taanotto tonttien ostajilta on saanut kiitosta. Asumisen konsepti on muo- toutunut Utajärven Unel-

	Rokuan alueen tonttitarjontaa lisätään kaavoittamalla.	makodit konseptiksi. Hankkeen rakennussuunnitelmat saatu valmiiksi. Rokuan kaavoitusprosessi aloitettu. Asemakaava-alue on jaettu kahteen eri kaavoitusosaan.
Vuokra-asunnot laadukkaita ja niiden tarjonta vastaa kysyntään Uusia asumisenratkaisuja otetaan käyttöön mm. välivuokrausmalli. Kunnassa toimii asumisen agentti.	Uutta vuokra- ja myyntiasuntokantaa rakennetaan kuntaan 6-12 asuntoa. Pakolliset kunnostus- ja korjaustoimet tehdään vuokra-asuntoihin. Vanhaa kantaa puretaan pois. Asuntosihteerin toimii vahvana yhdyslenkinä uusien asukkaiden "sisään saattajana".	Uutta vuokra-asuntokantaa ei ole rakentunut. Taloudellisen kyvykkyyden rajoissa on suoritettu vuokra-asuntojen remonteja vuokratotaloyhtiössä sekä kunnan puolella. Putaalansaaresta on yksi Järvenneidon rivitalo purettu. Asuntosihteerin toiminta todella aktiivista rakentajasukaiden kanssa.
Asuntotuotanto ja –tarjonta ovat kasvaneet: rakennuslupien määrä kasvaa. Monipuolinen kaavoitus Ekologisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi huomioidaan kaavoituksessa yleisesti. Mahdollistetaan yksityisten maa-alueiden kaavoitusta.	Rakentajille etsitään tarpeiden mukaisia rakennuspaikkoja yksilöllisesti räätälöiden. Maankäytön suunnitteluprosesseja kehitetään ja kuvataan. Uudet hankkeet ja suunnitteluprosessit arvioidaan/esiselvitetään heti alkuvaiheessa mahdollisimman perusteellisesti.	Tonttien myyntimäärät ovat selkeässä kasvussa. Tonttien räätälöinti tarpeiden ja kysynnän mukaiseksi onnistunut. Vuositainen kaavoituskatsaus ohjaa painopisteitä ja priorisointeja hankkeiden aikataulun osalta. Maanomistamisen merkitys arvioidaan hyvin tarkasti tapauskohtaisesti suunnitteluprosesseissa.
Palveluiden laatu ei laske ja niitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti. Arvioidaan palvelujen laatua ja kehitetään sekä uudistetaan tapaa toimia arvioinnin ja hyvinvointi kertomuksen sekä kuntalaisen tuottaman tiedon pohjalta.	Toiminnan ja palveluiden arviointi tehdään säännöllisesti vuosittain palvelulinjoissa.	Asiakaspalautteet huomioidaan ja niihin reagoidaan nopeasti. Pyyntöjä ja erilaisia tarpeita tulee paljon mm. reitistöjen kunnossapidosta. Peruslinjauksia ei lähdetä kesken kunnossapitokauden muuttamaan yksittäisten palautteiden pohjalta.

Palkitaan uusien ideoiden kokeilemisesta ja keksitään uusia tapoja kannustaa kuntalaisia huolehtimaan aktiivisesti omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.		
Kuntalaisten hyvinvointi edistyy Onnellisuuskyselyn tulokset eivät laske. Prosessit ja toiminta sitoutuvat hyvinvointikertomuksen mukaisten painopisteiden toimeenpanoon.	Oulujoen moninaiskäyttö ja hankkeissa mukana olemisella pyritään löytämään elinvoimaa ja ihmisten hyvinvointiin sekä harrastuksiin liittyviä toimintoja. Hyte-korttien mukaiset toimenpiteet	Kunta on aktiivisesti Oulujoki visio -hankkeessa sekä Oumo -hankkeissa tarpeen mukaisesti. Elinympäristöpalvelut on teknisellä toiminnallaan ja toteutuksilla tukenut kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.	Tekstiviestipalvelun tiedottaminen ja liittymämäärän kasvattaminen. Vuokra-asukkaille avattu tiedotuskanava Facebookiin, jossa ajankohtaisia asioista vuokratiloihin liittyen.	Tekstiviestipalvelun tilaajien määrä oli 427. Vuokra-asutopalvelut ovat somessa mukana
Taajaman vetovoimaisuuden lisääminen. Elinympäristön viihtyisyyden kehittämisen toimenpidesuunnitelman laadinta ja toteutus taajaman siisteyden, kunnossapidon ja kauneuden ylläpitämiseksi.	Talousarviossa varataan palkka kausityöntekijälle ulkoalueiden hoitotöihin. Taajamassa oleviin purkukuntoisiin rakennuksiin kunta alkaa voimakkaammin ohjeistamaan omistajia.	Kesäaikana kaksi metsuria palkattu 4-6 kk ajaksi ympäristötöihin. Rakennustarkastaja on ohjeistanut asiakkaita tarpeen mukaan.

	Pihojen yleiseen siisteyteen kiinnitetään huomiota	Ympäristötarkastaja tarvittaessa ohjeistanut asiakkaita
--	--	---

Elinympäristöpalveluiden tunnuslukuja/mittareita:

Tunnusluku	2018	2019	2020	2021
Kiinteistöjen ylläpito sähkö yht. €	202 000	222 183	213 780	187 400
lämmitys yht. €	253 174	297 453	263 390	301 022
kunnossapito palv. ja tarvikkeet yht.€	203 988	238 330	164 383	261 898
Ladut kunta €	16 647	24 236	28 041	28 856
Ladut pooli yht.(Rokua)€/ kunnan osuus €	38792/ 14931	80678/ 40339	58217/ 29108	89815/ 44907
Kaavatiet €	75 359	102 696	128 739	73 146
Yksityistiet €	61 868	139 548	87 670	122 904
Pumpattu/ Myyty vesi m3	249136/ 205000	255157/ 213733	261717/ 217632	272205/ 225990
Vast.otettu/laskutettu jätevesi m3	146359/ 94039	151120/ 103264	198234/ 93500	167711/ 96264
vesi/jätevesi hinta €	1,26/ 2,70	1,26/ 2,70	1,26/ 2,70	1,26/ 2,70
Ateriapäivän hinta osasto €/päivät kpl	18,37/ 8001	18,22/ 4087	18,22/ 4080	18,22/ 3815
Koulukeittiö ateriahinta €/ suoritteet kpl	2,95/ 109411	3,01/ 107779	2,71/ 84047	2,71/ 104029

Yhdyskuntasuunnittelu kaavoitus ja maankäyttö

Vuonna 2020 käynnistettiin Oulujokilaakson kuntien, Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntien yhteinen maankäytön ja elinympäristön suunnittelutiimi. Sopimukseen on tehty päivityksiä loppuvuonna 2021, jonka mukaan Utajärven kunnan kaavoituspäällikkö, Muhoksen kunnan kaavoittaja ja Vaalan kunnan kaavoittaja muodostavat Oulujokilaakson maankäytön ja elinympäristön suunnittelutiimin. Kukin viranhaltija vastaa lähtökohtaisesti oman työnantajakuntansa kaava-asioista. Tiimi tekee yhteistyötä erityisesti kuntarajat ylittävien hankkeiden osalta, maakuntakaava-asoiden osalta sekä laajempaa osaamista ja näkemystä vaativien kaavahankkeiden osalta, kuten erityisen merkittävien asemakaavojen, laaja-alaisten yleiskaavojen tai tuulivoimayleiskaavojen osalta.

Maankäytön suunnittelun osalta Utajärvellä työstiin eteenpäin lähinnä asemakaavoja. Mustikkakankaan teollisuusalueen asemakaavaa muutettiin kahdessa osassa ja vuonna 2021 molemmat, sekä Mustikkakan-kaan eteläosan asemakaavan muutos ja laajennus, että pohjoisosan muutos ja laajennus saivat lainvoiman. Katu- ja risteysuunnittelua tehtiin myös Mustikkakankaalle osana maankäytön suunnittelua. Kirkonkylän asemakaavan tekninen päivitys eteni luonnosvaiheeseen. Lämpötien asemakaava-alueen asemakaavoitusta ei juurikaan edistetty vuonna 2021 liikennejärjestelmien haasteiden vuoksi. Rokuan pohjoisosan asemakaavan muutos päätettiin käynnistää ja kaavaluonnosaineistoa muodostettiin yhdessä sidosryhmien kanssa.

Yleiskaavojen osalta työstiin eteenpäin yhdessä hanketoimijan kanssa Ponteman tuulivoimaosayleiskaavaa ja siihen liittyvää ympäristövaikutusten arviointia. Sotkajärvi-Alakylän osayleiskaavan osalta tehtiin vain periaatetason linjauksia rantavyöhykkeen määrittelyyn liittyen. Loppuvuonna 2021 aloitettiin valmistelu Hietaselän lähienergiaosayleiskaavan ja Utajärven teollisuusalueen osayleiskaavan suhteen rajaamalla kaava-alueet ja linjaamalla kaavojen sisältöä.

Tuulivoimahankkeiden osalta suunnitteluvarauksia myönnettiin Tornikankaan, Sarvikankaan ja Korteperänsuon alueille.

Utajärven kunta omistaa maata ja metsää hieman yli 1400 hehtaaria. Metsiä on hoidettu metsätaloussuunnitelman mukaisesti. Asiantuntijana kunnan metsäomaisuuden hoidossa on toiminut yhteistyökumppanina Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka. Vuonna 2021 on metsätaloustoimenpiteitä tehty lähinnä Rokuan alueella. Toimenpiteet suoritetaan metsurityönä ja tavoitteena on maisemallinen metsänkäsittely harvennushakkaamalla. Kunnalla on myös osuus yhteismetsästä. Yhteismetsän pinta-ala on 681 hehtaaria ja osakastiloja on 32 kpl. Yhteismetsässä on kaikkiaan 99,992 kpl osuuksia. Utajärven kunnan osuus yhteismetsästä on 15,353 osuutta. Kunta on suurin yksittäinen osakas yhteismetsässä.

Ympäristö- ja puistopalvelut

Ympäristö- ja puistopalvelut vastaavat ympäristön siisteydestä, reitistöjen, leikkikenttien ja uimarantojen turvallisuudesta.

Vakituinen puutarhuri (nykyinen ympäristötyönjohtaja) suoritti lähiesimiestyön ammattitutkinnon vuoden 2021 aikana. Käyttötekniikko siirtyi 50 % eläkkeelle vuoden 2021 aikana ja hänen tehtävistään ympäristötyönjohtajalle siirtyi hoidettavaksi teiden auraukset ja reitistöjen talvikunnossapito.

Ympäristö- ja puistopalveluissa työskenteli vuoden 2021 aikana vakituisen puutarhurin lisäksi 6 määräaikaista ympäristötyöntekijää työllisyyspalveluiden kautta sekä kaksi määräaikaista metsuria. Kesän aikana oli lisäksi 4H:n kesäsetelillä työllistettyjä nuoria.

Ympäristön hoitotyöt keskittyivät taajama-alueen viheralueiden hoitoon. Kaksi metsuria suoritti reitistöjen ja kaava-alueiden raivauksia kolmen kuukauden ajan.

Lakeuden EKO on neljän kunnan muodostama jätehuollon yhteistyöalue, jossa Lakeuden EKO-lautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena. Yhteistyöalue muodostuu Limingan, Tyrnävän, Muhoksen ja Utajärven kunnan alueista. Lakeuden EKO-lautakunnassa on kahdeksan jäsentä, kaksi jäsentä jokaisesta kunnasta ja heidän varajäsenet.

Lakeuden EKO:n tilinpäätös ja vuosikertomus liitetään osaksi Limingan (isäntäkunta) tilinpäätöstä. Vuoden 2021 talousarvio oli 78 000 €, josta jätemaksujen osuudeksi oli arvioitu 73 000 € ja loput 5 000 € kuntien rahoitusta. Toimintaa vaikutti selkeästi vielä korona, joka siirsi toimintaa etätyöksi. Toisaalta kasvaneet henkilöstökulut kompensoivat toimintakulujen pienenemistä. Toteutuneet toimintatuotot olivat 73 986,30 €. Talousarviossa varattua kuntien rahoitusosuutta käytetään 1 072,57 €, joka laskutetaan kunnilta suhteutettuna asukaslukujen mukaan. Lakeuden EKO:n tilinpäätös vuonna 2021 oli 75 058,87 €. Utajärven osuus alijäämästä oli 97,41€

Toimitila- ja kiinteistöpalvelut

Kiinteistöiimi työskentelee tilapalveluiden esimiehen johdolla. Toimintaan kuuluu myös tytäryhtiöiden tekninen kiinteistöhallinta sekä isännöinti. Tiimin vakituisten kiinteistöhoitajien määrä on 4 henkilöä vuoden 2021 lopussa. Kaksi oppisopimusopiskelijaa jättivät koulutuksen kesken 2021 loppupuolella. Kiinteistöhallinnan huoltokirjan kautta tulleita palvelupyyntöjä oli vuoden 2021 aikana 1705 kpl. Kiinteistöhoitoon päivitysaika ei kata arki-iltoja ja öitä. Tämä on riski, joka tiedostetaan, mutta päivityksen ulottaminen 24/7 kattavaksi tarkoittaisi huomattavaa resurssilisäystä henkilöstöön.

Uuden Hyvän elämän keskuksen rakennustyöt saatiin päätökseen loppukesällä 2021. Terveyskeskuksen henkilökunta muutettiin uusiin tiloihin syyskuussa, ja toiminta alkoi täysimittaisena 1.10. Niin ikään palvelut muuttivat samaan kiinteistöön.

Utajärven koulun sisäilmatyöryhmä päätti teettää sisäilmatutkimuksia ongelmatilojen suhteen vuonna 2021. Tutkimusten tulosten perusteella käytöstä jouduttiin poistamaan yhdyskäytävän kolme luokkahuoneistoa. Näiden opetuskäytöstä poistettujen tilojen korvaamiseksi koulun läheisyyteen jouduttiin rakentamaan kolme luokkahuoneistoa käsittävä siirtokoulu, joka on vuokralla seuraavat kolme vuotta.

Hyvän elämän keskukseen ja akuuttivuodeosastolle on otettu käyttöön FreesiCloud sisäilmaseurantajärjestelmä, jonka tarkoituksena on kertoa uusien kiinteistöjen tilasta takuuajana.

Rakennustiimi

Rakennustiimissä työskenteli yhden kirvesmiehen lisäksi yksi osa-aikainen työntekijä, jonka tehtäviin kuului työnjohto/operatiivinen toiminta. Kirvesmies toimii työnjohtajan alaisena. Rakennustiimin työnjohto käyttää lisäksi rakennusurakoitsijoita sekä LVIS-urakoitsijoita tarpeen mukaan kuntakonsernissa rakennus- ja korjaustehtäviin.

Osa-aikainen työntekijä jäi eläkkeelle lokakuussa 2021. Syksyllä tiimissä työskenteli työnjohtoharjoittelija osa-aikaisen työntekijän parina. Työnjohtoharjoittelija toimi loppuvuoden rakennustiimin työnjohtajana osa-aikaisesti opintojen vuoksi.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta on toteutettu yhden rakennustarkastajan 80 % työpanoksella. Utajärvellä myönnettiin vuonna 2021 rakennus- ja toimenpidelupia 94 kpl. Uusia omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin 11 kpl ja vapaa-ajan asuntojen rakennuslupia 7 kpl. Vuoden aikana on jouduttu puuttumaan myös luvattomaan rakentamiseen. Rakennusvalvontaan tuli vuoden 2021 lopulla käsittelyyn 41 kpl tuulivoimaloiden rakennuslupia, joiden käsittely on vuoden 2022 puolella.

Koko kuntaa koskevaa osoitejärjestelmän päivitysprojektia on tehty määrätietoisesti eteenpäin. Projektin yhteydessä korjataan samalla koko rakennuskannan tietopohja. Kiinteistöverokertymä muodostuu kunnalle rakennuskannan tietopohjasta. Tietopohjassa on huomattu paljon puutteita työn aikana. Projekti jatkuu edelleen. Utajärven osoitejärjestelmä päivitetään naapurikuntien kanssa yhdenmukaiseksi ja päivityksessä annetaan osoite kaikille osoitteettomille rakennuksille. Vuoden 2021 lopussa verottajalle lähetettiin 830 rakennuksen korjatut tiedot.

Vesi ja viemäritoiminta

Vuoden 2021 aikana myytiin vesiliittymiä 9 kpl ja viemäriiliittymiä 7 kpl. Näistä kaava-alueelle tuli 6 kpl ja 1 kpl haja-asutusalueelle. Verkostoon pumpattu vesimäärä oli 272 205 m³ ja laskutettu vesimäärä 225 990 m³. Runkovesijohtovuotoja oli vuoden aikana 8 kpl ja pienempiä talohaaraputki-rikkoja 3 kpl. Kokonaisjätevesimäärä oli 167 711 m³ ja laskutettu jätevesimäärä 96 264 m³.

Vuoden 2021 aikana rakennettiin Kirkonmutkan kaavatien kunnallistekniikka Utajärvellä ja Rokualla Eskonpolun kunnallistekniikka laajennettiin.

Viemärilaitoksen verkoston vuotovesikartoituksen perusteella saneerattiin ”kirkkotien” varren verkostoa eli n. 250 m. Verkoston saneeraus pätkäsujuttamalla on alun perin tehty jo noin 20 vuotta sitten. Saneerauksessa paljastui selkeästi, että vuoto-ongelman aiheuttaja on vuotavat tiivisteet.

Vedenjakeluvarmuus on varavoimakoneiden ansiosta korkealla tasolla. Tämä tuli testattua kesäkuun myrskyn aiheuttaman laajan sähkökatkon aikana käytännössäkin. Ainoastaan Yli-Utoksen vedenottamolla ei ole automaattista varavoimakonetta. Veden hinta oli 1,26 €/m³ ja jäteveden hinta 2,70 €/m³.

Yhdyskuntarakenteet

Kesällä 2020 rakennettiin investointina Mustikkakankaan pohjoiselle osalle kaavatien massanvaihto paksun turvekerroksen korvaamiseksi moreenilla. Massanvaihtoa tehtiin noin 500 metrin matkalle noin 20 000 m³. Tätä tiehanketta jatkettiin 2021 vuonna. Teollisuusalueen pohjoiselle osalle tulee uutta kaavatietä noin 1,5 km. VT22 uuden liittymän suunnitelmat valmistuivat ja uusi liittymä rakennetaan vuonna 2022. Kaavatiet tehdään etupainotteisesti valmiiksi ennen uuden risteyksen valmistumista.

Utajärven taajamaan Kirkonmutkan asuinalueelle rakennettiin investointina infrarakenteet katu, vesi ja viemäri sekä sähkökaapeloinnit 2021 vuoden aikana. Urakka kilpailutettiin kokonaisurakkana.

Kaavateiden ja yksityisteiden talvikunnossapito maksoi vuonna 2021 yhteensä noin 195 000 euroa. Kaavateitä on noin 15 km kevyenliikenteenväyliä noin 2 km. Yksityisteitä on noin 80 km. Yksityisteiden talvikunnossapito maksoi vuonna 2021 noin 122 000 euroa. Tämä sisältää vakituksessa asuinkäytössä olevien kiinteistöjen pihateiden aurauksen (noin 11km). Aurausten kustannukset nousivat polttoainekustannusten nousun myötä syyskaudelle 2021 noin 3 euroa/km. Pihateiden auraajia on haastava saada, koska maataloustyöt ja tarvittavat koneet ovat vähentyneet.

Ruokapalvelut

Utajärven kunnan ateriapalvelujen tavoitteena on valmistaa hyvää, maukasta, terveellistä, monipuolista ja kohtuuhintaista kotiruokaa huomioiden asiakkaat, ruokavaliot sekä suomalaiset ravitsemussuositukset.

Ateriapalveluiden talousarvio on omana kustannuspaikkanaan elinympäristöpalveluiden alla: koulun- ja päiväkodin keittiö. Aterioiden hinnat lasketaan keittiön kokonaiskustannuksista suoriteperusteisesti. Ateriapalveluiden toiminta on toteutunut talousarvion mukaisesti.

Valmistuskeittiö toimii Utajärven koululla keskuskeittiona, jossa valmistetaan kaikki ateriat. Tämän lisäksi päiväkodin ja vuodeosaston keittiöt toimivat palvelukeittioina. Soteateriat: kotipalvelu, Metsolan, toimintakeskuksen, päivätoiminnan sekä muut Oulunkaaren ateriapalvelut hoidetaan keskuskeittiöltä.

Henkilöstö toimii samassa tiimissä, yhtenäisessä työvuorotaulukossa, lukuun ottamatta päiväkodin keittiön työntekijää. Toiminnan ohjausjärjestelmä on Jamix-ruokatutanto-ohjelma. Käytämme kuuden viikon kiertävää seudullista ruokalistapohjaa, joka vaihtuu kaksi kertaa vuodessa. Ruokalistassa huomioidaan juhlapyhät, sekä teemaviikkoja ja -päiviä järjestetään tilanteen mukaan. Raaka-aineiden ja muiden ateriapalvelussa tarvittavien tuotteiden hankinnassa noudatetaan Monetran laatimaa ja kilpailuttamaa osto-ohjeistusta. Lähiruoan käyttöä pyritään edistämään mahdollisuuksien ja tarjonnan mukaan, Reilun kaupan kahvia käytetään vieraskahvituksissa sekä muita Reilun kaupan tuotteita mahdollisuuksien mukaan.

Vakituisia työntekijöitä ateriapalveluissa 31.12.2021 oli yhteensä yhdeksän, joista kuusi kokoaikaista, kaksi osa-aikakaista vakituista sekä yksi osa-aikainen määräaikainen työntekijä. Vuodeosaston jakelukeittiön astiahuollon on hoitanut siivoustiimin työntekijä 0,5 resurssilla. Vuodeosaston viikonlopun astiahuolto on hoidettu ostopalveluna. Palvelukuvausten päivityksiä tehdään tarvittaessa.

Aterioiden hinnat laskettiin suoriteperusteisesti keittiön kokonaiskustannuksista. Suoritehinta vuonna 2021 oli 3,93 € (sisältää sekä koulu- ja sotesuoritteet).

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut siirtyivät siivous- ja puhtauspalvelupäällikön eläkkeelle jäätyä tilapalveluiden esimiehen vastuulle. Vuonna 2021 Utajärven kunnan siivouspalveluiden hoidettavana oli akuuttivuodeosaston, hyvän elämän keskuksen, hajautettujen virastojen, yhteiskoulun, nuoriso- ja liikuntatalon, kirjaston, paloaseman ja teknisen varikon tilat sekä Utajärven kunnan omana palveluna tuottamien pienten remontti- ja saneerauskohteiden loppusiivous sekä muuttosiivoukset. Siivouspalvelujen henkilömäärä oli 8,5 vuonna 2021. Lisäksi käytetään ostopalveluja, mm. akuuttivuodeosaston viikonloppu -ja arkipyhä siivouksessa.

Vuonna 2021 suurin osa yhden päivän äkillisistä sairauslomituksista on pystytty hoitamaan palvelua hetkelisesti supistamalla. Pidempiin tai useamman laitoshuoltajan yhtäaikaisiin sairauslomituksiin on palkattu sijainen tai käytetty ostopalvelua SOL-siivouspalveluilta. Koronan vaikutus näkyi vuonna 2021 kustannuksia nostavana tekijänä. Suojavarusteet, desinfiointiaineet kuin myös lisääntyneenä työmääränä ja poissaoloina.

2.1.3. KONSERNI

2.1.3.1. Utajärven Yrityspuisto Oy

Utajärven Yrityspuisto Oy:n päätehtävät ovat yrityskehitys, toimintaympäristön kehitys ja aluemarkkinointi. Yhtiö tarjoaa maksutonta yritysneuvontaa aloittaville ja yritystoimintaansa kehittäville yhtiöille. Palvelu on henkilökohtaista, luottamuksellista ja joustavaa, jolla pyritään tukemaan asiakkaita yksilöllisesti ja vastaamaan kehittämistarpeisiin yrityksen ja yrittäjän omista lähtökohdista. Kehitysyhtiön päätehtävä tehtävänä on elinvoiman vahvistaminen, ei niinkään voiton tuottaminen.

Yhtiö osallistuu kaavoituksen kehittämiseen, liiketonttien ja toimitilojen markkinointiin sekä uusien innovatiivisten kehityshankkeiden suunnitteluun ja markkinointiin. Yhtiöllä on myös omia toimitiloja, joita yhtiö vuokraa tai myy yrityksille. Erityisesti aluemarkkinointia kehitetään ja vahvistetaan Yrityspuiston toimesta tulevaisuudessa. Utajärvi on hyvä paikka asua ja yrittää sekä houkutteleva matkailu- ja investointikohteena.

Liikevaihto ja tuloksen muodostuminen

Utajärven Yrityspuisto Oy, talousarvio					
	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Liikevaihto	395 126	467 348	360 000	360 000	360 000
Liikevoitto (-tappio)	13 756	-97 103	1000	1000	1000
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	24 369	-88 653	-20 000	5000	5000
Tase	2 825 763	2 653 578	2 600 000	2 550 000	2 500 000
Oma pääoma	2 368 639	2 279 985	2 200 000	2 100 000	2 000 000
Lainat	380 029	326 649	273 269	219 889	166 509

Tilikaudella 2021 olemme tarkastelleet rakennusten tasearvoja ja korjanneet niitä vastamaan rakennusten todellisia arvoja. Nämä kirjaukset ovat aiheuttaneet tilikauden tappion. Ilman näitä korjauksia tulos olisi ollut tilikaudella 2021 voitollinen. Taloudellinen tilanne on vakaa, yhtiön oma pääoma on kunnossa ja kassa on vahva eli yhtiö kestää hyvin tappion.

Yhtiö on investoinut vuonna 2021 normaalia runsaammin. Halleihin on tehty peruskorjauksia ja Mustikkakankaan alueelle on rakennettu kaksi uutta terminaaliauuetta sekä sähkölatauspiste Utajärven Leipomopalvelun tontille. Investointien määrä on ollut noin 350.000 euroa.

Erityisesti Mustikkakankaan teollisuusalueen toiminta on vilkastunut ja kehittynyt myönteiseen suuntaan. Teollisuusaluetta on laajennettu ja se on lähes kolminkertaistanut. Tonttikauppa yritysten kanssa on ollut vilkasta. Erityisesti kiertotalous- ja energia-alan yritysten investoinnit ja tulevaisuuden suunnitelmat ovat edenneet hyvin. Utajärven kunnan muina kärkitoimialoina ovat matkailu, elintarvike-, muovi- ja puuteollisuus.

Koronalla on ollut vaikutusta eri yrityksiin. Kriisin vaikutuksista kärsivät eniten palvelualat, varsinkin matkailu- ja ravitsemusala. Yrityspuisto on avustanut rahoitusten ja koronatukien hakemisessa. Vuosina 2020-2021 Utajärven kuntaan myönnettiin yritysten koronatukia yhteensä noin 900 000 euroa. Myös muita tukia on haettu ja saatu, esimerkiksi investointeihin.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiö pitää huolen siitä, että Utajärvellä tarjottavat yritysneuvontapalvelut ovat laadukkaita ja että palveluita on saatavissa riittävästi. Utajärven Yrityspuisto Oy käynnistää yrityskentästä nousevien toiveiden perusteella uusia toimenpiteitä ja kehittämispalveluja alueen yritysten sekä Utajärven kunnan vetovoiman tukemiseksi. Palvelutarjontaa tuotetaan elinkeinoelämän kehittämistarpeiden pohjalta, yritysten tarpeet ja lähtökohdat huomioiden. Alueellista yhteistyötä kehitetään Humanpolis Oy:n kanssa.

Arvio merkittävimmistä riskeistä

Muutokset yhteiskunnassa ja maailmantilanteessa voivat vaikuttaa myös tulevaan kehitykseen.

Hallitus ja toimitusjohtaja

Yhtiön hallituksen nimeää yhtiökokous vuodeksi kerrallaan. Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimitusjohtajana on toiminut 1.4.2016 alkaen Vuokko Paso. Vuonna 2021 yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet Mikko Kemilä (pj.), Kaisa Karhu (vpj.), Heino Tapio (jäsen), Ahti Moilanen (jäsen), Eero Merilä (jäsen) Maija Koistinen (varajäsen) ja Toivo Perttunen (varajäsen). Lisäksi kunnan edustajina ovat olleet kunnanjohtaja Anne Sormunen ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Pentti Tuovinen.

Utajärven Yrityspuisto Oy:ssä on toimitusjohtaja ja yksi työntekijä. Teknistä osaamista ja toimistopalveluja on ostettu Utajärven kunnalta. Kirjanpito- ja palvelut ostetaan tilitoimistolta.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Utajärven Yrityspuisto Oy:n sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden että hallituksen antamien toimintaohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Raportit taloudesta ja toiminnasta on annettu Utajärven kunnanhallitukselle neljännesvuosittain ja valtuustolle kaksi kertaa vuodessa.

Strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021, Utajärven Yrityspuisto Oy

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021

**Valtuustotason toimenpiteet
2018 – 2021**

Vuoden 2021 toimenpiteet

Vuoden 2021 toteuma

Elinkeinorakenteen monipuolistaminen Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä ja toimimalla kansainvälisissä sekä kotimaisissa verkostoissa erityisesti alueellisten yritysten ja Rokua Geopark-yhteistyön innoittamana. Humanpolis-yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen: tehdyn Geopark-alueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano. YP:n ja Humanpoliksen yhteistyömuotojen kehittäminen	Geopark yritys- ja sidosryhmäyhteistyö. Rokua ydinalueen huoneistohotellin asiantuntija- ja rakennusvaiheen sidosryhmäyhteistyö. Etätyö-tila käytössä.	Kirjallinen sopimus tehty yhteistyöstä Humanpolis Oy:n kanssa. Elinkeino- tiimi on kokoontunut ja yhteistä aluemarkkinointia käynnistetty. Toiminta on edennyt hitaasti johdettua Humanpolis Oy:n henkilöstöjärjestelyjen keskeneräisyydestä. Investoijia myös Rokualle on haettu ja tällä hetkellä maanomistaja jatkaa neuvotteluja yhden yrityksen kanssa huoneistohotellista. Myös muita yritysten avauksia ja suunnitelmia on vaiheessa. Etätyötila on yrittäjien käytössä, siellä on järjestetty mm. yritysten omia koulutustilaisuuksia ja kokouksia.
Yrityksien ja työllistämisen määrän lisääminen. Yrityspuiston toiminnan kehittämisen ja vahvistaminen kunnan kehitysyhtiönä	Tarjotaan maksutonta, ennakoivaa ja aktiivista Yritysneuvontaa sekä alueen ja kunnan monipuolista elinkeinoelämän kehittämistä, markkinointia ja viestintää.	Suunnitelmallista kehitystyötä on jatkettu. Kehityshankkeet ovat salakutetut ja vastuutetut. Uusia yrityksiä on perustettu 12, lakannut 2, nettolisäys 10 kappaletta koronasta huolimatta. Yritystapaamisten ja /tai kartoitusten määrä vuonna 2021 on ollut 87 kappaletta. Tapaamisten uusintakertoja ja kaikkia puheluja ei ole laskettu.

		Korona- ja yritystukien hakemisessa on avustettu. Koronatukia on Utajärvelle myönnetty vuosina 2020-2021 yhteensä noin 900 000 euroa. Näiden lisäksi alueelle on haettu muita investointi- ja yritystukia. Yritykset ovat investoineet erityisesti Mustikkakaan teollisuusalueelle ja sen ympäristöön. Yrityspuiston viestintäkanavat sähköposti, verkkosivut sekä Facebook ovat erittäin aktiivisessa käytössä. Yrityspuistolle on perustettu omat nettisivut. Yritysrekisteri on käytössä ja ilmainen ilmoitustaulumarkkinointi sekä on tuotettu useita lehtijuttuja Kalevaan, Tervareittiin, ja muihin julkaisuihin. Yrityksien näkyvyyttä on pyritty parantamaan myös heistä tehtyjen videoiden avulla. Sijoittajien ja yritysten kanssa on käyty useita neuvotteluja uusista yritystiloista. Rakentaminen käynnistyy suunnitelman mukaan vuonna 2022 vähintään yhteen kohteeseen. Health& Span alakertaan on sisustettu Rokua Geopark näyttely/opastuspiste/ yhteisöllinen tila.
	Uusien yritystilojen tilojen suunnittelun käynnistäminen ja hankkiminen yhteistyössä yritysten kanssa.	

	Mustikkakankaan ja Lämpötien alueiden kehittäminen ja osallistuminen kaavoitukseen. Yrittäjätapaamisien järjestäminen yhteistyössä Utajärven kunnan ja muiden toimijoiden kanssa x 6/ vuodessa. Osallistuminen kehittämishankkeisiin esim. Kasvun kartta, Avaimet yrittäjyyteen ja omistajanvaihdoshanke (meneillään olevat) sekä esim. Rokuan ydinalueen kehittämishankkeisiin. Osallistuminen uusiutuvan energian suunniteltuihin kehittämishankkeisiin. Sähkölatauspiste.	Mustikkakankaan ja Lämpötien kehittäminen on erittäin hyvässä kehitysvaiheessa. Yrityspuisto on ollut aktiivinen toimija yritysrajoitinnassa ja osallistunut alueen suunnitteluun ja antanut näkemystä kaavoitukseen. Yrityksiä on myös kuultu ja osallistettu kaavoituksen suunnitteluun. Yrittäjävalmennukset, koulutukset ja oppilaitosyhteistyö oli haasteellista koronan takia. Etäyhteydellä järjestettiin 2 isompaa yrittäjätapahtumaa ja 1 oppilaitostapahtuma. Fyysisesti 2 isoa tapahtumaa Turkin Taverassa ja Merilän kartanossa. Yksittäisten yritysten ja pienempien ryhmien kanssa on ollut aktiivista yhteydenpitoa. Yhteistyössä hankkeiden (omistajan vaihdos, Avaimet käteen ja Kasvun kartta) kanssa toimittiin ja ohjattiin yrittäjiä osallistumaan hankkeiden ym. toimijoiden tilaisuuksiin. Nämä tilaisuudet pidettiin Teams:in kautta. Uusituvan energian kehittämishankkeet ovat edenneet suunniteltua nopeammin. Mustikkakankaan teollisuusalueen kehitys on ollut erittäin positiivi-
--	--	---

		nen. Yritykset ovat investoineet alueelle. Tonttikauppa on ollut vilkasta ja uusia toimijoita on tullut useita. Sähkölatauspiste on hankittu valtatie 22:n varteen. Leipomopalvelun tontille.
Sähköisten palveluiden määrä ja käyttö lisääntynyt Uudenlaisten innovaatioiden kehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi.	Osallistuminen sähköisten palveluiden kehittämiseen ja edistämiseen.	Mukana digihankkeen tilaisuuksissa.

LISÄÄ ASUKKAITA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Ekologisen ja helpon arjen yhteisöllinen sekä älykäs asuinalue konseptin suunnittelu ja toteutus lapsiperheille ja ikäihmisille.	Yhteistyö Oulujokilaakson kuntien kanssa, matkailun edistäminen, työllistäminen, koulutus- ja yritysytteistyö	Oulujokilaakson yhteinen matkailun edistäminen on käynnistetty. Työllistämiseen osallistuttu välittämällä tietoa avoimista työpaikoista yrityksissä. Koulutusyhteistyö OAMK:n kanssa mm. henkilökohtaiset projektiopinnot. Selvitetty mahdollisuuksia ulkomaalaisen työvoiman hankkimiseen suurlähetystön ja ELY-keskuksen kanssa. Osallistuttu kesätyöinfoon koululaisten kanssa sekä Karhunluola yrittäjyyskipaluun.

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA		
VALTUUSTOKAUDEN	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma

TULOSTAVOITE 2021		
Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021		
Kunnan ja Rokua Geopark alueen brändi on vahvistunut Utajärven brändin rakentaminen ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.	Kehitysyhtiön viestintä on aktiivista eri kanavissa - Yrittäjämarkkinointi - Yritysrekisteri tutuksi - Valotaulumarkkinointi - Yhteinen tapahtuma Humanpoliksen kanssa, mikäli koronatilanne sallii	Viestintä on ollut erittäin aktiivista eri kanavissa. Yrittäjämarkkinointia tehty monikanavaisesti Verkkosivut yrityspuistolle perustettu. Yritysrekisteri käytössä Valotaulumarkkinointi käytössä ja aktiivisesti tarjottu yrityksille Koronatilanteen takia yhteistä tapahtumaa Humanpolis Oy:n kanssa ei ole järjestetty

2.1.3.2. Humanpolis Oy

Humanpolis Oy, vuosi 2021, toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2021 oli ensimmäinen Humanpoliksen uuden strategian toteuttamisessa. Uuden strategian jalkauttamisessa tärkeimpänä toimenpiteenä oli Humanpoliksen elinkeinopalvelujen laajentaminen koskemaan Muhoksen ja Vaalan kunnissa myös matkailun ulkopuolisia toimialoja sekä kuntien elinkeinotyötä. Tätä varten vuoden aikana neuvoteltiin Muhoksen ja Vaalan kuntien kanssa sopimukset Humanpoliksen elinkeinotyön toteuttamisesta ja palkattiin niiden puitteissa kaksi uutta elinkeinopäällikköä. Elinkeinotyötä kehitettiin myös alueellisesti perustamalla Humanpoliksen ja Utajärven Yrityspuiston välinen elinkeinotiimi, johon osallistuvat Muhoksen ja Vaalan elinkeinopäälliköt, Humanpoliksen toimitusjohtaja ja Utajärven Yrityspuiston edustaja sekä tarpeen mukaan muita sidosryhmien edustajia. Alueellisen elinkeinojen kehittämisen toteuttamiseksi laadittiin kahdenkeskinen yhteistyösopimus Utajärven Yrityspuiston kanssa.

Yleisesti ottaen Humanpolis Oy:n seitsemättä toimintavuotta alueen kuntien omistamana leimasi edelleen maailmanlaajuinen koronapandemia, joka vaikutti koko yhteiskunnan ja sitä kautta myös yrityksen toimintaan voimakkaasti. Vaikutukset tuntuivat erityisesti kansainvälisen matkailun hitaana elpymisenä ja ravintola- ja tapahtuma-alojen toiminnan harjoittamisen haasteina. Kotimaan matkailu kuitenkin jatkoi kasvamistaan, ja se heijastui myös ennätyksellisiin kävijämääriin Rokua Geoparkin kohteissa. Pandemian vauhdittamat arvomuutokset matkailun toimialalla ovat myös tärkeä toimintaympäristön muutos, johon reagoitiin esimerkiksi Sustainable Travel Finland -ohjelman käynnistämällä matkailualue- ja yritystasoilla.

Kehittämishankkeilla on yhtiön toiminnassa olennainen rooli. Niiden kautta strategisten tavoitteiden toteuttamiseen ja tunnistettujen kehittämistarpeiden saavuttamiseen saadaan resurssitukea. Hankkeet ovat myös tehokas työkalu verkostotyön edistämiseen ja sidosryhmien osallistamiseen kehittämistyössä. Vuoden 2021 aikana Humanpolis toteutti ja saattoi päätökseen useita kehittämishankkeita. Rokua Geopark aikamatka, Matkailuviennin kasvuhanke – Attractive Oulu Region 2020, Erasmus+ rahoitteinen kansainvälinen opetusyhteistyöhanke sekä Koronakriisiin vastaaminen Oulujokilaaksossa -hanke päättyivät kuluneen

vuoden aikana. Kestävää nostetta matkailuyrityksiin -hanke puolestaan käynnistyi syksyllä. Vuonna 2020 alkanut ympäristökasvatukseen painottuva Nordplus-rahoitteinen kansainvälinen kouluhanke jatkui vuoden aikana sisältäen esimerkiksi islantilaisen kouluryhmän vierailun Vaalassa.

Kulunut vuosi oli kolmas vuosi Rokua Geoparkin sopimuskautta 2019-2022. Sopimus määrittelee myös Humanpolis Oy:n perusrahoituksen vuosille 2019-2022. Vuoden 2021 osalta rahoitus toteutui Rokua Geopark sopimuksen osalta poikkeavasti: Humanpolis Oy hallitus päätti myöntää Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissäätiölle osittaisen maksuvapauden sen velvoitteista siten, että Säätiön maksuosuudeksi vuoden 2021 osalta jäi 10 000 €. Maksuvapauden perusteena oli koronapandemian aiheuttamat talousvaikeudet Säätiölle.

Vesa Krökki on maaliskuusta 2019 alkaen toiminut Humanpolis Oy:n toimitusjohtajana. Vuonna 2021 syys- ja lokakuun ajan väliaikaisena toimitusjohtajana toimi yhtiön varatoimitusjohtaja Mikko Kiuttu.

Humanpolis Oy:n strategian toimeenpanoa tukevien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Elinkeinorakenteen monipuolistaminen Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä ja toimimalla kansainvälisissä sekä kotimaisissa verkostoissa erityisesti alueellisten yritysten ja Rokua Geopark-yhteistyön innoittamana. Laaditaan pysyvä yhteistoimintamalli elinvoimasopimuksen käytöstä osana kunnan verkostojohdantamista.	Vahvistetaan Rokua Geopark yrittäjyys- ja toimijaverkostoa. Hankitaan alueelle uusia työntekijöitä (erityisesti: oppilaitosyhteistyö) ja palveluntarjoajia vahvistamaan alueen osaamista, palvelurakennetta ja kiinnostavuutta. Rokua Geopark-yrittäjien yhteismarkkinoinnin kehittäminen. Aktiivinen tiedottaminen. Humanpolis kehittää matkailualan yritystoimintaa osana Rokua Geopark perustoimintaa ja hankkeita. Toimenpiteinä yritysten verkostoitumisen edistäminen, tuoteosaamisen lisääminen sekä kotimainen ja kansainvälinen markkinointi.	Kunnissa hyväksytyn uuden strategian mukaisen toimintamallin pohjalta Humanpolis Oy palkkasi kaksi uutta elinkeinopäällikköä, joiden vastuualueet ovat Muhoksen ja Vaalan kunnat. Vaalan elinkeinopäällikkö aloitti työnsä lokakuun alusta, Muhoksen elinkeinopäällikkö joulukuun alusta. Elinkeinopäälliköiden työkustannukset katettiin kunnittain suorien työnteon kustannusten mukaisesti. Elinkeinopäälliköt aloittivat loppuvuoden aikana kunnittaiset toimenpiteet elinkeinopalveluiden edistämiseksi. Toimintajakson aikana päästiin aktiiviseen yritysten liiketoiminnan kehittämisen tukemiseen, yrittäjien koulutustarpeiden määrittämiseen osaamisen parantamiseksi, uusien yritysten sijoittumisen

		edistämiseen, verkostoyhteistyön innovointiin ja kokeiluun sekä elinkeinotyön jäsentämiseen kuntien sisäisesti. Keskeisinä tuloksina voidaan mainita esimerkiksi oppilaitosyhteistyön tiivistyminen yritysten palveluiden ja liiketoiminnan kehittämässä. Lokakuussa käynnistettiin myös Oulujokilaakson elinkeinotiimin toiminta, johon Humanpoliksen edustuksen lisäksi kuuluu Utajärven Yrityspuiston edustus. Elinkeinoitiimi suunnittelee ja valmistelee toimenpiteitä, joilla edistetään alueellista elinvoimaa ja kehitetään yrittäjien osaamista. Loppuvuoden aikana elinkeinotiimin tapaamisissa keskityttiin tiimin toimintaperiaatteiden määrittämiseen ja vuoden 2022 toimenpiteiden suunnitteluun. Vuoden aikana uudistettiin Rokua Geoparkin yhteismarkkinoinnin toimintamalli. Humanpoliksen nettisivuille lisättiin yrityspalveluiden osio ja kuvattiin Humanpoliksen sekä sen yhteistyökumppaneiden tarjoamia yrityspalveluja.
Yrityksien ja työllistämisen määrän lisääminen. Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen kunnan kehitysyhtiönä Humanpolis-yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen: tehdyn Geopark-alueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano.	Erityisesti matkailuyrittäjyyden kehittäminen Humanpolis alueella. Tuodaan esille uusia työllistymismahdollisuuksia työnteikijänä ja yrittäjänä.	Laadittiin yhteistoimintasopimus elinkeinotyöstä Humanpoliksen ja Utajärven Yrityspuiston välille. Yhteistyötä toteutettiin esimerkiksi yhteisen elinkeinotiimin ja kuntien välisen viestintätiimin kautta. Kunnostettiin Kutujoen-Tervajoen taukopaikkoja ja uudistettiin

YP:n ja Humanpoliksen yhteistyömuotojen kehittäminen	Alueen reittiverkostoa kehitetään Humanpoliksen hallinnoimassa Oulujokilaakson kehittyvät retkeilyreitit -hankkeessa. Utajärven Yrityspuiston ja Humanpoliksen yhteistyötä kehitetään erityisesti osana Koronakriisiin vastaaminen Oulujokilaaksoissa -hanketta. Tiedonvaihdon, osaamisen ja palvelujen saataavuuden vahvistaminen yhteistyössä.	Rokuan retkeilyreitit sekä niiden opastus.
Sähköisten palveluiden määrä ja käyttö lisääntynyt Uudenlaisten innovaatioiden kehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi.	Humanpolis / Rokua Geopark toteuttaa laadittua matkailun kehittämissuunnitelmaa ja käynnistää siihen liittyen mm. kotimaan markkinointiin ja investointien hankkimiseen tähtäävän hankkeistamisen.	Vuoden 2021 aikana uudistettiin Rokua Geoparkin yhteismarkkinoinnin toimintamalli yhdessä alueen matkailuyritysten kanssa. Uusi malli tehostaa ja selkeyttää markkinoinnin toteuttamista. Uuteen malliin määritettiin neljä eri hintaista kumppanuustasoa, jotka oikeuttavat pääsyn eri tasoisiin yhteismarkkinoinnin toimenpiteisiin. Uudet kumppanuustasot ja markkinoinnin toimintamallit otetaan käyttöön vuodelle 2022. Kesäkaudelle 2021 otettiin käyttöön Outdoor Active -retkeilykartta-alusta. Syksyn aikana reitistöjen ja nähtävyyksien syöttämistä järjestelmään jatkettiin yhteistyössä kuntien kanssa. Niin ikään kesäkaudelle otettiin käyttöön digitaalisten elämys tuotteiden markkinointialusta (DOERZ), jolle rakennettiin käyttöliittymä rokuageopark.fi sivulle Löytöretkikauppa-nimellä. Kyseessä on ensimmäinen Humanpoliksen tarjoama verkkokauppa-palvelu. Tarkoituksena verkko-kaupassa on, että sitä kautta

		matkailuyritykset voivat tarjota elämysmatkapalveluitaan, ja alueen palvelutarjonnan löytäminen on matkailijoille helpompaa, kun tuotteet ovat kootusti nähtävissä.
	Humanpolis / Rokua Geopark julkistaa Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa Aikamatka -hankkeessa valmistetun alueen muodostumista kuvaavan virtuaali-maailman.	Rokua Geoparkin alueellisen näkyyvyyden lisäämisessä tärkeimpänä saavutuksena oli uusien Aikamatka-näyttelyiden avaaminen Muhokselle, Utajärvelle ja Vaalaaan. Näyttelyiden valmistelutyöt aloitettiin jo vuonna 2019. Rakenteiden hankinta ja asennus tehtiin talven ja kevään 2021 aikana, ja avajaisia vietettiin touko-kesäkuussa. Muhoksella näyttely sijoittuu Koivu ja Tähti kulttuurikeskukseen, Utajärvellä Torimakasiiniin ja Vaalassa kirjastoon. Sijoituspaikat ovat luontaisia asiointipisteitä ja tärkeimpien kulkureittien varrella myös matkailijavirtojen osalta.

LISÄÄ ASUKKAITA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia: lisää uusia asukkaita Ekologisen ja helpon arjen yhteisöllinen sekä älykäs asuinalue konseptin suunnittelu ja toteutus lapsiperheille ja ikäihmisille.	Markkinoinnilla luodaan positiivista kuvaa alueesta elinvoimaisena yrittämisen ja asumisen alueena. Kehitetään Rokua Geoparkin 3D mobiilisovellusta ja Aikamatka virtuaalimaailmoja. Alueen luontoarvot ja luontoharrastusmahdollisuudet huomioidaan ja korostetaan alueen yhteisissä markkinointimateriaaleissa	Rokua Geopark 3D mobiilikarttasovellus uudistettiin näyttelyrakentamisen yhteydessä. Käyttöön otettiin myös Outdoor Active alusta ja Doerz-palvelun kautta toteutettu Löytöretkikauppa. Yhdessä uudet digitaaliset kanavat tehostavat tiedon saatavuutta ja palvelujen hankintaa.

	Osana matkailualan kehittämistä, haetaan alueelle uusia yrityksiä ja yrittäjiä, joista saadaan myös uusia asukkaita alueen kuntiin.	
Asuntotuotanto ja –tarjonta ovat kasvaneet: rakennuslupien määrä kasvaa. Monipuolinen kaavoitus Ekologisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi huomioidaan kaavoituksessa yleisesti. Mahdollistetaan yksityisten maa-alueiden kaavoitusta.	Humanpolis Oy / Rokua Geopark (ympäristöjaosto) tekee tiivistä yhteistyötä mm matkailuinfraa koskevan kaavoituksen kanssa.	Vuoden aikana järjestettiin yhteisiä tilaisuuksia maankäytön suunnittelemiseksi ja arvioimiseksi.
Palveluiden laatu ei laske ja niitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti. Arvioidaan palvelujen laatua ja kehitetään sekä uudistetaan tapaa toimia arvioinnin ja hyvinvointikertomuksen sekä kuntalaisen tuottaman tiedon pohjalta. Palkitaan uusien ideoiden kokeilemisesta ja keksitään uusia tapoja kannustaa kuntalaisia huolehtimaan aktiivisesti omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.	Humanpolis vastaa Rokua Geopark ympäristökasvatuksesta ja yhteistyöstä koulujen kanssa. Kouluille tarjotaan mahdollisuuksia yhteistyöhön muiden Geopark -koulujen ja -alueiden kanssa.	Alueen asukkaille suunnatuista tilaisuuksista tärkeimmät olivat Oulujokiopiston kanssa yhteistyössä toteutetut avoimet juhluunnot maiseman syntytarinasta Aikamatka-näyttelyiden avausten yhteydessä. Luennot teemoitettiin Oulujokilaaksoon, Rokuaan ja Oulujärveen näyttelyiden (Muhos, Utajärvi, Vaala) mukaan. Luennot toteutettiin Rokua Geopark Aikamatka-hankkeella. Syksyn aikana pidettiin perehdytyksiä Humanpoliksesta ja Rokua Geopark toiminnasta uusille valtuustoille esimerkiksi kolmen kunnan yhteisessä valtuustoseminaarissa syksyllä. Tilaisuudet olivat osa Humanpoliksen ja Rokua Geoparkin perustointia.

		Alueen asukkaille suunnattuja perehdytyksiä (kotiseututuntemuksen vahvistaminen) toteutettiin erityisesti koulujen kansainvälisyys-hankkeiden (Erasmus+, Nordplus) yhteydessä, mutta myös koulujen metsäpäivien ja teematuokioiden sekä opettajien koulutustilaisuuksien yhteydessä. Esimerkiksi yhdessä Utajärven yläkoulun kanssa järjestettiin retket Rokualle ja Liimanninkoskelle.
--	--	--

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Kunnan ja Rokua Geopark alueen brändi on vahvistunut Utajärven brändin rakentaminen ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille. Rokua Geopark-brändin alla on matkailun kehittäminen ja markkinointi osana kuntabrändityötä. Järjestetään yksi kesän päätapahtuma ja eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.	Toteutetaan valo- ja videokuvauksia alueen markkinoinnin tueksi. Hyödynnetään laadittuja materiaaleja markkinoinnissa ja viestinnässä Matkailun kehittäminen ja markkinointi toteutetaan Rokua Geopark-brändin alla Geopark viestinnän suunnitelmallinen koordinointi. Koko Rokua Geopark -aluetta koskevan tapahtumien vuosikellon aikaansaaminen. Vahvistetaan kotimaan markkinointia suuntaamalla markkinointiin lisää resursseja RGP budjetista ja hankkeiden avulla. Erityisesti digitaalisen näkyvyyden vahvistaminen.	Vuoden aikana käynnistettiin elinkeinotiimin lisäksi kuntien, Humanpoliksen ja Utajärven Yrityspuiston yhteinen viestintätiimi. Viestintätiimin tarkoituksena on tehostaa alueellista tiedonvaihtoa ja vahvistaa yhteisesti Oulujokilaakson positiivista imagoa matkailijoille, asukkaille ja yrittäjille.

	Kehitetään RGP alueen näkyvyyttä alueen sisällä lisäämällä tienvarsi- ja kohdenäkyvyyttä.	
Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.	Viestinnän monikanavaisuus osana normaalia toimintaa. Kunta (toimijat kunnassa) järjestävät infotilaisuuksia eri kylillä vuosittain. Ajankohta- ja aihepyynnöt saadaan pääasiassa kyläseurojen kautta Elinvoimaryhmään sekä kulttuuripalveluiden järjestämien järjestöpalaverien (väh. 2 / vuosi) kautta. Infotilaisuuksissa voidaan käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.	Alueen asukkaille suunnatuista tilaisuuksista tärkeimmät olivat Oulujokiopiston kanssa yhteistyössä toteutetut avoimet juhluunnot maiseman syntytarinasta Aikamatka-näyttelyiden avausten yhteydessä. Vuoden aikana käynnistettiin elinkeinotiimin lisäksi kuntien, Humanpoliksen ja Utajärven Yrityspuiston yhteinen viestintätiimi. Viestintätiimin tarkoituksena on tehostaa alueellista tiedonvaihtoa ja vahvistaa yhteisesti Oulujokilaakson positiivista imagoa matkailijoille, asukkaille ja yrittäjille. Osana viestintätiimin toimintaa aloitettiin Oulujokilaakson kuntien yhteisen viestinnän vuosikellon laatiminen, ja toteutettiin ensimmäisiä yhteisiä viestinnän toimenpiteitä.

2.1.3.3. Asunto-osakeyhtiöt

Kiinteistö Oy Järvenneito on Utajärvi-konserniin kuuluva tytäryhtiö ja sen koko osakekannan omistaa Utajärven kunta. Yhtiö omistaa 111 rivitaloasuntoa kahdeksassa erillisessä pihapiirissä, asunnoista purettavia on 10 asuntoa, jotka on poistettu käytöstä vuoden 2021 loppuun mennessä. Rivitalot on rakennettu vuosien 1975-1992 aikana ja ovat valtion tuella rakennettuja asuntoja.

Yhtiökokous nimeää hallituksen, hallituksen toimikausi jatkuu toistaiseksi. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 17.3.2021, yhtiökokousedustajana Eero Pirttikoski. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jari Aitta, hallituksen varsinaisia jäseniä ovat Pertti Kamula, Inkeri Perttunen, Kirsi Kumpulainen sekä Sinikka Hämälä (asukasedustaja). Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen ollut Sanna Valtanen. Isännöintipalvelut sekä teknisen asiantuntijan palvelut ostetaan Utajärven kunnalta. Kirjanpito- ja tilintarkastuspalveluista on sopimus tilitoimiston kanssa. Tilintarkastajana toimii Utajärven kunnan valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy.

Laki yhteishallinnosta suo asukkaille vaikuttamismahdollisuuden asumistaan koskeviin asioihin. Asukaskokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 7.6.2021. Asukaskokoukseen osallistui yksi asukas. Asukaskokous ei esittänyt asukasedustajaa nimettäväksi yhtiön hallitukseen.

Kiinteistönhuolto kilpailutettiin sopimuskaudelle 1.6.2021-31.5.2024. Kiinteistönhuoltosopimus kattaa kaikki yhtiön omistamat vuokratalot. Konelumityöt ja liukkauden torjunta kilpailutettiin talvikausille 2021-2024. Vakuutukset, jätehuolto sekä sähkö on kilpailutettu päätösten mukaisesti yhdessä kuntakonsernin kanssa.

Asuntojen käyttöaste oli 91 %.

Kiinteistö Oy Mäyrä omistaa Utajärven taajamassa sijaitsevan kolmikerroksisen 23 asunnon kerrostalon. Utajärven kunta omistaa 82 % yhtiön osakeista, Stora Enso Oyj on vähemmistöosakkaana 18 %:n osuudella. Talo sijaitsee yhtiön omalla tontilla.

Yhtiökokous nimeää hallituksen, hallituksen toimikausi jatkuu toistaiseksi. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 17.3.2021, yhtiökokousedustaja Eero Pirttikoski. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jari Aitta, hallituksen varsinaisia jäseniä ovat Pertti Kamula, Inkeri Perttunen sekä Kirsi Kumpulainen. Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen ollut Sanna Valtanen. Isännöintipalvelut sekä teknisen asiantuntijan palvelut ostetaan Utajärven kunnalta. Kirjanpito palveluista on sopimus tilitoimiston kanssa. Tilintarkastajana toimii Utajärven kunnan valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Palomäki HT, KHT.

Laki yhteishallinnosta suo asukkaille vaikuttamismahdollisuuden asumistaan koskeviin asioihin. Asukaskokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 7.6.2021. Asukaskokoukseen osallistui kaksi asukasta. Asukaskokous ei ole asettanut ehdokasta nimettäväksi yhtiön hallitukseen.

Kiinteistönhuolto kilpailutettiin sopimuskaudelle 1.6.2021-31.5.2024. Konelumityöt ja liukkauden torjunta kilpailutettiin talvikausille 2021-2024. Vakuutukset, jätehuolto sekä sähkö on kilpailutettu päätösten mukaisesti yhdessä kuntakonsernin kanssa.

Asuntojen käyttöaste oli 94,89 %.

Kiinteistöosakeyhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Asia	Tavoite	Vuoden 2021 toteutuma
1. Kysyntää vastaavat, toimivat vuokra-asunnot	- korkea käyttöaste ja asukastyytyväisyys	- käyttöasteet hyvällä tasolla, - koronapandemiasta huolimatta asiakaspalvelun tavoitettavuus pysynyt hyvänä, WhatsApp otettu käyttöön ja vuokratalojen oma Facebook-sivu tiedottamiseen, lisäksi asuntoihin jaettu tiedotteita (kaikki eivät käytä sähköisiä palveluita) - yhteydenpitoa asuntotoimiston ja asukkaiden välillä päivittäin

2. Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asukasviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen	- asuntojen kosteusmittaus aina muuttojen yhteydessä ja remontointi tarpeen mukaan. Epäkelpoja asuntoja ei vuokrata ennen remonttia - asukaskokouksia vuosittain, vähintään 1/vuosi/yhtiö	- päätetyt toimenpiteet toteutettiin muuttojen yhteydessä ja niihin liittyen tarvittavat korjaukset toteutettiin - asukaskokoukset pidettiin suunnitellusti molempien yhtiöiden osalta 6/2021
3. Kehittämistoimenpiteet	- salkutuksen päivittäminen - asuntokannan kehittäminen, asumisen kehittämisen työryhmässä mukana olo	- salkutus: suunnitelmalliset toimenpiteet poistuvan asuntokannan osalta taloudellisten resurssien puitteissa - Honkatien B-talon purku 4/2021 - Ojarivin B-talon purkamisen valmistelut, purkaminen v. 2022 - Honkatie D-talon tyhjentäminen ja purkusuunnitelmien eteenpäin vieminen aloitettiin, purkaminen 2023? - asumisen kehittämisen työryhmä ei kokoontunut v. 2021

Tilinpäätöslukuja 2021

	KIINTEISTÖ OY JÄRVENNEITO	KIINTEISTÖ OY MÄYRÄ
kunnan omistusosuus	100 %	82 %
	TP 2021	TP 2021
käyttöaste %	91,00 %	94,89 %
liikevaihto	622.141,28	123.656,39
hoitokulut	492.509,45	92.464,76
rahoituskulut	3.683,01	7,97
lainanlyhennykset	233.158,08	11.408,88
poistot	212.218,07	8.153,36
tilikauden tulos	+ 46.715,09	-117,00
Lainasaldo 31.12.	1.038.932,73	67.106,98
Valtiokonttori	611.156,69	
rahalaitos	26.648,00	
kunnan tertiääri	401.128,04	67.106,98
oma pääoma	274.782,81	48.514,77
tase	1.377.778,21	277.459,04

2.2. HYVINVOINTIPROSESSI

2.2.1. HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalvelujen toimialue kattaa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen, joka sisältää myös terveyden, turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämisen.

Hyvinvointipalveluiden tavoitteena on kokonaisvaltainen ja laaja-alainen kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen strategisten tavoitteiden ja hyvinvointikertomukseen linjattujen painopisteiden ohjaamana. Utajärven kunta on allekirjoittanut maakunnallisen hyvinvointisopimuksen vuosille 2019-2025, jossa kunnat ovat sitoutuneet yhteiseen hyvinvointikäsitykseen ja haluun edistää ja kehittää pohjoispohjalaisten hyvinvointia. Hyvinvoinnin edistämistyötä tehdään poikkihallinnollisesti jokaisella kunnan toiminta-alueella, joten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken. Hyvinvointityö toimii tiiviissä yhteistyössä kasvatuspalveluiden kanssa huolehtien yhdessä kunnan hyvinvoinnin ja sivistystyön laadimisesta.

Hyvinvointipalveluiden vastuualueelle kuuluvat liikunta- ja nuorisotyö, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, etsivä nuorisotyö, maahanmuuttopalvelut ja työllisyyspalvelut. Myös Oulunkaaren kuntayhtymältä ostettavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kuuluvat hyvinvointipalveluihin.

Hyvinvointipalveluista vastaa hyvinvointijohtaja. Kulttuuripalveluissa työskentelevät kulttuurituottaja, kirjaston kolme kirjastovirkailijaa, nuoriso- ja liikuntapalveluissa liikunnanohjaaja ja nuoristyöntekijä sekä 50 % ohjaaja, maahanmuuttopalveluissa maahanmuuttotyöntekijä ja hyvinvointikoordinaattori 50 % maahanmuuttotyössä ja 50 % hyvinvoinnin – ja terveyden edistämisessä, sekä etsivä nuoristyöntekijä (osittain projektirahoituksella). Työllisyyspalvelut ovat palvelujohtajan vastuulla ja työllisyyspalveluissa työskentelee työllisyyskoordinaattori.

Hyvinvointisuunnitelmaan on valtuustokauden alussa määritelty kunnan tärkeimmät strategiset hyvinvoinnin painopistealueet, joiden avulla vuosittain tapahtuvaa työtä seurataan ja arvioidaan. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä seurataan ja arvioidaan kuukausittain hyvinvointiprosessin työryhmissä. Hyvinvointiprosessissa vastataan myös hyvinvointivaliokunnan ja elinvoimaryhmän järjestelyistä sekä vastataan järjestöyhteistyöstä.

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	Budj. 2021	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Käyttö %
HYVINVOINTIPALVELUT						
Myyntituotot	106 000		106 000	66 500,14	-39 499,86	62,7
Tuet ja avustukset	265 000		265 000	251 486,28	-13 513,72	94,9
TOIMINTATUOTOT	371 000		371 000	317 986,42	-53 013,58	85,7
Henkilöstökulut	-862 240		-862 240	-853 835,11	-8 404,89	99,0
Palvelujen ostot	-11 602 320		-11 602 320	-10 932 019,25	-670 300,75	94,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 500		-25 500	-19 215,21	-6 284,79	75,4
Avustukset	-50 000		-50 000	-53 542,49	3 542,49	107,1
Muut toimintakulut	-41 890		-41 890	-29 685,70	-12 204,30	70,9
TOIMINTAKULUT	-12 581 950		-12 581 950	-11 888 297,76	-693 652,24	94,5
TOIMINTAKATE	-12 210 950		-12 210 950	-11 570 311,34	-640 638,66	94,8

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toimintakate alittui 640 638,66 euroa. Tämä johtui Oulunkaaren kuntayhtymän sotebudjetin alituksesta.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Kuntalaki (2015/410) määrittelee kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimisen keskeiseksi kunnan perustehtäväksi. Terveys- ja huoltolain (1326/2010) luvussa 2 määritellään laajasti kunnan tehtäviä kuntalaisten terveyden edistämiseksi. Sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) on rakenteellisen sosiaalityön käsitteen lisäksi useita vastaavia mainintoja kunnan tehtävistä.

Näiden lisäksi terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ohjataan useissa muita hallinnonaloja koskeissa laeissa, kuten maankäyttö- ja rakennuslaissa, perusopetuslaissa, kuntien kulttuuritoimintalaissa ja elintarvikelaissa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan tehtävä. Sen tavoitteena on:

1. lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä
2. ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä ja
3. vahvistaa osallisuutta.

Hyvinvointia ja terveyttä edistetään poikkihallinnollisesti kaikilla kunnan toimialoilla. Se parantaa kuntalaisten elämänlaatua, lisää työllisyyttä ja tuottavuutta sekä hillitsee sosiaalisten ongelmien ja eriarvoisuuden kasvua. Kunnan tehtävänä on seurata asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä eri väestöryhmissä. Tämä tarkoittaa tiedon tuottamista esimerkiksi sosioekonomisen aseman, koulustaustan tai asuinalueen mukaan.

Tieto on strategisten tavoitteiden perusta. Tavoitteiden täytyy perustua paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin. Toimenpiteet tukevat strategisia tavoitteita. Toimenpiteitä seurataan ja niistä raportoidaan valtuustolle vuosittain. Lisäksi kerran valtuustokaudessa valmistellaan laajempi hyvinvointikertomus.

Vuoden 2021 aikana covid-19 pandemia näkyi edelleen voimakkaasti hyvinvointipalveluiden toimialalla. Erilaisia koronarajoituksia oli eri mittaisissa jaksoissa pitkin vuotta. Kokoukset ja palaverit järjestettiin pääosin Teams-alustan kautta. Syysrieha ja valotapahtuma järjestettiin loppuvuodesta pääosin ulkoilmatapaturmina.

Sähköisten palveluiden kehittäminen on aloitettu yhteistyönä Limingan kanssa digihankkeen muodossa. Tapahtumia on toteutettu yhteistyössä eri toimialojen ja järjestöjen kanssa. Kunnan sisäisesti on myös sähköisiä palveluita kehitetty. Vuoden 2022 alussa käynnistetään tablettien lainaaminen kirjastolta ja myös henkilökohtaista digitukea voi varata tarvittaessa.

Kyselyitä kuntalaisille on järjestetty useampia. Nuoriso- ja liikuntatalon palveluista järjestettiin kysely maaliskuussa. Toukokuussa toteutettiin Onnellisuus -ja hyvinvointi kysely. Jalankulun ja pyöräilyn kehittämistyön ohessa oli kysely kuntalaisille kesäkuussa.

Hyvinvointipalveluissa käynnistyi vuoden 2021 lopulla yhdessä Osallisuutta -hanke, jonka päätavoitteena on edistää heikoimmassa asemassa olevien ihmisten osallisuutta ja hyvinvointia kehittämällä kumppanikuntien

osallisuuteen ja järjestöyhteistyöhön liittyvää osaamista ja toimintakäytäntöjä sekä edistämällä järjestöjen ja yhdistysten toimintaedellytyksiä kunnissa. Myös Hyvän mielen kunta- hanke käynnistyi. Hankkeen tavoitteena on kehittää ennaltaehkäisevää mielenterveysosaamista.

Organisaatiossa tapahtuvat muutokset ovat vaikuttaneet heikentävästi kehittämis- ja seurantatyöhön.

Hyvinvointipalveluiden strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Työttömyysprosentti alle Pohjois-Pohjanmaan keskiarvon. Kehitetään omia työllisyyspalveluita huomioiden maakuntauudistuksen vaikutukset.	Työllisyysuunnitelman mukainen toiminta. Seurataan aktiivisesti työllisyyspalveluiden toimialaan kohdistuvia muutoksia ja mukautetaan omaa toimintaa nämä muutokset huomioiden.	Työllisyyspalveluiden toimintaa on toteutettu suunnitelmallisesti. Kunta on osallistunut aktiivisesti tulevaan työ- ja elinkeinopalveluiden (TE-palvelut) kunnille siirtoon liittyvään alueelliseen ja valtakunnalliseen valmisteluun.
Sähköisten palveluiden määrä ja käyttö lisääntynyt Uudenlaisten innovaatioiden kehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi.	Osallistuminen sähköisten palveluiden kehittämiseen ja edistämiseen.	Sähköisten palveluiden kehittämiseen on osallistuttu Limingan ja Utajärven yhteisen digihankkeen myötä. Sähköisten laitteiden lainausta kirjastoon on kehitetty. Kokoukset, palaverit ja yhteistyöpalaverit on pidetty teams-alustalla suurimmaksi osaksi vuoden 2021 aikana.

LISÄÄ ASUKKAITA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma

Vähintään 2 % kuntalaisista on maahanmuuttajia Kunta ottaa vuosittain kiintiöpakolaisia ja henkilöitä hätätapaustilasta sekä oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita ja Euroopan sisäisiä siirtoja yhteensä noin 32-35 henkilöä	Prosessien kehittäminen Löydä kotisi Pohjois-Pohjanmaalta -hankkeen tukemana sekä toimintojen jalkauttamisen tukeminen myös hankkeen päättymisen jälkeen.	”Löydä kotisi uudestaan Pohjois-Pohjanmaalla”, hanke päättyi 31.5.2021. Kotouttamisohjelma on päivitetty kaudelle 2020-2023. Vuosi 2021 oli välivuosi kiintiöpakolaisten vastaanottamisessa mutta vuoden 2020 pakolaiset tulivat vuonna 2021, 12 henkilöä.
Palveluiden laatu ei laske ja niitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti. Arvioidaan palvelujen laatua ja kehitetään sekä uudistetaan tapaa toimia arvioinnin ja hyvinvointikertomuksen sekä kuntalaisen tuottaman tiedon pohjalta. Palkitaan uusien ideoiden kokeilemisesta ja keksitään uusia tapoja kannustaa kuntalaisia huolehtimaan aktiivisesti omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.	Laatutyömenetelmien käyttö on vakiintunut osaksi normaalia toimintaa ja sen kehittämistä sekä johtamista. Kehitetään palkitsemisjärjestelmiä.	Palveluita arvioidaan vuosittain hyvinvointisuunnitelman pohjalta ja käsitellään valtuustossa. Kehittämistyö ei ole täysin edennyt henkilöstömuutosten vuoksi. Ei ole toteutunut.
Kuntalaisten hyvinvointi edistyy Onnellisuuskyselyn tulokset eivät laske. Prosessit ja toiminta sitoutuvat hyvinvointikertomuksen mukaisten painopisteiden toimeenpanoon.	Hyte-korttien mukaiset toimenpiteet. Oulunkaaren kuntayhtymän järjestämissopimuksessa kirjatut toimenpiteet.	Eri kyselyiden tuloksia verrattiin hyvinvointikertomuksen ja kuntastrategian tavoitteisiin. Niiden pohjalta koronarajoitukset huomioiden pyrittiin tukemaan harastustoimintaa, vahvistamaan liikunnallista elämäntapaa ulkoliikuntaan panostamalla, kehitettiin ja ylläpidettiin järjestöyhteistyötä. Pyrittiin tukemaan iäkkäiden kotona-asumista ja yksinäisyyden vähentämistä yhteistyöllä järjestöjen ja eri toimijoiden kanssa. Onnellisuuskyselyssä erittäin onnelliseksi kohdassa oli laskua 3 %, pääosin koronapandemiaan liittyen.

		Hyvinvointikoordinaattorin toimi on vakinaistettu 1.1.2021 alkaen.
--	--	--

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Kunnan ja Rokua Geopark alueen brändi on vahvistunut Utajärven brändin rakentaminen ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille.	Brändityön toteuttaminen suunnitelman mukaisesti	Brändityötä toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Geopark alueen viestintää kehitettiin Oulujoki-laakson viestintätiimissä.
Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.	Viestinnän monikanavaisuus osana normaalia toimintaa. Kunta (toimijat kunnassa) järjestävät infotilaisuuksia eri kyllä vuosittain. Ajankohta- ja aihepyynnöt saadaan pääasiassa kyläseurojen kautta Elinvoimaryhmään sekä kulttuuripalveluiden järjestämien järjestöpalaverien (väh. 2 / vuosi) kautta. Infotilaisuuksissa voidaan käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.	Koronatilanteesta johtuen infotilaisuuksia kyllä järjestettiin vähemmän ja etänä. Sen sijaan järjestöpalaveria pidettiin enemmän hybridimallilla (4 krt), jonka kautta tietoa jalkautettiin laajasti kunnan alueelle. Tilaisuuksissa vieraili ulkopuolisia asiantuntijoita. Elinvoimaryhmä kokoontui kolme kertaa. Viestinnän monikanavaisuutta kehitettiin ja edistettiin, erityisesti digitaalisen viestinnän osalta.

Maahanmuuttopalvelut

Maahanmuuttopalveluiden tehtävänä on kaikkien kunnassa olevien maahanmuuttajien, erityisesti pakolaistaustaisten kuntalaisten kotouttaminen, ohjaus ja neuvonta. Utajärvi ottaa vuosittain vastaan kiintiöpakolaisia ja oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita, hätätapaustilalta sekä Euroopan sisäisiä siirtoja yhteensä 32-35 henkilöä. Asiasta on olemassa valtuuston pysyvä päätös (28.2.2018 §18). Maahanmuuttopalvelut toimivat kotouttamista ohjaavan lain ja Utajärven kotouttamissuunnitelman mukaisesti yhteistyössä kunnan ja Oulunkaaren kuntayhtymän eri toimijoiden sekä muiden viranomaistahojen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa. Kotouttamistyötä on tehty yhteistyössä ELY-keskuksen, Oulunkaaren kuntayhtymän, SPR:n ja muiden järjestöjen, seurakunnan ja vapaaehtoisten kuntalaisten kanssa.

Koronan vaikutukset näkyvät maahanmuuttotyössä siten, että vuonna 2020 valitut kiintiöpakolaiset pääsivät saapumaan Suomeen kahdessa erässä; kesä- ja syyskuussa 2021. Utajärvelle saapui yhteensä 12 henkilöä. Vuoden 2021 lopussa kunnassa oli 18 kiintiöpakolaisena saapunutta henkilöä, lisäksi kiintiöpakolaisina

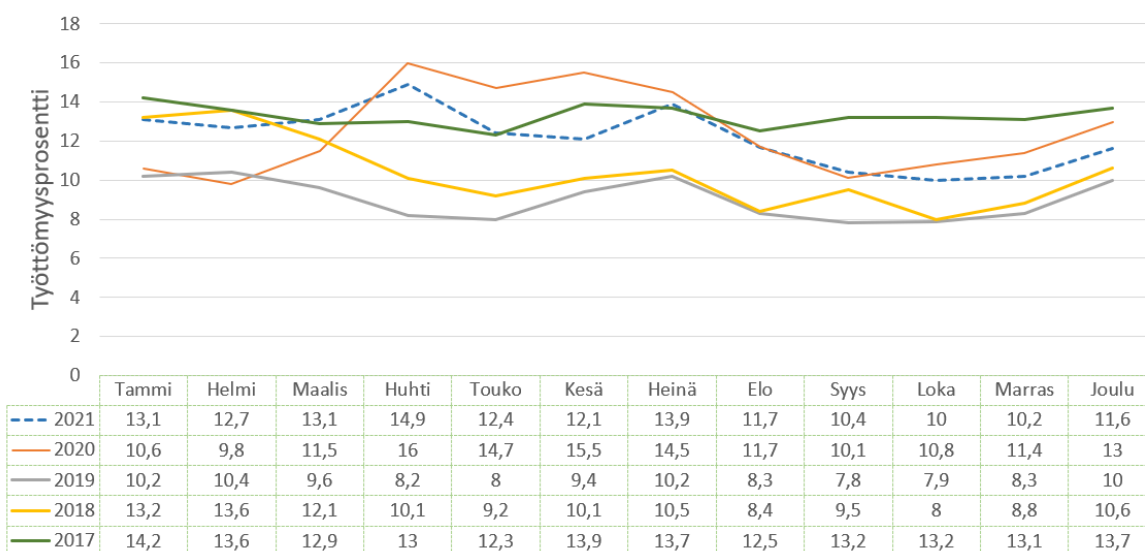
saapuneita, mutta kotoutumisajan ylittäneitä henkilöitä sekä muita ulkomaalaistaustaisia henkilöitä, jotka ovat tulleet maahan esimerkiksi perhe- tai työperäisin syin. Syksyllä alkoi kotouttamiskoulutus, jonka järjestäjänä on OSAO ja opiskelijoita on 16 kpl. Yksi (pakolaistaustainen) henkilö on työllistynyt ja kaksi lasta on varhaiskasvatuksessa. Utajärvellä olevien kiintiöpakolaisten arkeen korona on vaikuttanut samalla tavalla kuin muihinkin kuntalaisiin. Koronarajoitukset ovat osaltaan hankaloittaneet harrastusten ja uusien ystävien löytämistä, sekä uuteen kotikuntaan kiinnittymistä.

Utajärven kunta ja Pudasjärven kaupunki toteuttivat 4/2019-5/2021 ajalla AMIF-rahoitteista maahanmuuttajien alkuvaiheen kotoutumisen kehittämishanketta. Löydä kotisi uudelleen Pohjois-Pohjanmaalta -hankkeessa luotiin molempiin kuntiin alkuvaiheen kotoutumisen malli ja siinä pyrittiin kokonaisvaltaiseen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen. Tavoitteena oli myös maahanmuuttajaperheiden kanssa työskentelevien eri alojen ammattilaisten osaamisen kehittäminen täydennyskoulutusten avulla sekä yhteistyön ja moniammatillisen verkoston vahvistaminen. Hanke on päättynyt ja saavutti tavoitteensa hyvin. Hankkeessa toteutettiin CAF- arviointi molemmissa kunnissa ja tulosten perusteella laadittiin kehittämissuunnitelma keskittyen neljään painopistealueeseen.

Työllistämispalveluiden tehtävänä on toteuttaa kunnan ja sen asukkaiden työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä. Tavoitteena on parantaa työllistämiseen ja työllisyyteen liittyvien toimenpiteiden vaikuttavuutta ja saada aikaan säästöjä työttömyydestä kunnalle aiheutuviin kustannuksiin. Työllistämispalveluissa työtä tehdään asiakaslähtöisesti ja asiakkaalle suunnattavia palveluita suunnitellaan yksilön toiveet, tavoitteet ja kokonaistilanne huomioiden unohtamatta kunnan lakisäateisiä velvoitteita.

Työllistämispalvelujen ensisijaisia kohderyhmiä olivat alle 29-vuotiaat nuoret, yli 300 päivää työmarkkinatu-kea työttömyyden perusteella saaneet henkilöt sekä monialaisen yhteispalvelun piiriin (TYP) kuuluvat asiak-kaat.

Työttömyyden kehitys Utajärvellä 2017 - 2021

Kaavio: Utajärven kunnan työttömyysaste kuukausittain 2017-2021. Lähde: TEM:n työnvälitystilasto.

	2021	2020	2019	2018
Työttömien työhakijoiden osuus työvoimasta, %	12,2	12,6	9,0	10,4
Työttömät työnhakijat	122	131	99	115

Työttömät työnhakijat, naiset	40	52	39	49
Työttömät työnhakijat, miehet	82	79	60	66
Alle 25-vuotiaat työttömät työnhakijat	13	17	11	12
Yli vuoden työttömänä olleet	35	23	17	36
Yli 50-vuotiaat työttömät työnhakijat	63	88	53	64
Avoimet työpaikat	18	11	34	10

Taulukko: Utajärven kunnan työttömien työnhakijoiden tilannekatsaus 2021-2018 . Lähde: TEM:n työnvälitystilasto.

Kunnan työllisyysaste oli 66,0 % vuonna 2020. Koko maan työllisyysaste oli vastaavana ajankohtana 69,5 %. Työllisyysaste on Tilastokeskuksen keräämä tunnusluku ja sillä tarkoitetaan 18-64 -vuotiaiden työllisten osuutta samanikäisestä väestöstä.

Työllisyyden kehityksessä oli havaittavissa positiivista muutosta suhteessa vuoteen 2020, jolloin koronaan liittyvät rajoitustoimenpiteet olivat vahvimmillaan. Korona on vaikuttanut kunnan maksamaan työmarkkinatuen kuntaosuuteen, koska kunta on rahoittanut myös pienyrittäjille maksettavaa työttömyysetuutta. Koronan vuoksi niille pienyrittäjille, joiden yritystoiminta oli kärsinyt koronaepidemiasta ja työ oli vähentynyt, maksettiin poikkeuksellisesti työttömyysetuutta. Tämä johti työmarkkinatuen kuntaosuuteen varatun rahoituksen ylittymiseen. Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuus vuodelta 2021 oli 53 542 €. Budjetti oli 50 000 €. Vuonna 2020 työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 49 614 €.

Hallitus linjasi kevään 2021 puoliväliriihessä työ- ja elinkeinohallinnon palveluiden (TE-palvelut) siirrosta kuntien vastuulle. Linjaus liittyy hallitusohjelman työllisyystavoitteeseen ja kuntien vastuun vahvistamiseen työllisyyspalveluissa. TE-palvelut on tarkoitus siirtää kuntien vastuulle vuoden 2024 aikana. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää TE-palveluiden saatavuutta, tuottavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Lisäksi uudistuksen tavoitteena on tuoda palvelut lähemmäksi asiakkaita.

Nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on toteuttaa työpajatoimintaa seinättömän työpajamallin mukaisesti ja tarjota nuoren tarpeesta lähtevää yhteiskuntaan sijoittumista tukevaa ja voimavaraistavaa toimintaa yksilöllisesti. Tavoitteena on nuoren osallisuuden tukeminen ja yhteiskuntaan sijoittuminen, koulutusvalmiuksien parantaminen, opintojen loppuun suorittamisen edistäminen ja tukea avoimille työmarkkinoille sijoittumista.

Etsivän nuorisotyön palvelusuunnitelma on kohderyhmään kuuluvien nuorten tavoittaminen, tukeminen ja auttaminen tarvittaessa sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan ja itenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille elämäntaitojen vahvistamisen ja yksilöllisten haasteiden ratkaisemisen kautta sekä auttaa nuorta luomaan vertaisyhteisöjä itselleen. Etsivään nuorisotyöhön haettiin valtionavustusta 30 000 euroa.

Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja järjestävät yhteistyössä kerran viikossa nuorten avoimen ryhmän, johon nuoria ohjautuu nonstopina niin etsivästä nuorisotyöstä kuin nuorten työpajaltakin. Ryhmä on toiminnallinen ja sen tavoitteena on nuoren yhteisöllisyyden sekä sosiaalisten taitojen parantaminen ja nuoren itsetunnon kohottaminen onnistumisen kokemusten kautta. Ryhmän sisältö suunnitellaan aina nuorten kanssa yhdessä. Ryhmän teemoina ovat muun muassa hyvinvointi, harrastukset ja vapaa-aika, työelämä- ja koulutusasiat, talousasiat, terveysasiat sekä arjenhallinta ja päihdeasiat. Utajärven kunnan etsivää nuorisotyötä toteutetaan kutsunnoissa osallistumalla Aikalisä -toimintaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Nuoret saavat tiedon Aikalisä -toiminnasta terveystarkastuskutsun mukana.

4H-yhdistys on tärkeä yhteistyökumppani nuorten työllistymisen edistämisessä. Nuoria ohjataan etsivän työn kautta myös mukaan 4H-yhdistyksen toimintaan ja töihin yhdistyksen kautta. 4H-yhdistyksen kanssa käydään informoimassa nuoria kesätyönhakuun liittyvissä asioissa ja järjestetään yhteistyössä kunnan työllisyyspalvelujen kanssa työelämän ajokorttikoulutus kaikille 8.-luokkalaisille. Etsivä nuorisotyöntekijä osallistuu nuorisotoimen järjestämiin tapahtumiin tullakseen tutuksi nuorten keskuudessa, etsivä nuorisotyöntekijä on mukana esimerkiksi perjantaikuppiloissa.

Etsivä nuorisotyö on ollut aikavälillä 1.10.2020-30.9.2021 yhteydessä 40 nuoreen, joista 34 on tavoitettu. Utajärven kunnassa on etsivän nuorisotyön johdolla luotu uusia toimintamalleja, kuten Työelämään! -tapahtuma, jossa lukiolaiset ja 9. luokkalaiset saavat kohdennettua tietoa kesätyömahdollisuuksista oman kunnan yrittäjiltä. Tapahtumaa tehdään yhdessä kunnan yrittäjien, työllisyyspalveluiden ja koulun kanssa.

Utajärven kunta, Oulunkaaren kuntayhtymän tilinpäätös 2021

KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN KATSAUS

Kuntayhtymän johtajan katsaus

Oulunkaaren kuntayhtymä on vastannut kaksitoista vuotta jäsenkuntiensa Iin, Pudasjärven, Utajärven ja Vaalan sosiaali- ja terveystyöpalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Simon kunta liittyi kuntayhtymän jäseneksi vuoden 2011 alusta. Kuntayhtymä on tuottanut myös seudullisen kuntapalvelutoimiston palvelut vuodesta 2009 lähtien. Elinkeinojen kehittämistoiminta kuntayhtymän tuottamana päättyi vuonna 2019.

Kuntayhtymän strategia on voimassa vuoteen 2024 saakka. Kesäkuussa 2021 eduskunta hyväksyi hyvinvointialueuudistusta koskevat lait ja pitkään valmisteilla ollut sote-uudistus on nyt toteutumassa. Tämän seurauksena sosiaali- ja terveystyöpalvelujen järjestämisvastuu siirtyy uusille hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lähtien ja samalla kuntayhtymän sote-tehtävät nykymuotoisena päättyvät. Kuntayhtymän strategian visiona on hyvinvointi syntyä yhdessä. Strategisiksi tavoitteiksi on määritelty oman ja läheisten hyvinvoinnin ja turvallisen arjen rakentaminen, vaikuttavat ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut sekä sujuvat, yhteen toimivat ja palvelutarpeita vastaavat palveluketjut. Lisäksi kuntayhtymätasoinen vaikuttavuus tukee yhteistyötä ja tasapainoista taloutta. Yhtenä strategisena tavoitteena on myös uudistuvat lähipalvelut. Yhteisenä päämääränä on kuntayhtymä haluttuna työpaikkana ja yhteistyökumppanina. Kuntayhtymässämme kehittäminen kuuluu kaikille. Digitaaliset palvelut turvaavat osaltaan arjen sujuvuutta. Arjen tuen palvelukokonaisuutta ryhdyttiin pilotoimaan vuonna 2021. Arvojamme ovat yhdessä tekeminen, vaikuttava osallisuus sekä rohkea kehittäminen. Kuntayhtymän strategisissa päämäärissä on huomioitu kansalliset linjaukset sote-uudistuksen tavoitteisiin liittyen. Strategian toimeenpano konkretisoituu kuntien yhteisessä palvelujen järjestämissopimuksessa ja palvelutuotannon valmistelemassa palvelujen toimeenpano-ohjelmassa.

Koronpandemian hoitamisen haasteet jatkuivat myös vuonna 2021 ja sillä on ollut vaikutusta kuntalaisten palvelutarpeisiin, henkilöstömenoihin ja työntekijöiden työssä jaksamiseen. Osalla kuntayhtymän työntekijöistä on etätyöjakso jatkunut jo keväästä 2020 lähtien. Sote-toiminnan sisällöllinen kehittäminen on kytkeytynyt tulevaisuuden sote -keskushankkeiden kehittämistyöhön. Kehittämissuunnitelma uudistui ja kehittämis-toimintaa toteutettiin kolmen teeman mukaisesti omistajaohjauksen neuvottelukunnan, kuntien ja Oulunkaaren hyvinvointijohtamisen verkoston ja Oulunkaaren kehittäjäverkoston toimesta.

Vuoden 2021 tilinpäätös on koko kuntayhtymän tasolla ylijäämäinen 1.610.444,27 euroa. Sosiaali- ja terveystyöpalvelujen kulut kasvoivat vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna 3,0 %. Erikoissairaanhoidon kulut nousivat 1,1 % ja oman toiminnan kulut kasvoivat 3,8 %. Koronasta aiheutui vuodelle 2021 lisämenoja 1,5

M€ eli saman verran kuin vuodelle 2020. Vuodelle 2021 ei ole arvioutu koronan hoidosta aiheutuneita tulomenetyksiä. STM:n myöntämää korona-avustusta vuodelle 2021 on arvioitu saatavan 3,2 M€.

Kuntatalouden haasteet heijastuvat Oulunkaarelle mm. ikääntyvän väestön palvelutarpeiden kysynnän kasvun myötä. Oman toiminnan ostopalvelujen kysyntää kasvattaa erityistä tukea tarvitsevien kuntalaisten palvelutarpeet mm. lastensuojelussa. Väestön palvelutarpeiden kasvu edellyttää jatkuvaa palvelurakenteen tarkastelua. Lastensuojelussa ja oppilashuollossa on ollut käynnissä valtion rahoittamia erillishankkeita. Myös henkilöstömääriä on tarkistettu henkilöstömitoitussuositukseen liittyen.

Kiitos kaikille kuluneesta vuodesta ja hyvästä yhteistyöstä kuntalaisten palvelujen turvaamisessa. Vuosi 2022 jatkuu työntäyteisenä hyvinvointialueuudistuksen toimeenpanoon valmistautuessa. Kuntapalvelutoimiston tulevaisuus -projektissa vuoden 2022 aikana selviää kuntapalvelutoimiston jatko ja mikäli jäsenkunnat siirtävät kuntapalvelutoimiston palvelut in house -toimijoille vuoden 2023 alussa, käynnistää se kuntayhtymän purun. Simon palvelujen tuottaminen osana Lapin hyvinvointialueen järjestämisvastuuta selvitetään vuoden 2022 kevään aikana.

Leena Pimper-Koivisto
kuntayhtymän johtaja

Kuntien osuudet yli- ja alijäämistä

Ennakot/kunta	Ii	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Oma tuotanto/kk	1 835 338,42	2 009 716,17	675 616,92	820 309,58	654 464,17	5 995 445,25
Oma tuotanto/v	22 024 061,00	24 116 594,00	8 107 403,00	9 843 715,00	7 853 570,00	71 945 343,00
ESH/kk	964 166,67	939 425,50	279 583,33	423 541,67	416 666,67	3 023 383,83
ESH/v	11 570 000,00	11 273 106,00	3 355 000,00	5 082 500,00	5 000 000,00	36 280 606,00
Yhteensä	33 594 061,00	35 389 700,00	11 462 403,00	14 926 215,00	12 853 570,00	108 225 949,00

Kuntien lopulliset soten tuotantoon 2021

SOTE-HANKKEET	Ii	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Vetoa ja pitoa kuntatyöhön	5 303,84	4 108,44	1 374,12	1 429,77	1 553,91	13 770,07
Lähde! Taiteesta osallisuutta	11 400,59	8 831,09	2 953,67	3 073,28	3 340,13	29 598,76
Tukiverkko	-237,33	-183,84	-61,49	-63,98	-69,53	-616,18
POPsoite, sote paluustrategia	6 867,88	5 319,98	1 779,33	1 851,39	0,00	15 818,58
Lapin sote	0,00	0,00	0,00	0,00	10 193,00	10 193,00
Soten kehittämistoiminta	623,32	482,84	161,49	168,03	182,62	1 618,30
SOTE-HANKKEET YHTEENSÄ	23 958,30	18 558,50	6 207,11	6 458,49	15 200,12	70 382,53

Soten tuotanto	Ii	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Perhepalvelut	8 744 797,08	7 672 189,76	2 497 835,13	3 589 533,56	1 857 610,30	24 361 965,83
Terveyspalvelut	6 727 087,95	7 252 648,41	2 221 589,02	2 905 429,66	2 270 670,10	21 377 425,14
Vanhuspalvelut	6 863 090,99	9 376 618,19	2 673 181,82	2 677 439,52	3 060 938,27	24 651 268,79
Oma tuotanto yhteensä sis soten hankkeet	22 358 934,32	24 320 014,86	7 398 813,08	9 178 861,23	7 204 418,79	70 461 042,29
Oma tuotanto (+) kunta maksaa lisää / (-) palauttaa	334 873,32	203 420,86	-708 589,92	-664 853,77	-649 151,21	-1 484 300,71
Erikoissairaanhoido	13 382 666,86	11 111 958,37	3 345 281,84	4 460 831,96	5 122 664,93	37 423 403,96
Erikoissairaanhoido (+) kunta maksaa lisää / (-) palauttaa	1 812 666,86	-161 147,63	-9 718,16	-621 668,04	122 664,93	1 142 797,96
SOTE YHTEENSÄ NETTO	35 741 601,18	35 431 973,23	10 744 094,92	13 639 693,19	12 327 083,72	107 884 446,25
SOTE YHTEENSÄ (+) KUNTA MAKSAÄ LISÄÄ / (-) PALAUTTAA	2 147 540,18	42 273,23	-718 308,08	-1 286 521,81	-526 486,28	-341 502,75

Oulunkaaren yhtymävaltuusto on käsitellyt määrärahamuutoksia ja -ylityksiä kokouksessaan 24.11.2021 § 138. Tällöin hyväksyttiin Utajärven osalta vuodelle 2021 260 000 euron talousarvionmuutos erikoissairaanhoidon asiakaspalvelujen ostoon. Valtuusto hyväksyi tämän muutoksen 4.11.2021 § 81.

SOTEN TUOTANNON OSUUKSIEN YHTEENVETO TP 2021

	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yht
Yhteensä						
Soten Hallinto / Hankkeet						
ennakot €/v	68 307,00	54 631,00	18 569,00	19 374,00	14 619,00	175 500,00
2021 toteutunut €	23 958,30	18 558,50	6 207,11	6 458,49	15 200,12	70 382,52
Palautus-/Lisämaksua + €	-44 348,70	-36 072,50	-12 361,89	-12 915,51	581,12	-105 117,48
Perhepalvelut						
ennakot €/v	8 548 980,00	8 524 293,00	2 850 665,00	3 826 283,00	2 199 196,00	25 949 417,00
2021 toteutunut €	8 744 797,08	7 672 189,76	2 497 835,13	3 589 533,56	1 857 610,30	24 361 965,83
Palautus-/Lisämaksua + €	195 817,08	-852 103,24	-352 829,87	-236 749,44	-341 585,70	-1 587 451,17
Terveyspalvelut						
ennakot/v	7 019 209,00	7 207 505,00	2 610 675,00	3 128 731,00	2 581 395,00	22 547 515,00
2021 toteutunut €	6 727 087,95	7 252 648,41	2 221 589,02	2 905 429,66	2 270 670,10	21 377 425,14
Palautus-/Lisämaksua + €	-292 121,05	45 143,41	-389 085,98	-223 301,34	-310 724,90	-1 170 089,86
Vanhuspalvelut						
ennakot €/v	6 387 565,00	8 330 165,00	2 627 494,00	2 869 327,00	3 058 360,00	23 272 911,00
2021 toteutunut €	6 863 090,99	9 376 618,19	2 673 181,82	2 677 439,52	3 060 938,27	24 651 268,79
Palautus-/Lisämaksua + €	475 525,99	1 046 453,19	45 687,82	-191 887,48	2 578,27	1 378 357,79
Esh						
ennakot/v	11 570 000,00	11 273 106,00	3 355 000,00	5 082 500,00	5 000 000,00	36 280 606,00
2021 toteutunut €	13 382 666,86	11 111 958,37	3 345 281,84	4 460 831,96	5 122 664,93	37 423 403,96
Palautus-/Lisämaksua + €	1 812 666,86	-161 147,63	-9 718,16	-621 668,04	122 664,93	1 142 797,96
SOTE YHTEENSÄ						
ennakot €/v	33 594 061,00	35 389 700,00	11 462 403,00	14 926 215,00	12 853 570,00	108 225 949,00
2021 toteutunut €	35 741 601,18	35 431 973,23	10 744 094,92	13 639 693,19	12 327 083,72	107 884 446,24
Palautus-/Lisämaksua + €	2 147 540,18	42 273,23	-718 308,08	-1 286 521,81	-526 486,28	-341 502,76
Kuntien osuus alijäämästä 2012						
Osuus €	473 002,56	485 431,99	194 181,28	190 233,27	187 150,90	1 530 000,00
Palautus-/Lisämaksua + €	473 002,56	485 431,99	194 181,28	190 233,27	187 150,90	1 530 000,00
KAIKKI YHTEENSÄ						
ennakot €/v	33 594 061,00	35 389 700,00	11 462 403,00	14 926 215,00	12 853 570,00	108 225 949,00
2021 toteutunut €	36 214 603,74	35 917 405,22	10 938 276,20	13 449 459,92	12 514 234,62	109 414 446,24
Palautus-/Lisämaksua + €	2 620 542,74	527 705,22	-524 126,80	-1 476 755,08	-339 335,38	1 188 497,24

Utajärven palvelutuotanto

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2020	ALKUPERÄINEN TA 2021	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2021	TP 2021	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
Utajärven perhepalvelut							
TOIMINTATUOTOT	352 598,51	616 753,00		616 753,00	643 681,05	26 928,05	104,4
TOIMINTAKULUT	-3 011 253,74	-3 467 418,00		-3 467 418,00	-3 141 516,18	-325 901,82	90,6
Henkilöstökulut	-1 144 907,57	-1 410 572,00		-1 410 572,00	-1 185 366,19	-225 205,81	84,0
Palvelujen ostot	-1 237 164,16	-1 468 906,00		-1 468 906,00	-1 383 361,70	-85 544,30	94,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 658 655,23	-2 850 665,00		-2 850 665,00	-2 497 835,13	-352 829,87	87,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-365,52			0,00		0,00	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 659 020,75	-2 850 665,00		-2 850 665,00	-2 497 835,13	-352 829,87	87,6
Utajärven terveystoimet							
TOIMINTATUOTOT	855 426,40	881 340,00		881 340,00	1 542 454,29	661 114,29	175,0
TOIMINTAKULUT	-3 481 136,15	-3 492 015,00		-3 492 015,00	-3 764 043,31	-272 028,31	107,8
Henkilöstökulut	-1 916 917,46	-2 021 145,00		-2 021 145,00	-2 040 172,35	-19 027,35	100,9
Palvelujen ostot	-892 115,14	-766 749,00		-766 749,00	-960 846,58	-194 097,58	125,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 625 709,75	-2 610 675,00		-2 610 675,00	-2 221 589,02	-389 085,98	85,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 396,49			-3 398,00		-3 398,00	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 629 106,24	-2 610 675,00		-2 610 675,00	-2 221 589,02	-389 085,98	85,1
Utajärven vanhuspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	892 769,61	909 019,00		909 019,00	810 314,20	-98 704,80	89,1
TOIMINTAKULUT	-3 638 423,09	-3 536 513,00		-3 536 513,00	-3 483 496,02	-53 016,98	98,5
Henkilöstökulut	-1 567 040,66	-1 499 037,00		-1 499 037,00	-1 490 480,38	-8 556,62	99,4
Palvelujen ostot	-873 640,91	-1 734 993,00		-1 734 993,00	-1 705 038,08	-29 954,92	98,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 745 653,48	-2 627 494,00		-2 627 494,00	-2 673 181,82	-45 687,82	101,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-316,36			0,00		0,00	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 745 969,84	-2 627 494,00		-2 627 494,00	-2 673 181,82	-45 687,82	101,7
Utajärven oma toiminta yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	2 100 794,52	2 407 112,00	0,00	2 407 112,00	2 996 449,54	589 337,54	124,5
TOIMINTAKULUT	-10 130 812,98	-10 495 946,00	0,00	-10 495 946,00	-10 389 055,51	-106 890,49	99,0
Henkilöstökulut	-4 628 865,69	-4 930 754,00	0,00	-4 930 754,00	-4 716 018,92	-214 735,08	95,6
Palvelujen ostot	-3 002 920,21	-3 970 648,00	0,00	-3 970 648,00	-4 049 246,36	-78 598,36	102,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 030 018,46	-8 088 834,00	0,00	-8 088 834,00	-7 392 605,97	-696 228,03	91,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 078,37		0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 034 096,83	-8 088 834,00	0,00	-8 088 834,00	-7 392 605,97	-696 228,03	91,4
Utajärven esh ja muut ulkop. palv.ostot							
TOIMINTATUOTOT	3 192,00						
TOIMINTAKULUT	-3 430 332,21	-3 355 000,00	-260 000,00	-3 615 000,00	-3 345 281,84	-269 718,16	92,5
Palvelujen ostot	-3 371 720,03	-3 333 000,00	-260 000,00	-3 593 000,00	-3 303 415,08	-289 584,92	91,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 430 332,21	-3 355 000,00	-260 000,00	-3 615 000,00	-3 345 281,84	-269 718,16	92,5
UTAJÄRVI YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT	2 100 794,52	2 407 112,00	0,00	2 407 112,00	2 996 449,54	589 337,54	124,5
TOIMINTAKULUT	-13 561 145,19	-13 850 946,00	-260 000,00	-14 110 946,00	-13 734 337,35	-376 608,65	97,3
Henkilöstökulut	-4 628 865,69	-4 930 754,00	0,00	-4 930 754,00	-4 716 018,92	-214 735,08	95,6
Palvelujen ostot	-6 374 640,24	-7 303 648,00		-7 563 648,00	-7 352 661,44	-210 986,56	97,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 460 350,67	-11 443 834,00	-260 000,00	-11 703 834,00	-10 737 887,81	-965 946,19	91,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 444,26		0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-11 467 794,93	-11 443 834,00	-260 000,00	-11 703 834,00	-10 737 887,81	-965 946,19	91,7

Perhepalveluissa järjestettiin sosiaalihuollon palveluja, joilla tuettiin lasten, nuorten, perheiden ja aikuisten hyvinvointia. Palveluiden tarjonta perustui lakisääteisyteen, asiakkaiden palvelutarpeen arviointiin sekä oikea-aikaiseen palveluohjaukseen. Koronapandemia aiheutti ylimääräistä työtä ja huolta palvelujen tuottamisessa vuoden 2021 ajan. Erityisesti erityisryhmien asumispalveluissa ja kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnoissa jouduttiin tekemään järjestelyjä ennaltaehkäistäkseen ja minimoidakseen koronan leviämisen. Perhe- ja sosiaalipalvelupisteissä on jaettu vähävaraisille tarkoitettuja kasvomaskeja.

Osaltaan pandemia haastoi myös suunnitelmallista kehittämistyötä, henkilöstö joutui vuoden mittaan alati priorisoimaan tehtäviä, jotta lakisääteiset perhe- ja sosiaalipalvelut voitiin turvata. Lasten, nuorten ja perheiden pahoinvoinnin lisääntyminen näkyi yhtäältä palvelujen kysynnän kasvuna, erityisesti lastensuojelun

ja työikäisten palveluissa. Toisaalta asiakkaat eivät käyttäneet kaikkia heidän palvelutarpeeseen myönnettyjä palveluja koronapandemian vuoksi, tällainen palvelu oli esimerkiksi henkilökohtainen apu.

Henkilöstön jaksamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota vuoden aikana. Henkilöstökulut ylittyivät koronapandemian takia esimerkiksi rokotushenkilöstön rekrytointien vuoksi. Oulunkaaren kuntien perhe- ja sosiaalipalveluiden omavalvontasuunnitelmat on päivitetty vuoden 2021 aikana. Perhehoitajien koulutus aloitettiin Oulunkaarella keväällä 2021, koronapandemian ja henkilöstövaihdosten vuoksi koulutus saadaan vietyä loppuun alkutalven 2022 aikana. Koulutuksessa on ollut mukana joitakin uusia perhehoitajia ja myös heitä, jotka ovat toimineet aiemmin tukiperheinä. Vuonna 2021 kaikissa Oulunkaaren kunnissa tarjottiin maksutonta lapsiperheiden kotipalvelua.

Vallitsevasta tilanteesta huolimatta palvelujen toiminnallista kehittämistä tehtiin yhteistyössä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman Pohjois-Pohjanmaan hankkeen sekä yhdessä kuntien toimijoiden kanssa lasten, nuorten ja perheiden palveluiden parissa muun muassa perhekeskustoiminnan kehittämisen parissa. Pohjoinen lastensuojelu 20-22 / Lastensuojelun monialainen kehittäminen 2020-2022 -hanke käynnistyi suunnitellusti vuonna 2021, hanke toimii kaikissa Oulunkaaren kunnissa. Kehittämishankkeen avulla muun muassa koulutetaan ja tuetaan henkilöstöä systemaattisen toimintamallin omaksumisessa ja juurruttamisessa. Oulunkaari on mukana myös THL:n kysy ja kuuntele – hankkeessa, jota on hyödynnetty muun ohella koulutusten ja työpajojen osalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Oulunkaarelle 29 600 € avustuksen koulukuraattorien palkkaamiseen yhteisöllisen opiskeluhoillon ja ennaltaehkäisevän työn vahvistamiseksi syksyllä 2021. Avustusta ei myönnetty täysimääräisesti hakemuksen mukaisesti johtuen avustushakemusten valtakunnallisesta suuresta määrästä. Avustus mahdollisti yhden seudullisen koulukuraattorin palkkaamisen. Yhden kehittäjäkuraattorin palkkaushankkeen tavoitteena on yhteisöllisen oppilashuollon palveluiden ja ennaltaehkäisevien palveluiden toimintamallien kehittäminen palveluohjauksen kautta esi- ja perusopetuksessa sekä toisen asteen oppilaitoksissa. Kaikki Oulunkaaren alueen kunnat ovat mukana hankkeessa.

Mielen tuki- toimintamalli, joka on suunnattu vakavasti psyykkisesti oireileville nuorille, toteutetaan yhdessä terveyspalveluiden kanssa. Mietu työntekijä rekrytoitiin Utajärvelle yhteistyössä Vaalan kanssa. Utajärvelle rekrytoitiin myös päihdetyöntekijä yhteistyössä Vaalan kanssa. Utajärvellä valmistui uusi hyvinvointikeskus, Hyvän elämän keskus, mikä otettiin käyttöön vuonna 2021.

Terveyspalveluissa hoitohenkilökuntaa on saatu hyvin rekrytoitua etenkin vakituisiin toimiin ja lääkäriresurssi on myös ollut hyvällä tasolla. Toiminnallisesti vuosi on mennyt pääosin järjestämissopimuksen mukaisesti. Koronaepidemia on vaikuttanut terveyspalveluiden arkeen monin eri tavoin. Tartunnanjäljitys ja koronaan liittyvä työ on hoidettu mallikkaasti alueella ja henkilökunta on joutanut aina tilanteen vaatimalla tavalla. Utajärven terveyspalveluiden budjetti toteutui suunnitelman mukaisesti. Ilmaishoitotarvikkeiden osalta kustannukset nousevat vuosi vuodelta suuremmiksi johtuen diabetekseen liittyvien hoitokäytäntöiden kehittymisestä sekä lisääntyneistä uniapneapotilaiden määrästä. Vanhuspalveluiden palveluita ja palvelurakennetta on kehitetty kaikissa kunnissa kohti kansallisia suosituksia, joilla on ollut vaikutusta myös talouden tasapainotuksen kannalta. Utajärvellä kotiin annettavia palveluja on lisätty ja asumispalveluiden palvelusetelien määrä on ollut vielä riittävä (30kpl). Perhehoitoa voitaisiin vielä vahvistaa. Teknologisia ratkaisuja kotona asumisen tueksi on pyritty vahvistamaan mm. lisäämällä uusia turvaratkaisuja kotona asumisen tueksi. Yhteistyötä perhepalveluiden ja terveyspalveluiden kanssa on vahvistettu yhteisillä asiakaspinnoilla. Vanhuspalvelut on ollut mukana Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelutehtävissä sekä POPso-ten kehittämisohjelmissa. Koronalla on ollut jonkin verran vaikutuksia vanhuspalveluiden toimintaan ja kolmannen sektorin kanssa tehtyyn yhteistyöhön.

Maksuosuuksien jakautuminen vuonna 2021

Asukkaat 1.1.2021	li	Pj	Uj	Va	Si	Yht
Asukkaat	9 912	7 678	2 568	2 672	2 904	25 734
%	38,52	29,84	9,98	10,38	11,28	100,00
Asukkaat	9 912	7 678	2 568	2 672		22 830
%	43,42	33,63	11,25	11,70		100,00

HALLINTO, ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

HALLINTO		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
1101	Yhtymävaltuusto	x	x	x	x	x	31 389,35	12 090,28	9 365,33	3 132,35	3 259,20	3 542,19	31 389,35
1102	Tarkastuslautakunta	x	x	x	x	x	26 641,97	10 261,72	7 948,90	2 658,61	2 766,28	3 006,46	26 641,97
1103	Yhtymähallitus, tilimit	x	x	x	x	x	42 727,46	16 457,39	12 748,17	4 263,78	4 436,46	4 821,66	42 727,46
1201	Yleinen toimisto	x	x	x	x	x	402 887,57	155 180,76	120 205,59	40 204,22	41 832,42	45 464,58	402 887,57
1204	Arkisto	x	x	x	x	x	38 224,09	14 722,83	11 404,55	3 814,39	3 968,86	4 313,47	38 224,09
1205	Viestintä	x	x	x	x	x	80 718,30	31 090,38	24 083,12	8 054,89	8 381,10	9 108,80	80 718,30
1206	Tietohallinto	x	x	x	x	x	97 429,17	37 526,93	29 068,98	9 722,47	10 116,22	10 994,57	97 429,17
8001	Rahoitus	x	x	x	x	x	-3 904,03	-1 503,72	-1 164,81	-389,58	-405,36	-440,56	-3 904,03
HALLINTO YHTEENSÄ							716 113,88	275 826,56	213 659,84	71 461,12	74 355,18	80 811,17	716 113,88

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
2815	OK#Kasvuverkosto-hanke	x	x	x	x	x	-51 178,15	-19 712,36	-15 269,52	-5 107,08	-5 313,90	-5 775,29	-51 178,15
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ							-51 178,15	-19 712,36	-15 269,52	-5 107,08	-5 313,90	-5 775,29	-51 178,15
HALLINTO JA ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ V 2021							664 935,73	256 114,21	198 390,32	66 354,04	69 041,28	75 035,88	664 935,73

KUNTAPALVELUTOIMISTON TUOTANTO

Kuntapalvelutoimisto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yhteensä	Oulunkaari	Kaikki yhteensä
Henkilöstöpalvelut	1 018 821,73	180 026,24	136 276,73	86 808,37	66 462,91	59 879,00	529 453,25	489 368,48	1 018 821,73
Talouspalvelut	1 154 616,85	238 096,02	189 495,99	142 554,23	97 724,36	88 010,90	755 881,50	398 735,35	1 154 616,85
Tietopalvelut	2 150 632,17	551 798,12	285 351,77	151 013,21	183 233,98	114 879,20	1 286 276,28	864 355,89	2 150 632,17
Kuntapalvelutoimisto yhteensä	4 324 070,75	969 920,38	611 124,49	380 375,81	347 421,25	262 769,10	2 571 611,03	1 752 459,72	4 324 070,75

SOTEN TUOTANTO

SOTE-HANKKEET		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
4836	Vetoo ja pitoa kuntatyöhön	x	x	x	x	x	13 770,07	5 303,84	4 108,44	1 374,12	1 429,77	1 553,91	13 770,07
4837	Lähde! Taiteesta osallisuutta	x	x	x	x	x	29 598,76	11 400,59	8 831,09	2 953,67	3 073,28	3 340,13	29 598,76
4838	Tukiverkko	x	x	x	x	x	-616,18	-237,33	-183,84	-61,49	-63,98	-69,53	-616,18
4839	POPsote, sote palvelustrategia	x	x	x	x		15 818,58	6 867,88	5 319,98	1 779,33	1 851,39		15 818,58
4849	Lapin sote					x	10 193,00					10 193,00	10 193,00
4899	Soten kehittämistoiminta	x	x	x	x	x	1 618,30	623,32	482,84	161,49	168,03	182,62	1 618,30
SOTE-HANKKEET YHTEENSÄ							70 382,53	23 958,30	18 558,50	6 207,11	6 458,49	15 200,12	70 382,53

Soten tuotanto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Perhepalvelut	24 361 965,83	8 744 797,08	7 672 189,76	2 497 835,13	3 589 533,56	1 857 610,30	24 361 965,83
Terveyspalvelut	21 377 425,14	6 727 087,95	7 252 648,41	2 221 589,02	2 905 429,66	2 270 670,10	21 377 425,14
Vanhuspalvelut	24 651 268,79	6 863 090,99	9 376 618,19	2 673 181,82	2 677 439,52	3 060 938,27	24 651 268,79
Oma tuotanto yhteensä sis soten hankkeet	70 461 042,29	22 358 934,32	24 320 014,86	7 398 813,08	9 178 861,23	7 204 418,79	70 461 042,29
Erikoissairaanhoito	37 423 403,96	13 382 666,86	11 111 958,37	3 345 281,84	4 460 831,96	5 122 664,93	37 423 403,96
SOTE YHTEENSÄ	107 884 446,25	35 741 601,18	35 431 973,23	10 744 094,92	13 639 693,19	12 327 083,72	107 884 446,25

Kuntien maksuosuudet yhteensä	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
V 2021	111 120 993,01	36 967 635,77	36 241 488,04	11 190 824,78	14 056 155,72	12 664 888,70	111 120 993,01

2.2.2. SIVISTYSPALVELUT

Sivistyspalveluiden kokonaisuuteen kuuluivat aiemmin opetuspalvelut, kirjasto, kansalaisopisto, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut. Organisaatiomuutos tuli voimaan 1.8.2021 ja kirjasto, kansalaisopisto, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut kuuluvat hyvinvointipalveluiden toimialueeseen. Opetuspalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut kuuluvat kasvatuspalveluiden toimialueeseen.

Sivistyspalveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	Budj. 2021	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Käyttö %
SIVISTYSPALVELUT						
Myyntituotot	276 300		276 300	373 260,66	96 960,66	135,1
Maksutuotot	136 660		136 660	126 543,32	-10 116,68	92,6
Tuet ja avustukset	67 880		67 880	175 669,75	107 789,75	258,8
Muut toimintatuotot	23 500		23 500	16 532,85	-6 967,15	70,4
TOIMINTATUOTOT	504 340		504 340	692 006,58	187 666,58	137,2
Henkilöstökulut	-4 226 810		-4 226 810	-4 003 396,22	-223 413,78	94,7
Palvelujen ostot	-1 942 350		-1 942 350	-2 079 107,73	136 757,73	107,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-324 540		-324 540	-281 970,92	-42 569,08	86,9
Avustukset	-165 020		-165 020	-129 425,94	-35 594,06	78,4
Muut toimintakulut	-106 530		-106 530	-87 468,45	-19 061,55	82,1
TOIMINTAKULUT	-6 765 250		-6 765 250	-6 581 369,26	-183 880,74	97,3
TOIMINTAKATE	-6 260 910		-6 260 910	-5 889 362,68	-371 547,32	94,1

Sivistyspalveluiden talousarvion toimintakate alittui 371 547,32 €.

Seuraavassa taulukossa vertaillaan sivistyspalveluiden toteutumaa toiminnan mukaan jaoteltuna.

Tunnusluku (ulk.+sis.)	2018	2019	2020	2021
Peruskoulu €	3 394 845	3 432 277	3 191 139	3 249 607
Koululaiskuljetus €	486 236	511 708	472 893	565 301
Lukio €	666 017	724 999	688 366	676 309
Kansalaisopisto €	31 224	24 929	16 759	42 223
Kirjasto €	196 189	203 544	186 449	219 086
Kulttuuripalvelut €	39 215	41 806	40 055	62 615
Nuoriso- ja liikuntapalvelut €	230 500	242 942	215 463	235 074
Varhaisk.+ kotihoidontuki €	1 085 374	1 134 268	1 179 692	1 380 712

Sivistyspalveluiden strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

LISÄÄ ASUKKAITA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 tavoitteet
Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia: lisää uusia asukkaita Ekologisen ja helpon arjen yhteisöllinen sekä älykäs asuinalue konseptin suunnittelu ja toteutus lapsiperheille ja ikäihmisille.	Ilmainen varhaiskasvatus käytössä. Kotihoidontuen kuntalisä käytössä.	Uusia lapsia tuli kuntaan monen eri ikäluokkaan. Varhaiskasvatuksessa päiväkodissa paikat täynnä. Koulun oppilasennuste on kehittynyt positiivisemmin kuin vuoden alussa ennustettiin.
Lapsimäärä pysyy nykyisellään tai lisääntyy. Kehitetään ja muodostetaan uusia vetovoimatekijöitä.	Ilmainen varhaiskasvatus käytössä. Kotihoidontuen kuntalisä käytössä. Ilmainen lukio-opetus. Aamu- ja iltapäivätoiminta myös 3-luokkalaisille.	Uusia lapsia tuli kuntaan monen eri ikäluokkaan. Varhaiskasvatuksessa päiväkodissa paikat täynnä. Koulun oppilasennuste on kehittynyt positiivisemmin kuin vuoden alussa ennustettiin. Lukion aloittavan ikäluokan koko laski reilusti edellisestä vuodesta.
Palveluiden laatu ei laske ja niitä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti. Arvioidaan palvelujen laatua ja kehitetään sekä uudistetaan tapaa toimia arvioinnin ja hyvinvointikertomuksen sekä kuntalaisen tuottaman tiedon pohjalta. Palkitaan uusien ideoiden kokeilemisesta ja keksitään uusia tapoja kannustaa kuntalaisia huolehtimaan aktiivisesti omasta ja läheistensä hyvinvoinnista.	Esi-, perus-, ja lukion opetus-suunnitelmien sekä varhaiskasvatuksen suunnitelman toteuttaminen laadukkaasti	Varhaiskasvatuksen kysyntä kunnassa maksimaalista. Peruskoulun päättötodistuksen sai vuoden aikana 35 oppilasta. Lukiosta valmistui 25 ylioppilasta. Ei ole toteutunut.

Kuntalaisten hyvinvointi edistyy Onnellisuuskyselyn tulokset eivät laske. Prosessit ja toiminta sitoutuvat hyvinvointikertomuksen mukaisten painopisteiden toimeenpanoon.	Hyte-korttien mukaiset toimenpiteet Liikuntaohjelman toteuttaminen Kulttuuriohjelman toteuttaminen Lasten, varhaisnuorten ja nuorten kerhojen ja tapahtumien kehittämien Kansalaisopistotarjonta kuntalaisten tarpeista käsin	Kulttuuriohjelmaa ja kulttuurikasvatussuunnitelmaa pyrittiin toteuttamaan koronatilanteen suomissa puitteissa. Tavoitteisiin päästiin melko hyvin poikkeusoloista huolimatta. Liikuntaohjelma valmistuu vuonna 2022. Harrastamisen suomen mallihankkeen kautta on kerhojen tarjontaa on monipuolistettu.
--	--	---

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma
Kunnan ja Rokua Geopark alueen brändi on vahvistunut Utajärven brändin rakentaminen ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille. Järjestetään yksi kesän päätapahtuma ja eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.	Brändityön toteuttaminen suunnitelman mukaisesti Tapahtumien toteuttaminen ja edelleen kehittäminen arviointitietoon perustuen.	Brändityötä on kehitetty ja työryhmä on kokoontunut suunnitelman mukaisesti. Tapahtumia on järjestetty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Osa tapahtumista täytyi koronarajoitusten takia perua. Päätapahtumia olivat kotiseutuviikot, syysrieha ja valotapahtuma.
Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.	Viestinnän monikanavaisuus osana normaalia toimintaa. Kunta (toimijat kunnassa) järjestävät infotilaisuuksia eri kylillä vuosittain. Ajankohta- ja aihepyynnöt saadaan pääasiassa kyläseurojen kautta Elinvoimaryhmään sekä kulttuuripalveluiden järjestämien järjestöpalaveri-	Koronatilanteesta johtuen infotilaisuuksia kylillä järjestettiin vähemmän ja etänä. Sen sijaan järjestöpalavereita pidettiin enemmän hybridimallilla (4 krt), jonka kautta tietoa jalkautettiin laajasti kunnan alueelle. Tilaisuuksissa vieraili ulkopuolisia asiantuntijoita. Elinvoimaryhmä kokoontui kolme kertaa.

Tiedottamista kehitetään nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.	den (väh. 2 / vuosi) kautta. Info-tilaisuuksissa voidaan käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.	Viestinnän monikanavaisuutta kehitettiin ja edistettiin, erityisesti digitaalisen viestinnän osalta.
--	--	--

Esiopetus, peruskoulu ja lukio

Utajärven koulussa toimii esi- ja perusopetus sekä lukio. Myös kunnan aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta järjestetään koululla. Perusopetusta ohjaa perusopetuslaki sekä perusopetuksen opetussuunnitelma. Lukion toimintaa ohjaa lukiolaki ja lukion opetussuunnitelma. Esiopetuksella on oma lainsäädäntönsä ja opetussuunnitelmansa. Perusopetuksen vuosiluokat 1-5 ovat luokanopetuksessa ja vuosiluokat 6-9 aineenopetuksessa. Oppilaita esiopetuksessa on 24 ja perusopetuksessa 307. Lukiossa on 63 opiskelijaa. Opetushenkilökuntaa on yhteensä n. 45 henkilöä.

Vuonna 2021 pystyttiin antamaan perustehtävän mukaista tasokasta opetusta ja kasvatusta turvallisessa, kiireettömässä ja innostavassa ilmapiirissä. Uuden oppivelvollisuuslain mukanaan tuoma maksuton toisen asteen koulutus aiheutti notkahduksen lukioomme hakeutuvien määrässä. Syyslukukaudella 2021 lukiossa aloitti 14 ensimmäisen vuosikurssin opiskelijaa. Elokuusta 2021 koululla otettiin käyttöön uusi hallintomalli. Rehtorin tehtäviin lisättiin kasvatusjohtajan tehtävät. Vuosiluokkien 0-5 päivittäisestä toiminnasta vastaavan apulaisjohtajan lisäksi koululle saatiin apulaisjohtaja vastaamaan yhdessä rehtorin kanssa vuosiluokkien 6.-9. ja lukion päivittäisestä johtamisesta.

Koronaepidemia vaikutti koulun toimintaan myös vuonna 2021. Paljon oppilaille tärkeitä tapahtumia sekä retkiä koulun ulkopuolelle peruuntui. Toiminnallisista muutoksista sekä koronapandemiasta huolimatta perustehtävä kasvatuksen ja opetuksen parissa onnistui tavoitteiden mukaisesti.

Varhaiskasvatus

Utajärven Keisarintien päiväkodissa on kuusi ryhmää. Päiväryhmiä ovat 0-3-vuotiaiden Koiramäki, 12 paikkaa; 3-6-vuotiaiden Kissankulma, 21 paikkaa; Vaahteramäki on 3-6-vuotiaiden ryhmä, 21 paikkaa. Kissankulmassa ja Vaahteramäessä on lisäksi osa-aikaisia esiopetusikäisiä lapsia, jotka tarvitsevat esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Vuorohoitoryhmä Huvikummissa on 21 paikkaa 0-6-vuotiaille lapsille. Myös Huvikummissa on lapsia, jotka tarvitsevat esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Vuorohoidon tarve on pysynyt tasaisena.

Ryhmäpäiväkot, jossa oli aiemmin 8 paikkaa, muutettiin 12 paikkaiseksi 17.2.2021 alkaen. Päiväkodissa, kotikeittiön ja liikuntasalin tiloissa, toimii varhaiskasvatuksen iltapäiväkerho. Kerho on tarkoitettu koululla esiopetuksessa oleville, esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen oikeutetuille lapsille. Tilojen puolesta ryhmään voidaan ottaa 10 lasta.

1.8.2021 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain muutoksen myötä henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Varhaiskasvatuksen työntekijöitä on palkattu lisää. Vuonna 2021 sijaisten saanti on ollut välillä hyvin haasteellista. Sijaisina on käytetty mm. alalle opiskelevia nuoria aikuisia. Varhaiskasvatuksen henkilöstön joustavuus ja hyvä yhteishenki on ollut ratkaisevassa asemassa, jotta yllättäviin tilanteisiin on pystytty vastaamaan. Varhaiskasvatuksen esimiehelle valittiin toinen varahenkilö 1.9.2021.

Varhaiskasvatuksen kysyntä on pysynyt korkeana ja kaikki ryhmät ovat olleet olleet optimaalisesti täytettyjä. Kunnan perhepaketti on toiminut hyvin, koska kasvanut varhaiskasvatuksen kysyntä on muodostunut

osin kuntaan muuttaneista lapsiperheistä. Kotihoidontuen kuntalisä on ollut vuoden aikana kuukaudesta riippuen 6-15 perheen käytössä.

Varhaiskasvatuksen kehittämiskohteena on vuonna 2021 ollut lasten tunnetaitokasvatus. Hankkeen rahoitti Opetushallitus ja varsinaisen koulutuksen ja tutoroinnit järjesti Oulun yliopisto. Utajärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelman päivitystä jatkettiin.

Vetoa ja pitoa kuntatyöhön hankkeen myötä varhaiskasvatukseen koulutettiin kaksi mentoria, jotka työskentelivät aktoreidensa kanssa koko vuoden. Mentorimalli on tarkoitus saada pysyväksi käytännöksi varhaiskasvatukseen. Hankkeen myötä henkilöstön käyttöön saatiin myös työhyvinvointitarjotin.

Korona näkyi edelleen varhaiskasvatuksessa henkilöstön runsaina poissaoloina, kun pienilläkin oireilla ei töihin voinut tulla. Lastenkin poissaolot lisääntyivät jonkin verran. Koronan vuoksi jouduttiin edelleen perumaan yhteiset isommat koulutukset, mutta etäkoulutuksiin pystyttiin osallistumaan hyvin.

Kansalaisopisto

Opisto tarjoaa Muhoksen ja Utajärven alueella monipuolista opetusta, joka antaa mahdollisuuden omaehtoiseen itsensä kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Opiston tarjontaan kuuluu taideaineita, käsityökurseja, vieraiden kielten kursseja, musiikkia, tietotekniikkaa, yhteiskunnallisia aineita, kirjallisuutta, kotitaloutta ja liikuntaa. Oulujoki-Opistossa järjestetään myös avoimia yleisöluentoja ja tarvittaessa ammatillista täydennyskoulutusta työyhteisöille tai yrityksille. Kuntalaiset voivat vaikuttaa esittämällä toivomuksia siitä, millaista toimintaa tai opetusta he haluavat oman alueensa opistoon.

Oulujoki-Opistossa suunniteltiin vuonna 2021 kursseja yhteensä 262, joista Utajärvelle 53. Kurseja toteutui yhteensä 195, joista Utajärvellä 35. Kurseista peräti 73 ei kuitenkaan toteutunut, johtuen pääasiassa siitä, että keväällä 2021 kaikki aikuisten ryhmien lähiopetus oli kielletty koronatilanteen vuoksi toukokuulle saakka. Todella moni kurssi jouduttiin perumaan tai siirtämään tulevaan syksyyn. Kurseilla oli myös paljon vähemmän osallistujia, joka on heijastunut suoraan opiston saamiin kurssimaksutuloihin.

Kalenterivuoden 2021 opetustunnit Utajärvellä olivat 895.28 h, suunniteltu tuntimäärä oli 1470.60 h, joten tavoitteesta jäätin -575.32 h.

Toimintatuottoja oli talousarviossa 431 250 €, mutta toteuma jäi 379 968,37 euroon. Tulot koostuvat valti-onosuudesta ja kurssimaksutuloista. Tuloja tuli siis 51 281,63 euroa vähemmän kuin mitä talousarvioon oli arvioitu. Opiston menoja oli talousarviossa arvioitu olevan -599 772 €, mutta menototeuma jäi -550 791,12 euroon. Näin ollen opiston menobudjetti alittui viime vuoden osalta 48 980,88 € €. Koko Oulujoki-Opiston vuoden 2021 toimintakate oli 170 822,75 € (101,37%). Ylitystä 2300 € Viime vuoden tulokseen ja ylitykseen vaikutti erityisesti ennakoimaton koronatilanne, joka vaikutti heti opiskelijamääriin ja sitä kautta tuloihin. Kurssimaksuja ym. tuloja jäi saamatta vuonna 2021 yli 51 281,63 euroa. Utajärven osalta toimintatuotot olivat 69.213 € ja toimintakulut 68.748 €. Toimintakate oli 465 €.

Kulttuuripalvelut

Vuonna 2019 säädettiin uusi laki kulttuuritoimintalaki, jota pyrittiin toteuttamaan myös vuonna 2021 Utajärvellä koronan keskellä. Kunnan kulttuuritoiminnalla laissa tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Kulttuuripalvelut toteuttavat yhdessä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Tämä mahdollistaa tasapuolisesti utajärveläisten lasten ja nuorten pääsyn käymään oikeissa taidelaitoksissa (teatteri, museo, konserttisali) ja myös paikallistuntemuksen lisääminen on vahvasti suunnitelmassa mukana (mm. paikalliset museot ja kotiseutuarkisto). Suunnitelman toteuttaminen vuosittain on mittava tehtävä, jokaiselle oppilaalle taataan koettavaa ja oppimista eri kulttuurin osa-alueilta. Kulttuurikasvatussuunnitelman päivittyä käynnistettiin loppuvuodesta ja saatetaan loppuun vuoden 2022 alussa. Koronatilanteen takia fyysiset käynnit kulttuurikohteissa jäivät vähemmälle. Konsertteja, elokuva- ja teatteriesityksiä kyettiin kuitenkin järjestämään paikallisesti. Koronatilanne rajoitti kuitenkin suurelta osin kulttuuripalveluiden toimintaa vuositason tasolla.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvien tapahtumien lisäksi kulttuuripalvelut järjestivät joko yksin, vastaten organisoinnista tai yhdessä eri toimijoiden kanssa 20 tapahtumaa, joihin osallistui n. 1800 osallistujaa. Näistä keskeisimpiä olivat Kotiseutuviikot-tapahtuma 3.–10.7. (viikon mittainen tapahtumakokonaisuus, joka tavoitti arviolta 400 osallistujaa.) Syysrieha 18.9, jossa oli tapahtumapisteitä ympäri kylää, mm. maahanmuuttajien pitämä kulttuurikahvila, joka saavutti suuren suosion ja törmäytti eri kansallisuuksia yhteen. Kävijöitä oli arviolta 200. Siiransaaren valot-tapahtuma 27.11 oli monitaiteellinen valotaidetapahtuma Siiransaarella. Valotapahtuma oli hyvin suosittu, osallistujia oli yhteensä 450. Joulukauden avajaiset pidettiin 3.12. Tarjolla oli monipuolista ohjelmaa torilla ja lasten oma jouluvintti Torimakasiinissa oli hyvin suosittu. Kävijöitä arviolta 250.

Tapahtumia järjestettiin verrattain runsaasti ja onnistuneesti pandemiaolosuhteissa. Koronaturvallisesti ja rajoitusten puitteissa. Palautteen perusteella tapahtumat toivat ihmisten arkeen kaivattua vaihtelua, inspiraatiota ja piristystä. Kulttuurihyvinvoinnin näkökulmasta kulttuuripalvelut edistivät yksilöllistä ja yhteisöllistä hyvinvointia.

Kirjasto

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Vaikka koronapandemian vaikutus näkyi edelleen kirjaston toiminnassa, oli vuosi 2021 kirjaston kannalta positiivinen. Kirjaston palveluita laajennettiin ottamalla myyntiin kuntalaisille tarkoitettuja uimalippuja sekä henkilökunnan lounaslippuja. Palveluiden laajentamisen mahdollisti vuonna 2020 käyttöön otettu Ceepos-kassajärjestelmä. Kirjaston lainattavien liikunta- ja harrastusvälineiden kokoelmaa uudistettiin yhdessä nuoris- ja liikuntapalveluiden kanssa. Vuoden 2020 asiakaskyselyyn pohjaten omatoimikirjaston aukioloaikoja laajennettiin pidentämällä viikonlopun ja pyhäpäivien aukioloaikaa iltaisin. Tapahtumia järjestettiin edelleen normaalia vähemmän, kuitenkin vuoden aikana pidettiin 22 tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 287 ihmistä. Kirjaston kävijämäärät olivat edelleen pienemmät kuin koronaa edeltävänä aikana, mutta kirjaston lainamäärät olivat vuoteen 2019 verrattuna kasvaneet lähes 20 prosenttia. Kirjaston budjetin toteuma oli 96,1 prosenttia.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut tekevät laajasti yhteistyötä paikallisten järjestöjen, seurakunnan, sekä muiden kunnallisten toimijoiden kanssa. Yhteistyön tuloksena järjestetään monipuolista toimintaa kaikenikäisille kuntalaisille toiveiden ja tarpeiden mukaan.

Viikoittain erilaisissa ryhmissä kokoontui liikuntaa ja kuntoilua harrastamaan nuoriso- ja liikuntatalolle n. 200 henkilöä. Liikuntasalin käyttöaste oli lähes 100 %, päivisin se on koulun ja iltaisin kuntalaisten käytössä. Ostopalveluna paikallisilta yrittäjiltä ostettiin erityisryhmien allasjumppa ja työikäisten ohjattu kuntosaliryhmä, sekä kuntopiiri.

Koronarajoitukset vaikuttivat alkuvuoden toimintaan aikuisten ryhmien osalta. Liikunta- ja kuntosalivuorot aikuisille alkoivat 26.4 alkaen. Alle 18-vuotiaiden liikuntaryhmät sai toteuttaa normaalisti 25.1 alkaen. Kotona asuville toteutettiin etäyhteyksin etäjumppaa. Osallistujia jumpassa oli viisi. Ikähaarukka jumppaan osallistujissa oli 77-92 -vuotta. Ohjattuja tai vapaita liikuntaryhmiä yhdessä nuorisopalveluiden kanssa oli kaikenikäisille hyvin laajasti. Nuorille oli myös oma avoin kuntosali- sekä liikuntasalivuoro. Ryhmätoimintaa järjestettiin avoimina vuoroina erilaisten ryhmäliikuntamuotojen kautta nuorille ja työikäisille. Ikääntyneille järjestettiin useampia eri kuntosali- ja jumpparyhmiä, joissa ohjaajana toimi liikunnanohjaaja. Myös liikuntatempauksia toteutettiin yhdessä hyvinvointipalveluiden, Oulunkaaren ja vapaaehtoisten kanssa. Liikuntapalvelut olivat mukana Hyvä Arki -ryhmissä yhdessä työllisyyspalveluiden kanssa. Liikunnanohjaaja kiersi eri järjestöjen ryhmissä antamassa ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa, sekä pitämällä myös pienimuotoista jumppaa.

Liikuntapalvelut vastasivat osaltaan kunnan liikunta- ja elintapaneuvonnasta yhdessä Oulunkaaren kanssa. PPSHP:n kanssa yhteistyössä on kehitetty elintapatarjotinta. Seurakuntatalolla sijaitsevan Hurrin kuntosalia käytettiin rajoituksien puitteissa. Soveltavaa liikuntaa kehitettiin yhteistyössä Oulunkaaren paikallisten ryhmien kanssa. Inbody-kehonkoostumusmittaus järjestettiin kahdesti vuodessa noin 5 vrk kerrallaan. Yhteistyössä urheiluseurojen ja yhdistysten kanssa järjestettiin sarjahiihdot, yleisurheilukilpailuita, avoimia ohjattuja liikuntaryhmiä, sekä tapahtumia kaikenikäisille. Kilpaurheilua tuettiin avustuksilla. Liikuntapalvelut olivat mukana erilaisissa hankkeissa mm. Yhdistyksistä hyvinvointia, Neuvokas Perhe, Vertaistervarit, Lapset ja nuoret kehiin, Vetoa ja Pitoa kuntatyöhön.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut tekevät laajasti yhteistyötä järjestöjen, seurakunnan, etsivän nuoristyöntekijän, muiden kunnallisten toimijoiden ja nuorten perheiden kanssa.

Vuoden 2021 toiminnassa näkyi edelleen koronan aiheuttamat haasteet. Alkuvuodesta 2021 nuoriso- ja liikuntatalo oli pelkästään koulun käytössä. Tammikuun lopulla toimintoja päästiin jälleen avaamaan ja alle 18-vuotiaiden kerhotoiminta käynnistyi. Varhaisnuorten kerhot järjestetään yhteistyössä liikuntapalveluiden, Utajärven 4H-yhdistyksen ja Utajärven seurakunnan kanssa.

Yhteensä lasten ja nuorten kerhoja oli 17 kerhoa/viikko. Kerhoissa osallistujia keskimäärin 10-20 osallistujaa /kerho. Seitsemän kerhoa on varhaisnuorten kerhoja 4H:n ja seurakunnan kanssa ja kymmenen kerhoa on liikuntakerhoa yhdessä seurojen ja liikuntapalveluiden kanssa. Nuoriso- ja liikuntapalvelut vastasivat kesäkerhon ja kesäajan leikkikenttätoiminnan organisoimisesta. Kesäkerhoon osallistui 40 lasta ja leikkikenttätoimintaan 61 lasta.

Lasten kesäleirit pidettiin kahdessa ikähaarukassa heinäkuussa. Leiri toteutettiin yhteistyössä Utajärven 4H-yhdistyksen ja seurakunnan kanssa. Osallistujia oli 7-9 -vuotiaissa 25 lasta ja 10-13 -vuotiaissa 20 lasta. Vuonna 2021 järjestettiin kaksi retkeä yhteistyössä Utajärven 4H-yhdistyksen kanssa. Superparkin retkelle osallistui 76 eri lasta/nuorta ja Powerparkin -retkelle osallistui 45 nuorta.

Nuorisovaltuuston toiminnan koordinointi kuuluu nuorisopalveluille. Valtuusto toimi normaalisti koronarajoituksista huolimatta. Kokoukset toteutuivat noin kerran kuukaudessa ja koronatilanteesta riippuen kokoukset pidettiin joko etänä tai hybridikokouksina. Nuorisopalvelut on myös osa nuorten ohjaus ja palveluverkostoa.

Kevään ja syksyn toimintaa rajoittivat koronarajoitukset, joiden vuoksi yleisötapauksia täytyi perua. Tämän vuoksi Pelitapahtuma, Yötön yö -tapauksia ja Nuorten Gaala peruttiin. Alle 18 -vuotiaiden kerhotoiminta pyöri keskeytymättä.

Kouluyhteistyötä etsivän nuorisotyöntekijän ja koulusosionomin kanssa lisättiin mm. ryhmäytymisten myötä. Nuoris- ja liikuntapalvelut ovat mukana Harrastamisen Suomen malli -hankkeessa, jonka Utajärven pilottikausi alkoi syksyllä 2021. Hankkeen kerhoja toteutui 12. Kävijöitä kerhoissa oli 10-15 henkilöä/kerho. Hankkeen toteuttaa Utajärven kunnan nuorisopalvelut yhdessä eri järjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa (Utajärven 4H-yhdistys ry, Utajärven riistanhoitoyhdistys ry, Sotka MC ry, Utajärven kunnan nuoris- ja liikuntapalvelut, Utajärven kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Parkour Akatemia).

Päihteettömiä Perjantaikuppila -iltoja järjestettiin kerran kuussa yhteistyössä koulusosionomin, etsivän nuorisotyöntekijän, srk:n ja 4H-yhdistyksen kanssa. Kuppiloihin osallistui 45-50 nuorta/ ilta.

2.3. HALLINTO- JA TUKIPALVELUPROSESSI

2.3.2. HALLINTOPALVELUT

Hallintopalveluiden tehtäväalue

Hallintopalveluiden tehtäväalueeseen kuuluu valtuuston, kunnanhallituksen, tilintarkastuksen, lupa- ja valvontalautakunnan, keskusvaalilautakunnan, kunnan johtamisen, edustamisen ja tiedottamisen, hallintotiimin ja työntekijöiden työterveyshuollon menot. Nykyisen hallintomallin mukaan myös elinkeino- ja hyvinvointivaliokuntien menot kuuluvat hallintopalveluiden tehtäväalueelle.

Oulunkaaren kuntayhtymältä ostetaan kuntapalvelutoimiston talous- henkilöstö- ja ICT-palvelut, hankintasekä eläkeasiamiehen palvelut. Hallintotiimi hoitaa kunnan ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimistotehtävät. Asiointipisteen tehtäviin kuuluu kunnan, Kelan ja TE-toimiston avustavat asiakaspalvelutehtävät.

Hallintopalveluiden henkilöstöä on osallistunut aktiivisesti Oulunkaaren kuntayhtymän kuntapalvelutoimiston tulevaisuus projektiin vuoden 2021 aikana. Kuntapalvelutoimiston jatko sekä palveluiden mahdollinen siirtäminen in house -toimijalle selviät vuoden 2022 aikana.

Hallintopalveluiden talousarvion toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2021	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama	Käyttö %
HALLINTOPALVELUT						
Myyntituotot	283 530		283 530	511 908,27	228 378,27	180,5
Maksutuotot				3,36	3,36	
Tuet ja avustukset	34 270		34 270	32 186,72	-2 083,28	93,9
Muut toimintatuotot	0		0	412,58	412,58	
TOIMINTATUOTOT	317 800		317 800	544 510,93	226 710,93	171,3
Henkilöstökulut	-702 580		-702 580	-778 693,91	76 113,91	110,8
Palvelujen ostot	-961 480		-961 480	-1 119 142,94	157 662,94	116,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 040		-43 040	-53 278,82	10 238,82	123,8
Avustukset	-140 000		-140 000	-164 700,00	24 700,00	117,6
Muut toimintakulut	-29 800		-29 800	-43 572,73	13 772,73	146,2
TOIMINTAKULUT	-1 876 900		-1 876 900	-2 159 388,40	282 488,40	115,1
TOIMINTAKATE	-1 559 100		-1 559 100	-1 614 877,47	55 777,47	103,6

Hallintopalveluiden talousarvion toimintakate ylittyi 55 777,47 euroa. Valtuusto on myöntänyt hallintopalveluille 80 000 euron ylitysoikeuden (valt. 16.12.2021 § 97).

Hallintopalvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2021

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 tavoitteiden toteuma
Sähköisten palveluiden määrä ja käyttö lisääntynyt	Sähköinen asiointi -palvelun käyttöönotto.	Sähköinen asiointi -palvelun käyttöönotto viivästyi palveluntarjoajasta johtuvista syistä. Tekninen käyttöönotto saatiin aloitettua, ja sitä jatketaan kevään 2022 aikana.
Uudenlaisten innovaatioiden kehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi.	Osallistuminen sähköisten palveluiden kehittämiseen ja edistämiseen muiden toimialojen kanssa.	Hallintopalvelut on osallistunut sähköisten palveluiden kehitykseen suunnittelun ja teknisen toteutuksen näkökulmasta edistään tällä muiden toimialojen toiminnan kehitystyötä.
On otettu käyttöön 8 uutta sähköistä palvelua: helpottavat asiointia, ovat aika- ja paikkariippumattomia Olemassa olevien sähköisten palveluiden ajantasaistaminen.	Olemassa olevien sähköisten palveluiden ajantasaistaminen.	Utarvi.fi -verkkosivustolle linkitetty palautekanava uusittiin sekä otettiin sähköinen yhteydenottopyynnön jättämisen mahdollisuus

Yhdistetään käyttöön otettavat sähköisen asiointin palvelukanavat internet-sivujen yhteyteen. Suomi.fi-palveluiden käyttöönoton laajentaminen (palvelutietovaranto; kunnan palveluiden kuvaukset). Kunnan internet-sivuilla ”Teksti puheeksi” –laajennus.	Digiohjelman suunnittelu ja laadinnan aloittaminen	verkkolomakkeelle. Muilta osin kehitys- ja ajantasaisesti työ painottui muiden toimialojen kehitystyöhön osallistumiseen ja kunnan tiedonhallinnan ja sisäisten prosessien kehittämiseen. Erillistä digiohjelmaa ei laadittu, koska tätä ei nähty käytännön työn kannalta tarpeelliseksi, vaan työtä tehdään tarvelähtöisesti toimialajohtajien ja kunnan tietohallinnon työntekijäresurssien toimesta.
--	---	---

LISÄÄ ASUKKAITA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 tavoitteiden toteuma
Kuntalaisten hyvinvointi edistyy Onnellisuuskyselyn tulokset eivät laske. Prosessit ja toiminta sitoutuvat hyvinvointikertomuksen mukaisten painopisteiden toimeenpanoon.	Hyte-korttien mukaiset toimenpiteet	Hallintopalvelut ovat edistäneet ja tukeneet kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä tukipalveluiden roolissa tukemalla muiden toimialojen toimenpiteitä.

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA		
VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2021 Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Vuoden 2021 toimenpiteet	Vuoden 2021 toteuma

Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista. Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.	Tiedottamisen vastuurakenne on selvä.	Kunnan viestintäohje, jossa määritetty vastuut ja organisointi, päivitettiin ajantasaiseksi.
Tiedottamista sekä kunnan viestintää kehitetään nykyaikaisiksi ja kuntalaisia osallistaviksi.	Viestinnän monikanavaisuus osana normaalia toimintaa.	Viestinnän monikanavaisuutta kehitettiin kunnan infonäyttöjärjestelmän päivityksen yhteydessä, sekä otettiin viestinnän kanavaksi käyttöön Twitter -sosiaalisen median palvelu.
Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.	Ideoiden ja aloitteiden yhteen kokoaminen aktiivista.	Keskustelupalstan aktivoinnin organisointi, ideoiden kokoaminen henkilöstöltä.

Hallintopalveluiden tunnuslukuja/mittareita

TUNNUSLUKU / MITTARI	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
ulk.+ sis.				
Tietoliikenne ja ohjelmat kunta yht. €	247 100	236 115	304 393	169 289
Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto €	260 316	268 285	318 517	379 554
Työterveyshuolto menot €	87 301	82 981	61 049	103 164
Asiakasliikenne Unto + sopimusliikenne ELY €	70 956	69 213	73 118	63 449
Luottamuselinhallinto €	367 845	265 108	267 494	340 622
*siitä avustukset €	150 779	76 379	105 370	145 000

Kunnassa toimii talous- ja suunnittelutiimi, jonka toiminnan tavoitteena on tiivistää yhteistä näkemystä kunnan taloudellisesta tilanteesta ja tulevista näkymistä sekä huolehtia siitä, että talouteen liittyvät näkökulmat tulevat systemaattisesti huomioiduiksi ja arvioiduiksi päätöksenteossa sekä asioiden valmistelussa. Ns. vakituksina jäseninä tiimissä ovat palvelujohtaja ja taloussuunnittelija ja muut jäsenet kutsutaan tapauskohtaisesti käsiteltävien asioiden mukaan. Toiminta on vakiintunut ja tiimin toimintaan ovat osallistuneet aktiivisesti toimialajohtajat sekä esimiehet.

IT-asiantuntijan toimi vakinaistettiin 1.8.2021 alkaen. Tehtävän vakinaistaminen liittyy kunnan ICT-laitteiden määrän kasvuun ja sitä kautta ICT-tukitehtävien lisääntymiseen sekä kunnassa meneillään olevaan strategian mukaisten sähköisten palveluiden kehittämiseen. IT-asiantuntijan palkkaamisen myötä tietohallintasuunnittelijan on ollut mahdollista kohdentaa työpanosta kehittämis- ja suunnittelutehtäviin sekä uusien palveluiden käyttöönottoon teknisen asiantuntijan roolissa. Hallintopalveluiden pitkäaikainen palveluesimies jäi eläkkeelle loppuvuodesta 2021. Eläköitymiseen varauduttiin rekrytoimalla uusi palveluesimies, joka on aloittanut virassa 1.12.2020.

Tiedonhallintalain mukaisten vaatimusten täytäntöönpanoa Utajärven toteutettiin usealla projektilla vuoden 2021 aikana. Lain velvoittama tiedonhallintamalli kirjattiin nykytilaa vastaavaksi, ja vuoden 2022 aikana

pyritään jalkauttamaan tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointi osaksi muuta kunnan toimintaa. Tiedonhallintalain 19 § asettaa vaatimuksia tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisen ja saatavuuden osalta, ja tämän vaatimuksen täytäntöönpanemiseksi kunnassa käynnistettiin vuoden 2021 aikana sähköisen arkiston käyttöönotto yhteistyöprojektina Pudasjärven ja Vaalan kanssa. Arkiston tekninen käyttöönotto tulee nykyisen arvion mukaan toteutettua vuoden 2022 aikana.

Sähköisen asiointipalvelun tekninen käyttöönotto aloitettiin vuoden 2021 loppupuolella. Projekti on viivästynyt huomattavasti alkuperäisestä aikataulusta palveluntarjoajasta johtuvista syistä. Tekninen käyttöönotto jatkuu kevään 2022 aikana, jonka valmistuttua siirrytään hallinnollisen käyttöönoton vaiheisiin. Käytönotettävään palveluun keskitetään useisiin kunnan palveluihin liittyvää asiointia, kuten mm. kunnan myöntävien avustusten hakeminen, vuokra-asuntojen hakeminen sekä aineisto- ja tietopalveluiden asiointi.

Limingan ja Utajärven kuntien yhteinen digiosallisuushanke käynnistyi vuoden 2021 alussa. Kyseessä on valtiovarainministeriön avustama digihanke, jossa pyritään edistämään kuntademokratian digitalisaatiota ja digitaalisia osallistumismahdollisuuksia. Hankkeen myötä esimerkiksi kuntalaisilla, luottamushenkilöillä ja yhdistyksillä on monipuolisemmin mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan ja päätöksentekoon. Vuoden 2021 aikana toteutettiin palvelumuotoiluhankinta ja työpajojen valmistelu. Hanke jatkuu 2022 palvelumuotoilutyöpajoilla ja näiden tulosten koonnilla, asiantuntijapalvelun hankinnalla ja alustan rakentamisella sekä käyttöönotolla. Hankkeessa yhtenä osa-alueena pyritään myös tehostamaan Teamsin sisäistä käyttöä organisaatiossa, ja tätä pilotoidaan Utajärvellä hallintotiimissä.

Utajärven kunta on mukana vuoden 2021 aikana käynnistyneessä USO6, Uuden sukupolven organisaatiot – verkostoprojektissa USO on osallistujakuntien vertaisoppimis- ja vertaistukiverkosto, kokemus ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallinen kehittämistyön konsulttitoimisto. Kuntien rooli ja palvelurakenteet ovat muotoutumassa uudelleen ja USO-verkosto on tarjonnut tälle työlle oivan alustan. Vuonna 2021 käynnistyneen USO6 ohjelmakauden (USO 2021-2022 kauden) kärkiteema on kestävä kuntajohtaminen, jossa keskiössä on sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyys tavoitteiden integroiminen osaksi kuntien strategisen johtamisen viitekehystä ja toimintaa.

Kuntapalvelutoimiston tuotanto Oulunkaari

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuotettiin lille, Pudasjärvelle, Simolle, Utajärvelle, Vaalalle ja Oulunkaaren kuntayhtymälle. Lisäksi kunnille myytiin erillisten sopimusten mukaisesti henkilöstöhallintoon liittyviä palveluja. Henkilöstöpalveluissa laskutusperusteena oli toimintolaskenta.

Vuoden 2021 merkittävimpiä haasteita olivat uuden palkkajärjestelmän käyttöönotto, tulorekisteri sekä henkilöstöpalveluiden henkilöstömuutokset. Nämä aiheuttivat myös talousarvion ylittymisen lisäresurssoinnin ja ylitöiden vuoksi.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2020	ALKUPERÄINEN TA 2021	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2021	TP 2021	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003201 Henkilöstöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT	757 997,51	703 580,00		703 580,00	1 019 099,36	315 519,36	144,8
TOIMINTAKULUT	-732 832,66	-703 580,00	-275 000,00	-978 580,00	-1 019 099,36	40 519,36	104,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	25 164,85	0,00		0,00	0,00	0,00	
023201 Työllistäminen/henkilöstöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT	13 324,56					0,00	
TOIMINTAKULUT	-38 489,41					0,00	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-25 164,85				0,00	0,00	
00003210 Henkilöstöpalvelut yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	771 322,07	703 580,00		703 580,00	1 019 099,36	315 519,36	144,8
TOIMINTAKULUT	-771 322,07	-703 580,00		-978 580,00	-1 019 099,36	40 519,36	104,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

Talousspalvelut

Oulunkaaren Talousspalvelut vastaa Oulunkaaren ja jäsenkuntiensa lin, Pudasjärven, Simon, Utajärven ja Vaalan taloustehtävien hoidosta. Työtehtäviin kuuluvat kirjanpito, laskutus, reskontrien hoito, maksuliikenne sekä perintä yhteistyössä perintätoimiston kanssa. Kustannukset jaetaan Oulunkaaren ja jäsenkuntien kesken tuotteistamisen perusteella. Talousarvioon myynti arvioitiin 66 % kunnille ja 34 % Oulunkaaren omalle tuotannolle, ja laskutuksen toteuma oli tilinpäätöksessä 65 % kunnille ja 35 % omalle tuotannolle. Kuntien laskutusennakot olivat 744.907 euroa ja lopullinen osuus 755.881,50 euroa, eli lisälaskutettavaa kunnille syntyi 10.974,50 euroa.

Vuonna 2021 Talousspalveluissa on pyritty varmistamaan riittävä resurssi ja henkilöstön osaamisen kehittäminen. Opiferus Taloussuunnittelussa on otettu käyttöön Opiferus –Talousdokumentointi kaikissa Oulunkaaren jäsenkunnissa. Proeconomica on päivitetty automaattista talousraportointia varten minkä myötä pystymme lähettämään tarvittavat raportointikokonaisuudet valtionkonttorille. Automaattisen talousraportoinnin tuomista muutoksista on järjestetty koulutuksia loppukäyttäjille. Raportointiin liittyvä kehitystyö jatkuu vuoden 2022 aikana. Vuoden 2021 aikana on aloitettu valmistautuminen tulevaan hyvinvointialueeseen sekä aloitettu työ kuntapalvelutoimiston tulevaisuuden selvittämiseksi. Pohjatyötä tulevaan hyvinvointialueeseen on tehty muun muassa toimittamalla taloustietoja selvitystyötä varten. Selvitystyö jatkuu vuoden 2022 aikana.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2020	ALKUPERÄINEN TA 2021	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2021	TP 2021	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003202 Talousspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 008 466,22	1 123 060,00		1 123 060,00	1 155 093,75	32 033,75	102,9
TOIMINTAKULUT	-1 008 466,22	-1 123 060,00	-34 100,00	-1 157 160,00	-1 155 093,75	-2 066,25	99,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

Tietopalvelut

Kuntapalvelutoimiston Tietopalvelut-yksikön perustehtävä on turvata Oulunkaaren kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien tietoteknisen toimintaympäristön tarkoituksenmukainen toiminta. Palvelutuotanto käsittää loppukäyttäjien tuen lisäksi n. 7.000 käyttäjän, 4.400 päätelaitteen ja 50 palvelinkoneen sekä alueverkon muodostaman kokonaisuuden ylläpidon. Tietopalveluita tuotettiin vuonna 2021 Oulunkaaren kuntayhtymän, lin, Simon, Utajärven ja Vaalan kuntien sekä Pudasjärven kaupungin organisaatioille.

Vuoden 2021 merkittävimpiä tietopalveluiden toteuttamia kehittämistoimenpiteitä olivat edellisenä vuonna alkaneen uuden tietoliikennesopimuksen aiheuttamat verkkomuutokset ja palvelinsalin uudistustyöt. Muita ict-infrastruktuurin tietoturvaa, käytettävyyttä ja hallintaa kehittäviä toimenpiteitä olivat in-tune-hallittujen puhelinten ja autopilot-koneiden lisääminen.

Kuntapalvelutoimiston tulevaisuuden mallin hahmotus ilman sotea aiheutti ylimääräisiä kustannuksia ja jonkin verran henkilöresursseja. Selvitystyö jatkuu vielä vuonna 2022

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2020	ALKUPERÄINEN TA 2021	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2021	TP 2021	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003203 Tietopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 901 251,21	2 082 920,00		2 082 920,00	2 185 937,45	103 017,45	104,9
TOIMINTAKULUT	-1 887 690,79	-2 082 920,00	-101 400,00	-2 184 320,00	-2 178 445,12	-5 874,88	99,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	13 560,42	0,00		0,00	7 492,33	7 492,33	
023203 Työllisyys/Tietopalvelu							
TOIMINTATUOTOT	5 893,90				5 836,02	5 836,02	-100,0
TOIMINTAKULUT	-19 454,32				-13 328,35	13 328,35	-100,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ					-7 492,33	-7 492,33	
00003230 Tietopalvelut yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	1 907 145,11	2 082 920,00		2 082 920,00	2 191 773,47	108 853,47	105,2
TOIMINTAKULUT	-1 907 145,11	-2 082 920,00		-2 184 320,00	-2 191 773,47	7 453,47	100,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	13 560,42	0,00		0,00	0,00	0,00	
00003000 Seudullinen kuntapalvelutoimisto							
TOIMINTATUOTOT	3 686 933,40	3 909 560,00		3 909 560,00	4 365 966,58	456 406,58	111,7
TOIMINTAKULUT	-3 686 933,40	-3 909 560,00		-4 320 060,00	-4 365 966,58	45 906,58	101,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		-410 500,00	0,00	410 500,00	

Oulunkaaren elinkeinojen kehittäminen

Oulunkaaren elinkeinojen kehittäminen toiminta loppui vuoden 2019 lopussa. Vuodelta 2020 OK-Kasvuverkosto-hankkeen viimeisestä maakuntaliiton maksuspäätöksestä n. 53.000 € on valitus hallinto-oikeuteen. Valitus hylättiin, mutta kuntayhtymä sai vakuutuskorvauksen. Tuloa ei kirjattu v. 2020 kirjanpitoon vaan se huomioidaan tilinpäätöksessä 2021.

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2020	ALKUPERÄINEN TA 2021	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2021	TP 2021	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
002102 Osallisuushankkeet							
TOIMINTATUOTOT	3 635,05						
TOIMINTAKULUT	0,00						
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	3 635,05						
00002100 Elinkeinopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	3 635,05						
TOIMINTAKULUT	0,00						
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	3 635,05						
002814 Kanta ma -hanke							
TOIMINTATUOTOT	1 205,52						
TOIMINTAKULUT							
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ							
002815 OK#Kasvuverkosto -hanke							
TOIMINTATUOTOT	0,00				51 178,15	51 178,15	-100,0
TOIMINTAKULUT	-72 220,88					0,00	0,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-72 220,88				51 178,15	-51 178,15	-100,0
002816 Työtakomo -hanke							
TOIMINTATUOTOT	12 335,84						
TOIMINTAKULUT	-15 829,26						
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 493,42						
00002800 Elinkeinohankkeet							
TOIMINTATUOTOT	13 541,36	0,00		0,00	51 178,15	51 178,15	-100,0
TOIMINTAKULUT	-88 050,14	0,00		0,00	0,00	0,00	0,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-74 508,78	0,00		0,00	51 178,15	-51 178,15	-100,0
00002000 Elinkeinojen kehittäminen							
TOIMINTATUOTOT	17 176,41	0,00		0,00	51 178,15	51 178,15	-100,0
TOIMINTAKULUT	-88 050,14	0,00		0,00	0,00	0,00	0,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-70 873,73	0,00		0,00	51 178,15	-51 178,15	-100,0

Maaseutuelinkeinoviranomainen

Uuden Oulun, Iin, Pudasjärven ja Utajärven maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue on aloittanut toimintansa 1.1.2013. Järjestelyvastuu on Oulun kaupungilla. Maaseutuviraston ja Oulun kaupungin välinen maksajavirastosopimus, joka on alkanut 1.1.2013, on päivitetty uudella 1.1.2015 voimaan tulleella sopimuksella.

Maksajavirastosopimuksen mukaisesti maaseutuelinkeinoviranomaistoita hoitaa Oulun maaseutuyksikkö. Henkilöstöä on yhteensä viisi ja heillä kaikilla on tehtävien jaon mukaisia töitä koko toiminta-alueella. Päätoimipaikassa Oulussa ympäristötalossa on toimitilat neljälle työntekijälle. Kuntien välisen yhteistoimintasuopimuksen mukaisesti Pudasjärven sivutoimipisteessä Karhukunnaalla on toimitilat yhdelle työntekijälle. Korona-ajan mukanaan tuomat etätyöt ovat vähentäneet fyysisen palvelun tarvetta yhdessä sähköisten palvelujen kanssa. Utajärvellä käydään sopimuksen mukaan ja tapaamiset sovitaan ajanvarauksella.

Tukihakemuksia ja korvauksia on vuosittain käsitelty seuraavat määrät:

2018	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	90	300	123	93	606
-niistä kotieläintiloja	32	72	54	31	189
Peltoala ha	2726	9611	3940	4448	20725
Tukihakemukset kpl	537	1653	839	569	3598
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	3	7	31	2	43
Tuet ja korvaukset milj. €	2,32	7,15	4,43	3,62	17,52
2019	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	87	298	116	92	593
-niistä kotieläintiloja	29	70	51	28	178
Peltoala ha	2778	9642	4160	4475	21055
Tukihakemukset kpl	504	1606	796	545	3451
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	2	9	37	1	51
Tuet ja korvaukset milj. €	2,38	7,52	4,55	3,84	18,29
2020	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat	84	284	113	87	568
- Niistä kotieläintiloja	27	60	54	24	165
Peltoala ha	2739	9578	4083	4481	20881
Tukihakemukset kpl arvio	473	1501	724	527	3225
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	6	6	31	2	45
Petoeläinvahingot	10	7	82	2	101
Tuet ja korvaukset milj. €	2,4	7,36	4,42	3,9	18,08
2021	Ii	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat	83	273	110	86	552
-Niistä kotieläintiloja	28	63	55	25	171
Peltoala ha	2693	9407	4039	4435	20574
Tukihakemukset kpl (arvio)	461	1487	675	518	3141
Petoeläinvahinkohakemukset	1	17	51	8	77
Petoeläinvahingot	7	71	160	45	226
Tuet ja korvaukset milj.€ (arvio)	2,2	7,2	4,3	3,9	17,6

2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

ulkoiset + sisäiset	TP	Budjetti	Muutos	Budj+muut.	Toteutuma		
	2020	2021	2021	2021	2021 01-12	%	Poikk.
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	2 972 446,76	2 946 620		2 946 620	3 361 124,90	114,1	414 505
Maksutuotot	188 712,77	256 660		256 660	177 841,24	69,3	-78 819
Tuet ja avustukset	497 727,24	471 390		471 390	565 375,55	119,9	93 986
Muut toimintatuotot	1 002 480,81	1 014 320		1 014 320	998 359,37	98,4	-15 961
TOIMINTATUOTOT	4 661 367,58	4 688 990	0	4 688 990	5 102 701,06	108,8	413 711
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-6 718 451,84	-7 294 330		-7 294 330	-7 235 557,77	99,2	-58 772
Palvelujen ostot	-16 657 584,90	-16 963 170		-16 963 170	-16 530 920,39	97,5	-432 250
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-1 370 555,52	-1 482 130		-1 482 130	-1 400 059,01	94,5	-82 071
Avustukset muille	-544 441,89	-509 480		-509 480	-487 828,63	95,8	-21 651
Muut toimintakulut	-322 940,20	-319 700		-319 700	-376 748,79	117,8	57 049
TOIMINTAKULUT	-25 613 974,35	-26 568 810	0	-26 568 810	-26 031 114,59	98,0	-537 695
TOIMINTAKATE	-20 952 606,77	-21 879 820	0	-21 879 820	-20 928 413,53	95,7	-951 406
Verotulot	10 051 834,43	10 485 000		10 485 000	11 147 841,18	106,3	662 841
Valtionosuudet	12 849 583,00	12 078 340		12 078 340	12 060 146,00	99,8	-18 194
Rahoitustuotot- ja kulut							
Korkotuotot	47 536,92	42 520		42 520	31 630,86	74,4	-10 889
Muut rahoitustuotot	7 398,08	7 800		7 800	8 416,76	107,9	617
Korkokulut	-99 641,14	-130 000		-130 000	-93 336,76	71,8	-36 663
Muut rahoituskulut	-604,59	-1 150		-1 150	-989,28	86,0	-161
Rahoitustuotot ja -kulut	-45 310,73	-80 830		-80 830	-54 278,42	67,2	-26 552
VUOSIKATE	1 903 499,93	602 690	0	602 690	2 225 295,23	369,2	1 622 605
Poistot ja arvonalenn.							
Suunn. muk. poistot	-1 113 115,52	-1 137 130		-1 137 130	-1 216 107,02	106,9	78 977
Kertaluonteiset poistot							0
Arvonalentumiset	-88 989,48						0
Poistot ja arvonalent.	-1 202 105,00	-1 137 130	0	-1 137 130	-1 216 107,02	106,9	78 977
							0
TILIKAUDEN TULOS	701 394,93	-534 440	0	-534 440	1 009 188,21	-188,8	1 543 628
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	28 333,34	23 330		23 330	28 333,34	121,4	5 003
Varausten lis.(-)/väh.(+)	-650 000,00				-650 000,00		
Rahastojen lis.(-)/väh.(+)	26 264,84	100 000		100 000	17 862,27		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	105 993,11	-411 110	0	-411 110	405 383,82	-98,6	816 494

Toiminnan rahoitustulot

	Tilinpäätös 2 020	Budjetti 2021	Ta- muutos	Budj+muut. 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
VALTIONOSUUDET						
Peruspalvelujen valtionosuus	10 568 481,00	11 778 340		11 778 340	7 569 051,00	-4 209 289,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuden ta- saus					2 658 960,00	
Opetusja kulttuuritoimen rahoitus	481 194,00	300 000		300 000	261 635,00	-38 365,00
Verotulomenetysten kompensatio	1 799 908,00				1 570 500,00	
VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	12 849 583,00	12 078 340	0	12 078 340	12 060 146,00	-18 194,00
VEROTULOT						
Kunnan tulovero	6 543 690,01	6 524 000		6 524 000	6 976 092,77	452 092,77
Kiinteistövero	2 531 412,60	2 810 000		2 810 000	2 798 392,31	-11 607,69
Osuus yhteisöveron tuotosta	976 731,82	1 151 000		1 151 000	1 373 356,10	222 356,10
VEROTULOT YHTEENSÄ	10 051 834,43	10 485 000	0	10 485 000	11 147 841,18	662 841,18
TOIMINNAN RAHOITUS	22 901 417,43	22 563 340	0	22 563 340	23 207 987,18	644 647,18

2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointibudjetin alkuperäinen kustannusarvio oli 3 055 000 euroa. Budjettia kasvatettiin vuoden aikana 275 000 eurolla 3 330 000 euroon. Lopullinen kokonaistoteutuma oli 3 033 823,68 euroa.

Kohteittain onnistuttiin pysymään budjeteissa hyvin. Maa-alueiden myynnistä tuli voittoa 5 980,43 euroa. Ylityksiä tuli Uudet tiet investoinnin osalta 27 465,40 euroa ja Hyvän elämän keskuksen osalta 4 437,33 euroa. Vuonna 2020 toteutettuun Siiransaaren alueen rakentamiseen saatiin hankerahoitusta enemmän kuin tilinpäätökseen 2020 oli arvioitu ja tämä näkyi tulona vuodella 2021.

INVESTOINTIOSA (sis. Liittymätulot)	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. TA 2021	TA muu- tokset	TA- muutosten jälkeen	Toteutuma 2021
Hallintopalvelut					
Osakkeiden osto		-100 000	100 000	0	0,00
Asunto-osuuskunta osuus		-30 000	6 500	-23 500	0,00
YHTEENSÄ		-130 000	106 500	-23 500	0,00
Sivistyspalvelut					
Koulun opp.ymp.kehittäminen	-71 246	-45 000	0	-45 000	-42 886,76
YHTEENSÄ		-45 000	0	-45 000	-42 886,76
Elinympäristöpalvelut					
Uudet tiet		-200 000	-60 000	-260 000,00	-288 465,40
Kaavateiden perusparannus		-25 000		-25 000,00	0,00
Mustikkakankaan kaavatiet	-524 593	-125 000	0	-125 000,00	-118 332,66
Siiransaaren alueen rakent.					
menot	-174 093	0		0,00	0,00
tulot	108 609	0		0,00	37 539,48
Maanosto		0	-215 000	-215 000,00	-125 700,00
Maa-alueen myynti	1 125	0	0	0,00	5 980,43
	1 083			-2 450	-2 454
Hyvän elämän keskus	891	-2 450 000	0	000,00	437,33
YHTEENSÄ		-2 800 000	-275 000	-3 075 000	-2 943 415,48
Vesi- ja viemärilaitos					
Verkosto, vesi					
menot	-15 050	-40 000	-27 500	-67 500	-18 166,64
tulot	14 000				9 800,00
Verkosto, viemäri					
menot	-16 472	-40 000	-79 000	-119 000	-50 054,80
tulot	10 800				9 900,00
YHTEENSÄ		-80 000	-106 500	-186 500	-48 521,44
KAIKKI YHTEENSÄ		-3 055 000	-275 000	-3 330 000	-3 034 823,68
Liittymätulot(vesi/viemäri)					19 700,00

2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSOSA	TP 2020	TA 2021	Muutos 2021	TA + muutos	Toteutuma 2021	Käyttö %	Poikkeama
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	1 903 499,93	597 690		597 690	2 225 295,23	372,3	1 627 605,23
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	-120 596,61	-70 000		-70 000	-253 143,97	361,6	183 143,97
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-2 391 769,39	-3 055 000	-275 000	-3 330 000	-3 098 043,59	93,0	-231 956,41
Rahoitusosuudet inv.men.	258 173,50			0	37 539,48		37 539,48
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulo	125 722,00	70 000		70 000	64 936,80	92,8	5 063,20
Toiminta ja investoinnit	-224 970,57	-2 457 310	-275 000	-2 732 310	-1 023 416,05	37,5	-1 708 893,95
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	-19 000,00	0		0	-18 087,94		18 087,94
Antolainasaamisten vähennykset	14 107,89	40 000		40 000	77 061,89	193	37 061,89
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 995 000,00	3 624 000		3 624 000	3 200 000,00	88	-424 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 147 409,92	-1 206 000		-1 206 000	-1 210 628,92	100	4 628,92
Lyhyt.aik.lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	-37 265,16	0		0	881,42		-881,42
Vaihto-omaisuuden muutos							
Saamisten muutos	-44 088,85	0		0	-471 175,80		471 175,80
Korottomien velkojen muutos	571 122,31	0		0	-403 899,49		-403 899,49
Rahoituksen rahavirta	1 332 466,27	2 458 000	0	2 458 000	1 174 151,16	48	1 283 848,84
Rahavarojen muutos	1 107 495,70	690	-275 000	-274 310	150 735,11		425 045,11
Rahavarojen muutos							
Rahavarat 31.12	2 570 547,76	2 571 238		2 571 238	2 721 282,87	106	150 045,11
Rahavarat 1.1	1 463 052,06	2 570 548		2 570 548	2 570 547,76	100	0,00
Rahavarojen muutos	1 107 495,70	690		690	150 735,11	21846	150 045,11

Seuraavissa päätöksissä mainittu lainanotolla kattaminen, mutta muutosta lainojen lisäys -lukuun ei ole huomioitu.

Lisäykset on pystytty kattamaan ilman lisälainanottoa.

Maanosto Valt. 18.02.21 §7; 30 000€, Valt 16.12.21 §93 50 000€ ja §95 35 000€

Rokuan alueen maanosto Valt. 27.05.21 §40; 100 000€

Uudet tiet Valt. 30.06.21 §51 60 000€

2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

KÄYTTÖTALOUSOSA(ulk.+sis.)	Sitov.	Määrärahat				
NETTOMENOT	Netto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Hallintopalvelut	N	1 559 100		1 559 100	1 614 877,47	55 777,47
Elinvoimapalvelut	N	806 760		806 760	651 694,84	-155 065,16
Hyvinvointipalvelut	N	12 210 950		12 210 950	11 570 311,34	-640 638,66
Kasvatuspalvelut	N	6 260 910		6 260 910	5 889 362,68	-371 547,32
Elinympäristöpalvelut	N	1 042 100		1 042 100	1 202 167,20	160 067,20
YHTEENSÄ		21 879 820	0	21 879 820	20 928 413,53	-951 406,47
	Sitov.	Määrärahat				
TULOSLASKELMAOSA	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
TULOT						
Verotulot	B	10 485 000		10 485 000	11 147 841,18	662 841,18
Valtionosuudet	B	12 078 340		12 078 340	12 060 146,00	-18 194,00
Korkotulot	B	42 520		42 520	31 630,86	-10 889,14
Muu rahoitustulot	B	7 800		7 800	8 416,76	616,76
MENOT						
Korkokulut	B	130 000		130 000	93 336,76	-36 663,24
Muut rahoituskulut	B	1 150		1 150	989,28	-160,72
YHTEENSÄ		22 482 510	0	22 482 510	23 153 708,76	-671 198,76
INVESTOINTIOSA(sis. liit.tulot)	Sitov.	Määrärahat				
NETTOMENOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Hallintopalvelut	B	130 000,00	-106 500	23 500	0,00	-23 500,00
Sivistyspalvelut	B	45 000		45 000	42 886,76	-2 113,24
Elinympäristöpalvelut	meno	2 880 000	381 500	3 261 500	3 055 156,83	-206 343,17
	tulo				63 219,91	63 219,91
	N	2 880 000	381 500	3 261 500	2 991 936,92	-269 563,08
YHTEENSÄ		3 055 000	275 000	3 330 000	3 034 823,68	-295 176,32
	Sitov.	Määrärahat				
RAHOITUSOSA	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
TULOT						
Antolainasaamisten vähennykset	B	40 000		40 000	77 061,89	37 061,89
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	3 624 000		3 624 000	3 200 000,00	-424 000,00
MENOT						
Antolainasaamisten lisäykset	B	0		0	18 087,94	18 087,94
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	B	1 206 000		1 206 000	1 210 628,92	-4 628,92
YHTEENSÄ		2 458 000	0	2 458 000	2 048 345,03	-428 628,92
YHTEENSÄ	menot	26 271 970	275 000	26 546 970	25 349 500,02	1 197 469,98
	tulot	26 277 660	0	26 277 660	26 588 316,60	-310 656,60
	nto	5 690	-275 000	-269 310	1 238 816,58	-1 508 126,58
liittymätulot		0,00		0,00	19 700,00	

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

(ulkoinen)	01.01.-31.12. 2021		01.01.-31.12. 2020	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 546 934,70		1 628 110,60	
Maksutuotot	81 805,84		75 580,77	
Tuet ja avustukset	565 375,55		497 727,24	
Muut toimintatuotot	997 599,37	3 191 715,46	1 000 656,81	3 202 075,42
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 680 366,48		-5 254 489,63	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 373 384,23		-1 286 657,25	
Muut henkilösivukulut	-181 807,06		-177 304,96	
Palvelujen ostot	-14 758 334,57		-15 350 311,59	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 357 694,63		-1 331 668,67	
Avustukset	-391 793,23		-431 309,89	
Muut toimintakulut	-376 748,79	-24 120 128,99	-322 940,20	-24 154 682,19
Toimintakate				
Verotulot	11 147 841,18		10 051 834,43	
Valtionosuudet	12 060 146,00		12 849 583,00	
Rahoitustuotot- ja kulut				
Korkotuotot	31 630,86		47 536,92	
Muut rahoitustuotot	8 416,76		7 398,08	
Korkokulut	-93 336,76		-99 641,14	
Muut rahoituskulut	-989,28	23 153 708,76	-604,59	22 856 106,70
VUOSIKATE	2 225 295,23		1 903 499,93	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn. muk. poist.	-1 216 107,02		-1 113 115,52	
Kertaluonteiset poistot				
Arvonalentumiset		-1 216 107,02	-88 989,48	-1 202 105,00
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	1 009 188,21		701 394,93	
Poistoeron lis. (-)/vähenn. (+)	28 333,34		28 333,34	
Varausten lis. (-)/vähenn. (+)	-650 000,00		-650 000,00	
Rahastojen lis. (-)/vähenn. (+)	17 862,27		26 264,84	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	405 383,82		105 993,11	

3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12. 2021		01.01.-31.12. 2020	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 225 295,23		1 903 499,93	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-253 143,97	1 972 151,26	-120 596,61	1 782 903,32
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 098 043,59		-2 391 769,39	
Rahoitusosuudet inv.men.	37 539,48		258 173,50	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutust.	64 936,80	-2 995 567,31	125 722,00	-2 007 873,89
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 023 416,05		-224 970,57
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-18 087,94		-19 000,00	
Antolainasaamisten vähennykset	77 061,89	58 973,95	14 107,89	-4 892,11
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 200 000,00		1 995 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 210 628,92		-1 147 409,92	
Lyhyt.aik.lainojen muutos		1 989 371,08		847 590,08
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	881,42		-37 265,16	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	-471 175,80		-44 088,85	
Korottomien velkojen muutos	-403 899,49	-874 193,87	571 122,31	489 768,30
Rahoituksen rahavirta		1 174 151,16		1 332 466,27
Rahavarojen muutos		150 735,11		1 107 495,70
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	2 721 282,87		2 570 547,76	
Rahavarat 1.1	2 570 547,76	150 735,11	1 463 052,06	1 107 495,70

3.3 KUNNAN TASE

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	28 682 965,56	26 903 522,85	OMAPÄÄOMA	15 299 970,50	14 912 448,95
Aineettomat hyödykkeet	470 197,56	517 364,52	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Muut pitkävaikutteiset mer	470 197,56	517 364,52	Muut omat rahastot	455 872,89	473 735,16
Aineelliset hyödykkeet	17 806 991,94	15 921 408,32	Edellisten tilik. ylijäämä (alij.)	5 384 108,34	5 278 115,23
Maa- ja vesialueet	1 274 677,56	1 151 032,67	Tilikauden ylijäämä (alij.)	405 383,82	105 993,11
Rakennukset	12 589 903,07	9 943 432,57	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	2 209 825,29	1 588 158,63
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 473 365,37	2 742 773,39	Poistoero	609 825,29	638 158,63
Koneet ja kalusto	185 582,08	144 837,79	Vapaaehtoiset varaukset	1 600 000,00	950 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	121 603,94	121 603,94			
Ennakkomak. ja kesk.hanki	161 859,92	1 817 727,96	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	194 187,60
			Muut pakolliset varaukset		194 187,60
Sijoitukset	10 405 776,06	10 464 750,01			
Osakkeet ja osuudet	8 002 576,31	8 002 576,31	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	52 683,19	51 801,77
Muut lainasaamiset	2 403 199,75	2 462 173,70	Lahjoitusrahastojen pääomat	50 196,18	50 196,18
			Muut toimeksiantojen pääom	2 487,01	1 605,59
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6,04	6,04			
Valtion toimeksiannot	6,04	6,04	VIERAS PÄÄOMA	15 310 588,70	13 725 117,11
Lahjoitusrahastojen varat	0,00	0,00	Pitkäaikainen	12 101 458,51	10 218 685,43
			Lainat rahoitus- ja vakuutusla	11 600 426,75	9 737 703,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 190 096,08	3 568 185,17	Muut velat/Liittymism.	501 031,76	480 981,76
Saamiset	1 468 813,21	997 637,41	Lyhytaikainen	3 209 130,19	3 506 431,68
Pitkäaikaiset saamiset	54 000,00	54 000,00	Lainat rahoitus- ja vakuutusla	1 257 276,92	1 130 628,92
Lyhytaikaiset saamiset	1 414 813,21	943 637,41	Saadut ennakot	1 574,04	1 275,36
Myyntisaamiset	513 024,04	520 168,15	Ostovelat	673 325,69	753 380,76
Muut saamiset	193 167,51	277 907,21	Muut velat	182 377,76	135 171,55
Siirtosaamiset	708 621,66	145 562,05	Siirtovelat	1 094 575,78	1 485 975,09
Rahoitusarvopaperit	30 677,51	28 800,00			
Osakkeet ja osuudet	30 677,51	28 800,00			
Rahat ja pankkisaamiset	2 690 605,36	2 541 747,76			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 873 067,68	30 471 714,06	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 873 067,68	30 471 714,06

3.4 KONSERNILASKELMAT

Konsernituloslaskelma

	2021	2020
Toimintatuotot	30 362 104,37	29 644 046,80
Toimintakulut	-50 196 470,75	-49 331 261,39
Osuus osakkuusyht.voitosta (tapp.)	23 926,56	11 059,80
Toimintakate	-19 810 439,82	-19 676 154,79
Verotulot	11 125 625,99	10 030 894,39
Valtionosuudet	12 060 146,00	12 849 583,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	46 815,99	64 560,56
Muut rahoitustuotot	22 258,30	15 142,67
Korkokulut	-108 992,40	-115 480,52
Muut rahoituskulut	-3 821,22	-11 502,90
Vuosikate	3 331 592,84	3 157 042,41
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 223 559,56	-2 081 268,12
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-2 223 559,56	-88 989,48
Satunnaiset erät	194 187,60	
Tilikauden tulos	1 302 220,88	986 784,81
Tilinpäätössiirrot	16 163,59	11 672,87
Tilikauden verot	-1 436,88	-1 323,20
Laskennalliset verot	-4 402,52	-1 478,76
Vähemmistöosuudet	-3 021,99	-103,90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 309 523,08	995 551,82

Konsernin rahoituslaskelma

	2021		2020	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3 331 592,84		3 157 042,41	
Tilikauden verot ja laskenall.verot	-1 436,88		-1 323,20	
Satunnaiset erät	194 187,60			
Tulorahoituksen korjauserät	-248 741,50	3 275 602,06	-118 795,83	3 036 923,38
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-6 426 277,25		-5 207 448,87	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	56 887,57		266 345,72	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	145 484,09	-6 223 905,59	133 730,13	-4 807 373,02
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 948 303,53		-1 770 449,64	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam. lisäykset	-18 087,94		-28 950,50	
Antolainasaam. vähennykset	77 061,89	58 973,95	15 489,12	-13 461,38
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 517 397,00		4 404 479,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 664 342,23		-1 438 609,42	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-9 902,08	3 843 152,69	6 758,22	2 972 627,80
Oman pääoman muutokset		-12 242,04		-7 021,15
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant. varojen ja pääom. muutok.	620,61		-36 946,86	
Vaihto-omaisuuden muutos	-27 829,30		-101 525,53	
Saamisten muutokset	-614 026,54		212 597,09	
Korottomien velkojen muutokset	-199 759,38	-840 994,61	644 599,46	718 724,16
Rahoituksen rahavirta	3 048 889,99		3 670 869,43	
Rahavarojen muutos	100 586,46		1 900 419,79	
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	6 519 492,19		6 418 905,72	
Rahavarat 01.01.	6 418 905,73		4 518 485,93	
Rahavarojen muutos	100 586,46		1 900 419,79	

Konsernin tase

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	33 646 505,41	29 625 999,26	OMAPÄÄOMA	15 950 277,57	14 880 089,76
Aineettomat hyödykkeet	795 739,69	843 339,12	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Aineettomat oikeudet	81 809,02	84 219,94	Muut omat rahastot	562 441,35	578 604,95
Muut pitkävaikutteiset menot	589 503,73	671 788,69	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	5 023 707,70	4 251 327,55
Ennakkomaksut	124 426,94	87 330,49	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 309 523,07	995 551,81
Aineelliset hyödykkeet	29 941 523,01	25 874 939,97	VÄHEMMISTÖOSUUDET	70 033,31	66 051,12
Maa- ja vesialueet	2 018 978,26	1 735 520,86			
Rakennukset	17 525 806,23	15 433 512,76	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 738 542,89	3 048 144,49	VARAUKSET	0,00	6 270,00
Koneet ja kalusto	991 125,73	910 726,76	Poistoero	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	126 823,65	123 808,08	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	6 270,00
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	5 540 246,25	4 623 227,02			
			PAKOLLISET VARAUKSET	470 786,28	484 149,20
Sijoitukset	2 909 242,71	2 907 720,17	Muut pakolliset varaukset	470 786,28	484 149,20
Osakkuusyhteisöosuudet	34 174,39	36 721,43			
Muut osakkeet ja osuudet	914 118,28	913 475,67	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	209 637,52	216 979,34
Joukkovelkakirjasaamiset	14 542,65	14 542,65	Valtion toimeksiannot	68 813,11	51 260,40
Muut lainasaamiset	1 946 407,39	1 942 980,42	Lahjoitusrahastojen pääomat	50 196,18	50 196,18
			Muut toimeksiantojen pääomat	90 628,23	115 522,76
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	154 859,99	162 822,42			
Valtion toimeksiannot	68 819,15	51 266,44	VIERAS PÄÄOMA	28 193 950,86	24 305 754,89
Muut toimiksimientojen varat	86 040,84	111 555,98	Pitkäaikainen	19 924 793,81	16 054 402,15
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	18 912 911,85	14 962 263,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 093 320,14	10 170 472,63	Lainat julkisyhteisöiltä	460 576,59	611 156,69
Vaihto-omaisuus	227 395,85	199 566,55	Muut velat/Liittymism. ja m. velat	501 031,76	480 981,76
Aineet ja tarvikkeet	227 395,85	199 566,55	Siirtovelat	50 273,61	
			Lyhytaikainen	8 269 157,05	8 251 352,74
Saamiset	4 346 432,10	3 552 000,36	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1 490 557,75	1 383 841,17
Pitkäaikaiset saamiset	249 002,03	313 747,28	Lainat julkisyhteisöiltä	150 580,10	155 471,11
Myyntisaamiset	0,00	37 081,08	Saadut ennakot	15 064,22	9 508,28
Lainasaamiset	113,59	0,00	Ostovelat	2 214 466,51	2 239 700,81
Muut saamiset	248 888,44	276 666,20	Muut velat	468 714,80	476 396,35
Lyhytaikaiset saamiset	4 097 430,07	3 238 253,08	Siirtovelat	3 891 207,56	3 953 525,44
Myyntisaamiset	2 046 564,67	2 268 541,19	Laskennalliset verovelat	38 566,11	32 909,58
Lainasaamiset	28,40	0,00			
Muut saamiset	579 854,82	488 302,10			
Siirtosaamiset	1 470 982,18	481 409,79			
Rahoitusarvopaperit	277 488,03	144 429,28			
Osakkeet ja osuudet	30 838,12	28 960,61			
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	246 649,91	115 468,67			
Rahat ja pankkisaamiset	6 242 004,16	6 274 476,44			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44 894 685,54	39 959 294,31	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 894 685,54	39 959 294,31

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 30.5.2017 § 53 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden, varsinkin kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoajoja tarkistettu 1.1.2017 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin ja menojäätännöspoistojen muuttamiseen tasapoistoiksi.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään rivi riviltä peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kyntäytymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöistä yhdistellään yhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Noudatetaan olennaisuuden periaatetta.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt; Utajärven Yrityspuisto Oy, Kiinteistö Oy Järvenneito ja Kiinteistö Oy Mäyrä sekä osakkuusyhteisöistä Humanpolis Oy.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä; Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ja Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Keskinäiset palautuskelpoiset liittymämaksut on siirretty maa-alueisiin ja eliminoitu ed. tilikauden yli- /alijäämästä Kunnan ja tytäryhteisöjen sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ole

Poikkeavat tilikaudet

Kaikilla tilikausi 1.1. - 31.12.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina

Liiketoimintojen toimintatuotot esitetään tehtäväalueisiin tai kuntayhtymän tulolajeihin sisällytettynä. Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymistä omistuksen osuus

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

Vuosi	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Yleishallinto	1 499 715,78	1 365 731,57	468 656,58	502 515,64
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	25 541 541,12	24 997 017,48	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	595 971,18	502 345,96	595 971,18	502 345,96
Yhdyskuntapalvelut	2 079 772,06	2 178 584,64	1 481 983,47	1 596 846,67
Muut palvelut, muu taseyksikkö	645 104,23	600 367,15	645 104,23	600 367,15
Toimintatuotot yhteensä	30 362 104,37	29 644 046,80	3 191 715,46	3 202 075,42

7 Verotulojen erittely

	2021	2020
Kunnan tulovero	6 976 092,77	6 543 690,01
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 373 356,10	976 731,82
Kiinteistövero	2 798 392,31	2 531 412,60
Verotulot yhteensä	11 147 841,18	10 051 834,43

8 Valtionosuuksien erittely

	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 228 011,00	10 804 468,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 658 960,00	2 612 196,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	261 635,00	481 194,00
Verotulomenetysten korvaus	1 570 500,00	1 563 921,00
Valtionosuudet yhteensä	12 060 146,00	12 849 583,00

9 Palvelujen ostot eriteltyinä:

	Kunta	
	2021	2020
Palvelujen ostojen erittely		
Asiakaspalvelujen ostot	10 871 024,24	11 603 667,65
Muiden palvelujen ostot	3 887 310,33	3 746 643,94
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	14 758 334,57	15 350 311,59

11 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet**Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä**

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistot on tehty Kv 13.12.2012 § 65, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan ennen vuotta 2017 valmistuneista hyödykkeistä ja 2017 valmistuneista hyödykkeistä Kv 30.5.2017 § 53, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan. Tarkennuksia tehty muiden pitkävaikutteisten menojen ja rakennusten poistojen suhteen.

Muut pitkävaikutteiset menot

- 1) Poistot aloitetaan heti syntymäkauden alusta lukien.

Rakennukset ja rakennelmat

- 2) Aloitetaan sen kuukauden alusta, kun rakennus tai peruskorjaus valmistuu, otetaan käyttöön tai on hankittu
- 3) Peruskorjaus lisätään alkuperäiseen hankinta-arvoon

- 4) Peruskorjaukselle, joka on huomattavaa laatua ja rakennuksen arvo olennaisesti nousee, määritellään oma poistosuunnitelma.

Kiinteät rakenteet ja laitteet (kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet, vesi-, viemäri- ja lämpöverkot ym)

- 1) Tehdään puolen vuoden poisto, koska ei ole mahdollista määritellä käyttöönottohetkeä.

Koneet ja kalusto

- 1) Sen kuukauden alusta lukien, jolloin otettu käyttöön, tai koko vuoden poisto, jos käyttöönottohetkeä vaikea selvittää.

Arvioitujen poistoaikojen ja niiden vastaavien vuotuisien poistoprosenttien sekä poistomenetelmien

	Ennen v. 2017 valmistuneet		V. 2017 ja sen jälk. valmistun.	
	Poistoaika	Poistomenet.	Poistoaika	Poistomenet.
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Aineettomat oikeudet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot				
Atk-ohjelmistot	2 v	tasapoisto	2 v	tasapoisto
Osall. toisen yhteisön tiehankkeisiin			15 v	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuon. perusp.menot			5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 - 20 v	tasapoisto	2 - 10 v	tasapoisto
	Päätetään tapauskohtaisesti		Päätetään tapauskohtaisesti	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v/kiint.koht.	tasapoisto	30 v/kiint.koht.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v	tasapoisto	30 v	tasapoisto
Muut rakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet	20 %	menoj.poisto		
Kadut, tiet, torit, puistot			15 v	tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet			15 v	tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkostot	10 %	menoj.poisto	30 v	tasapoisto
Kaukolämpöverkostot	15 %	menoj.poisto	20 v	tasapoisto
Atk-verkot, puhelinverkot ja keskukset	10 v	tasapoisto		
Atk-verkot, sähköjohdot ja ulkovalaist.			15 v	tasapoisto
Sähkö-, vesi yms.laitosten koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet			15 v	tasapoisto
Muut kiinteät koneet, rakent. ja laitteet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet			5 v	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Atk-laitteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat			käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat				
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa		Ei poistoa	
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET				
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		Ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi. Pysyvien vastaavien käyttöomaisuuskirjanpito tehdään CGI:n Pro Economica-ohjelmalla.

12 Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	484 149,20	468 784,90		
Lisäykset tilikaudella	0,00	15 364,30		
Vähennykset tilikaudella	13 362,92	0,00		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	470 786,28	484 149,20		

13 Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	58 956,37	120 596,61	58 956,37	120 596,61
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	74 906,85	7 996,54	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	133 863,22	128 593,15	58 956,37	120 596,61
Muut toimintakulut				
Osakkeiden luovutustappio	0,00	23 946,02	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	0,00	23 946,02	0,00	0,00

14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Satunnaiset tuotot				
Oulunkaaren kuntayhtymä	194 187,60	0,00	0,00	0,00
Edell. tilikausien alijäämän kattaminen				
Satunnaiset tuotot yhteensä	194 187,60	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut				
	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

15 Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

		Kunta	
		2021	2020
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöstä		0,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä		5 800,86	4 939,10
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		0,00	0,00
Yhteensä		5 800,86	4 939,10

16 Erittely poistoeron muutoksista
Erittely poistoeron muutoksista

		Kunta	
		2021	2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos		28 333,34	28 333,34
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä		28 333,34	28 333,34

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19 **Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:**

- poistamaton hankintameno tilikauden alussa
- lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana, samoin kuin siirrot erien välillä
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset
- tilikauden aikana kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla hankintamenoon luettujen korkojen määrä
- tilikauden rahoitusosuudet

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät kiinteistöihin kohdistuvat siirtokelpoiset, mutta ei palautettavat liittymismaksut

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	227 103,46	217 688,14	84 373,38	74 958,06
Muut maa- ja vesialueet	1 791 874,80	1 517 832,72	1 190 304,18	1 076 074,61
Maa- ja vesialueet yhteensä	2 018 978,26	1 735 520,86	1 274 677,56	1 151 032,67

PYSYVÄT VASTAAVAT TASE-ERÄKOHTAISESTI 2021				LIITE 1						
Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. työt	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.	517 364,52	517 364,52	1 151 032,67	9 943 432,57	2 742 773,39	144 837,79	121 603,94	1 817 727,96	15 921 408,32	
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	129 625,32	2 353 350,18	356 686,84	140 048,59	0,00	118 332,66	3 098 043,59	
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00		0,00	-37 539,48	0,00	0,00	0,00	-37 539,48	
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-5 980,43	0,00	0,00	0,00			-5 980,43	
Muut investointitulot									0,00	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00		1 083 891,20	690 309,50	0,00	0,00	-1 774 200,70	0,00	
Tilikauden sumupoisto	-47 166,96	-47 166,96		-790 770,88	-278 864,88	-99 304,30			-1 168 940,06	
Tilikauden kertal. poistot				0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	
Arvonlennukset ja niiden palaut.										
Poistamaton hankintameno 31.12.	470 197,56	470 197,56	1 274 677,56	12 589 903,07	3 473 365,37	185 582,08	121 603,94	161 859,92	17 806 991,94	
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	470 197,56	470 197,56	1 274 677,56	12 589 903,07	3 473 365,37	185 582,08	121 603,94	161 859,92	17 806 991,94	

Osakkeet ja osuudet						Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset				
Osakkeet	Osakkeet	Kuntayhtymä	Muut	Yhteensä		Jvk-laina-	Saamiset	Saamiset	Saamiset	Yhteensä
konserniyhtiöt	omistusyht.	osuudet	osakkeet			saamiset	konserni-	ky:ltä	muut	
	yhteisöt		ja osuudet				yhteisöt		yhteisöt	
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 848 520,15	10 000,00	2 330 008,25	814 047,91	8 002 576,31		580 635,97		1 881 537,73	2 462 173,70
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00		0,00	0,00		0,00		13 311,40	13 311,40
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00					0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00		0,00	0,00		-62 400,92		-9 884,43	-72 285,35
Muut investointitulot					0,00					0,00
Siirrot erien välillä		0,00		0,00	0,00					0,00
Tilikauden sumupoisto					0,00					0,00
Tilikauden kertal. poistot					0,00					0,00
Arvonlennukset ja niiden palaut.					0,00					0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 848 520,15	10 000,00	2 330 008,25	814 047,91	8 002 576,31	0,00	518 235,05	0,00	1 884 964,70	2 403 199,75
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 848 520,15	10 000,00	2 330 008,25	814 047,91	8 002 576,31	0,00	518 235,05	0,00	1 884 964,70	2 403 199,75

20 - 22 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

KONSERNIYHTEISÖT								
		Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Vähem- mistö- osuus %	Kuntakonsernin osuus		
						omasta pääomasta	tilikauden voi- tosta / tappiosta 2021	vieraasta pääomasta
TYTÄRYHTEISÖT								
Yhdistelty nimellisarvomenetelmällä								
Utajärven Yrityspuisto, Utajärvi		Utajärvi	100,00	100,00		2 279 985,81	-88 653,66	373 592,79
Kiinteistö Oy Järvenneito, Utajärvi		Utajärvi	100,00	100,00		274 782,81	46 715,09	1 102 995,40
Kiinteistö Oy Mäyrä, Utajärvi		Utajärvi	82,00	82,00	18,00	39 782,11	-117,00	85 035,27
Yhteensä						2 594 550,73	-42 055,57	1 561 623,46
KUNTAYHTYMÄT								
Yhdistelty suhteellisesti perus- pääomaosuuden mukaan								
Oulunkaaren kuntayhtymä		li	12,69200	12,69200		30 698,94	204 397,59	2 334 946,44
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri		Oulu	1,53470	1,53470		3 029 275,06	83 904,49	9 576 536,15
Pohjois-Pohjanmaan liitto		Oulu	0,87148	0,87148		17 256,79	2 457,86	9 226,97
Yhteensä						3 077 230,79	290 759,94	11 920 709,57
OSAKKUUSYHTEISÖT								
Humanpolis Oy		Utajärvi	33,32	33,32	66,68	-10 000,00	22 232,46	
Ei ole yhdistelty, koska ei ole konsernin kannalta								
Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi		Utajärvi	21,4	21,4	78,6			
Muut omistusyhteisyydet								
Ei yhdistellä, koska omistusosuus alle 20 %								
As Oy Utajärven Jokihovi		Utajärvi						
As Oy Utarivi		Utajärvi						
As Oy Utajärven Sillankulma		Utajärvi						
Oulunkaaren Työterveys Oy		li						

23 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		11 569,69		52 536,97
Lainasaamiset	468 235,05	22 771,52	527 104,02	3 531,95
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	468 235,05	34 341,21	527 104,02	56 068,92
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		25 722,74		28 680,14
Lainasaamiset				
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset		524 126,80		0,00
Yhteensä	0,00	549 849,54	0,00	28 680,14
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	4 211,67	0,00	1 638,61
Lainasaamiset	50 000,00		50 000,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				

Yhteensä	50 000,00	4 211,67	50 000,00	1 638,61
Saamiset yhteensä	518 235,05	588 402,42	577 104,02	86 387,67

24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	86 846,37	92 385,11	25 000,00	32 000,00
Eu-tuet ja avustukset	155 049,37	63 530,49	153 270,86	62 394,25
Muut tulojäämät	1 229 086,44	325 494,19	530 350,80	51 167,80
<i>Tulojäämät yhteensä</i>				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 470 982,18	481 409,79	708 621,66	145 562,05

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Arvonkorotusrahassto 1.1				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahassto 31.12				
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	578 604,95	587 663,38		
Siirrot rahastoon	2 300,06	17 206,41		
Siirrot rahastosta	-18 463,66	-26 264,84	-17 862,27	-26 264,84
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	0,00	0,00		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	562 441,35	578 604,95	455 872,89	473 735,16
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 246 879,36	4 272 009,05	5 384 108,34	5 278 115,23
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien virheen oikaisu	-223 171,66	-20 681,50		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä yht 31.12	5 023 707,70	4 251 327,55	5 384 108,34	5 278 115,23
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 309 523,07	995 551,81	405 383,82	105 993,11

Oma pääoma yhteensä**15 950 277,57****14 880 089,76****15 299 970,50****14 912 448,95****26 Erittely poistoerosta**

	2021	2020
Erittely poistoerosta		
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	609 825,29	638 158,63
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero yhteensä	609 825,29	638 158,63

27 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen

Pitkäaikaiset velat	2021	2020
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 348 778,17	5 687 168,19
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	7 348 778,17	5 687 168,19

29 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi**Pakolliset varaukset**

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0,00	0,00		
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			0,00	194 187,60
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	470 786,28	484 149,20		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	470 786,28	484 149,20	0,00	194 187,60

30 Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä, ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille**Vieras pääoma**

	2021		2020	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				

Ostovelat	359,36	664,72
Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	359,36	664,72
Velat kuntayhtymille		
Saadut ennakot		
Ostovelat	2 846,77	57 464,44
Liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	49 200,48	483 831,93
<i>Yhteensä</i>	52 047,25	541 296,37
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Saadut ennakot		
Ostovelat	-1 385,08	890,22
Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		
<i>Yhteensä</i>	-1 385,08	890,22
Vieras pääoma yhteensä	0,00	51 021,53
		0,00
		542 851,31

32 Erittely Muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut velat				
Liittymismaksut	496 631,76	478 731,76	496 631,76	478 731,76
Muut velat	4 400,00	2 250,00	4 400,00	2 250,00
Muut velat yhteensä	501 031,76	480 981,76	501 031,76	480 981,76

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	273 213,51	265 458,93	150 745,63	152 011,78
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen	2 567 428,52	2 343 140,96	677 994,36	610 700,09
jaksotukset				
Muut palkkojen ja henkilösivukul. jaksotuk-	278 307,19	297 702,19		
set				
Korkojaksotukset	19 580,63	22 699,75	15 588,34	17 662,26
Muut menojäämät	752 677,71	1 024 523,61	250 247,45	705 600,96
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 891 207,56	3 953 525,44	1 094 575,78	1 485 975,09
Siirtovelat yhteensä	3 891 207,56	3 953 525,44	1 094 575,78	1 485 975,09

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34 Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	0,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00		
Lainat julkisyhteisöiltä	385 363,40	483 044,96		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 109 880,00	3 109 880,00		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 109 880,00	3 109 880,00		

38 Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	733 784,26	770 280,39		
30.11.2037 asti P-P sairaanhoitopiiri	370 587,43	364 908,53		
1.12.2030 asti Oulunkaaren kuntayhtymä	361 036,00	401 526,02		
P-P liitto, Techopolis Oyj 7 kk	2 160,83	3 845,84		
P-P liitto, Katri Antell Oy 5 kk	868,60			
- seuraavalla tilikaud. maksett. osuus	167 012,41	141 357,18		
- sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet				
Leasingvastuut yhteensä	725 151,10	534 896,24	264 431,45	140 724,42
- seuraavalla tilikaudella maksett. osuus	286 601,38	205 437,78	88 462,03	42 380,89
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut			109 016,32	
Yhteensä	1 458 935,36	1 305 176,63	264 431,45	140 724,42

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

39 Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuusitoumukset
Järjestelyjen tarkoitus

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 946 455,08	3 543 141,18	2 922 657,08	3 422 657,08
Jäljellä oleva pääoma	911 297,69	1 085 321,86	887 499,69	1 025 334,24
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	771 041,00	773 541,00	725 000,00	725 000,00
Jäljellä oleva pääoma	133 340,05	139 015,29	100 000,00	100 000,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	18 516 905,00	17 850 576,00
Kunnan osuus takauskesk.kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	12 130,00	11 123,00

Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt.

(esim. yhteistyö- ja kumppanuussopimuksista aiheutuvat vastuut, ympäristövastuut jne. jos ei voi ilmoittaa rahamäärää niin ilmoitetaan vastuun olemassaolo)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Maankäyttö- ja rakennuslain A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	56 486,15	56 713,31		
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	10 850,69	14 024,73		
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Elinkaarimallilla toteutettu kiinteistö X:n palvelumaksu yhteensä x euroa vuoden 2030 loppuun asti				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimusvastuut yhteensä	56 486,15	56 713,31		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				194 187,60
Arvonlisäveron palautusvastuut	76 694,74	11 222,72		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Johdannaisopimukset				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus erääntyy 10.10.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	0,00	153 470,00		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	0,00	-1 849,74		

Kovenanttisitoumus

Oulun Osuuspankki

Sopimuksen mukaan Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tai siihen rinnastettavissa olevan julkisen sektorin omistajan omistuksen tulee olla vähintään 80 % (prosentin) tasolla. Kovenanttisitoumus on voimassa niin kauan kuin Oulun Keskuspesula Oy:llä on takaisinmaksamattomia velkoja, vastuita tai muita sitoumuksia Oulun Osuuspankille.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot**42 Henkilöstön lukumäärä**

Määrät annetaan Kunta-alan henkilöstöraporttisuosituksen mukaisesti:

vakinaiset
määräaikaiset
työllistetyt

Ei:

Perhe- ja omaishoitajia
sopimuspalokuntalaisia
kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia työntek.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2021	2021	2020
Hallintopalvelut	14	12
Hyvinvointipalvelut	22	18
Elinvoimapaalvelut	5	2
Sivistyspalvelut	94	90
Elinympäristöpalvelut	35	39
Yhteensä	170	161

43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstökulut (ellei eritelty tuloslaskelmassa)

Henkilöstökulut	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 235 557,77	6 718 451,84
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	4 327,72	117 558,15
Henkilöstökulut yhteensä	7 239 885,49	6 836 009,99
Sis. kelan korvaukset (ei l-etuja)		

44 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Suomen Keskusta/Utajärvi	3 846,40	2 678,64
Perussuomalaiset/Utajärvi	2 248,00	1 225,00
Suomen Sos.dem. puolue/Utajärvi	685,00	594,00
Vasemmistoliitto/Utajärvi	563,25	613,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	7 342,65	5 111,14

45 Tilintarkastajan palkkiot

	2021	2020
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	13 261,32	17 024,05
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 620,91	
Muut palkkiot	18 962,18	7 421,40
Palkkiot yhteensä	35 844,41	24 445,45

Kunta on antanut omistamilleen tytäryhteisöille rahalainaa, joista 31.12.2021 on avoimena:

Kiinteistö Oy Järvenneito 401 128,04

Kiinteistö Oy Mäyrä 67 107,01

Lainoista ei ole peritty lyhennystä eikä korkoa aj. 2010 - 2020. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuista lainoista. Kunnan arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Lainoista on peritty lyhennystä 2021 yhteensä 62 400,92

Kunta on antanut v. 2016 osakkuusyhteisölleen Humanpolis Oy pääomalainan 50 000,00
31.12.2021 pääomalaina on edelleen täysimääräinen.

Kunta on antanut v. 2021 omistusyhteisönsä Oulunkaaren Työterveys Oy:lle
pääomalainan Kh 9.2.2021 § 42 13 311,40

Tilikaudella 2017 kunta on tehnyt tytäryhteisö Utajärven Yrityspuisto Oy:lle pääomasijoitukset

yhtiön lainoja Kuntarahoitus Oy:ltä vastaan yhteensä 2 798 400,00

Lainoja on avoimena 31.12.2021 2 029 520,00

ja alipainekuivaamohallin yhtiölle siirtymistä vastaan 120 000,00

Kunta on myöntänyt avustusta tytäryhteisöille 2021 2020

Kiinteistö Oy Mäyrä 0,00 0,00

Kiinteistö Oy Järvenneito 139 000,00 80 000,00

Kunta ostaa vuosittain elinkeinopalvelujen kehittämistä 2021 2020

Utajärven Yrityspuisto Oy:ltä 156 000,00 171 000,00

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus,
jossa on sovittu kahdentoista kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

Erokorvaus sisältää irtisanomisajan palkan.

Johtajasopimus on hyväksytty valtuustossa 11.10.2017 § 93.

5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

MUU TASEYKSIKKÖ / VESI- JA VIEMÄRILAITOS
(ulkoiset ja sisäiset luvut)

TULOSLASKELMA	2021	2020
Liikevaihto	687 431,35	636 691,83
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-79 447,07	-96 770,75
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-284 009,39	-323 225,85
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-120 531,03	-94 668,32
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-22 238,35	-15 970,01
Muut henkilösivukulut	-3 959,20	-2 950,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-136 345,05	-145 000,73
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-16 124,84	-11 190,98
Liikeliiketoiminta (-) alijäämä	24 776,42	-53 085,24
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkoku-		
lut		
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta	-89 698,42	-89 698,42
Muut rahoituskulut	-89 698,42	-89 698,42
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-64 922,00	-142 783,66
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-64 922,00	-142 783,66
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	18 333,34	18 333,34
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-150 000,00	0,00
Tuloverot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-196 588,66	-124 450,32

RAHOITUSLASKELMA**2021****2020****Toiminnan rahavirta**

Liikeliijäämä (-alijäämä)

-64 922,00

-142 783,66

Poistot ja arvonalentumiset

136 345,05

145 000,73

Rahoitustuotot ja -kulut

Satunnaiset erät

Tuloverot

Tulorahoituksen korjauserät

71 423,05

71 423,05

2 217,07

2 217,07

Investointien rahavirta

Investointimenot

-68 221,44

-31 521,68

Rahoitusosuudet investointimenoihin

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu-

lot

-68 221,44

-31 521,68

Toiminnan ja investointien rahavirta**3 201,61****-29 304,61****Rahoituksen rahavirta**

Antolainauksen muutokset

0,00

0,00

Lainakannan muutokset

0,00

0,00

Oman pääoman muutokset

0,00

0,00

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok-

set

Vaihto-omaisuuden muutos

17 900,00

24 800,00

Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä

Saamisten muutos muilta

15 308,97

-153 535,40

Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä

Korottomien velkojen muutos muilta

-12 923,95

20 285,02

80 857,81

-47 877,59

Rahoituksen rahavirta

23 486,63**-77 182,20****Rahavarojen muutos**

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.

Rahavarat 1.1.

TASE	1.1.2021	Muutos	31.12.2021
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	1 051,00		1 051,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 639 498,31	-47 045,73	1 592 452,58
Koneet ja kalusto	135 464,01	-21 077,88	114 386,13
Sijoitukset			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	194 299,21	-15 308,97	178 990,24
Rahoitusarvopaperit			
Rahat ja pankkisaamiset			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 970 312,53	-83 432,58	1 886 879,95
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	1 494 973,63		1 494 973,63
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 865 061,76		-1 865 061,76
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-196 588,66	-196 588,66
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poisoero	500 658,63	-18 333,34	482 325,29
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	150 000,00	150 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET			
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	1 251 703,45	-23 486,63	1 228 216,82
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	478 731,72	17 900,00	496 631,72
Siirtovelat			
Lyhytaikainen			
Ostovelat	109 306,86	-12 923,95	96 382,91
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 970 312,53	-83 432,58	1 886 879,95

Käytetyt kirjanpitokirjat tilikaudella 1.1. - 31.12.2021

Tositelaji	Ohjelma	Arkistointi
Päivä- ja pääkirjat	Pro Economica	Rondo
032 Muistiotositteet		
033 Rondon muistiotositteet	Rondo/ Pro Economica	
034 Rondon sisäiset laskut	Rondo/ Pro Economica	
040 Käyttöomaisuusviennit		
100 Ostoreskontran suoritukset		
110 Myyntireskontran viitesuoritukset		
125 Jaksotukset		
130 Myyntireskontran suoritukset		
Tiliotekirjaukset	Nomentia Banking	Atk-tuloste + liitteet
201 Tiliotteet		Kunnan arkisto
Palvelukassakirjaukset	CPU-palvelukassa	Atk-tuloste + liitteet
210 Palvelukassa		Kunnan arkisto
Palkkakirjanpito		
301 Palkat	Pegasos-palkat	Rondo
65 Populus matkalaskut	Populus	
Ostoreskontra	Pro Economica	Rondo
470 Kierrätettävät ostolaskut/Rondo	Rondo/ Pro Economica	
Yleislaskutus	Pro Economica	Rondo
601 Myyntilaskut/Kehittämispalvelut		
650 Sivistystoimi		
680 Teollisuus- ja toimitilojen vuokrat		
685 Muu kiinteistötoimi/Maa-alueet		
690 Liike- ja palvelutoiminta		
691 Teknisentoimen yleislaskutus		
693 Rakennusvalvonta		
765 Muu pääomatalous/Antolainat		
770 Rahoitus		
620 Päivähoito	Pro Consona	Rondo
721 Vesilaskut/Komartek	Komartek	Rondo
Tase		sidottuna
Tase-erittely		sidottuna/nidottuna
Alv-laskelmat		Rondo
Tuloslaskelma		Rondo
Rahoituslaskelma		Rondo
Talousarvion toteutuminen		Rondo

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

UTAJÄRVEN KUNTA

Vuoden 2021 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Utajärvi 29.03.2022

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolain mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tä-
nään annettu kertomus.